

Inspraak- en reactiebundel

Zienswijzen en reacties op Ontwerpbesluiten 'WINDPLAN BLAUW'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE- EN ZIENSWIJZENUMMER.....	8
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN.....	10
REACTIENUMMER R002, R003 EN R036.....	11
ZIENSWIJZENUMMER 1 TOT EN MET 46.....	18

Woord vooraf

Van vrijdag 22 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 lagen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten voor Windplan Blauw ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van de ontwerpbesluiten een zienswijze inbrengen. Overheden konden een reactie geven.

Wat gaat er gebeuren?

Nuon en windvereniging SwifterwinT werken samen onder de naam Windplan Blauw aan de ontwikkeling van een windpark in de noordwesthoek van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 74 huidige windmolens in de polder vervangen door 61 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken genoeg stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 125.000 Nederlanders. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De doelstelling van het Kabinet is 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Blauw maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Blauw is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit betekent dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten zijn gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp-inpassingsplan ligt ook een besluit van de provincie Flevoland over de aanpassing van de verordening voor de fysieke leefomgeving 2012 ter inzage. De aanpassing voorziet in de verlenging van twee plaatsingszones ten behoeve van het windpark.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel was het mogelijk om hierop een zienswijze in te dienen. De provincie Flevoland neemt deze zienswijze(n) in behandeling.

Informatieavonden

Er zijn 4 inloopavonden georganiseerd, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden, van Nuon, windvereniging SwifterwinT en andere betrokkenen aanwezig waren om vragen te beantwoorden. De inloopavonden vonden plaats op 2 juli 2018 van 19.00 tot 21.00 uur in De Koningshof, Staartweg 20, Urk; 5 juli 2018 van 18.00 tot 20.00 uur in het Stadhuis, Stadhuisplein 2, Lelystad; 9 juli 2018 van 19.00 tot 21.00 uur in Open Hof, De Zuid 2, Dronten; 10 juli 2018 van 19.00 tot 21.00 uur in Kerkcentrum De Hoeksteen, De Poort 19, Swifterbant.

Zienswijzen en reacties

Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de inspraaktermijn 3 reacties van overheden ontvangen en 45 zienswijzen van niet-overheden. Van deze 45 zienswijzen waren er 43 uniek. Van de 43 unieke zienswijzen was er 1 zienswijze anoniem. Na inspraaktermijn is er 1 zienswijze gedeeltelijk ingetrokken (nummer 35) en zijn er 4 zienswijzen geheel ingetrokken (nummers 31, 34, 43 en 45). Er zijn 744 handtekeningen binnengekomen via de handtekeningen acties (lijsten van actievoerders). De zienswijzen en reacties zijn integraal opgenomen in deze bundel, met uitzondering van de (gedeeltelijk) ingetrokken zienswijzen. U kunt deze inspraak- en reactiebundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen en reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 8 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

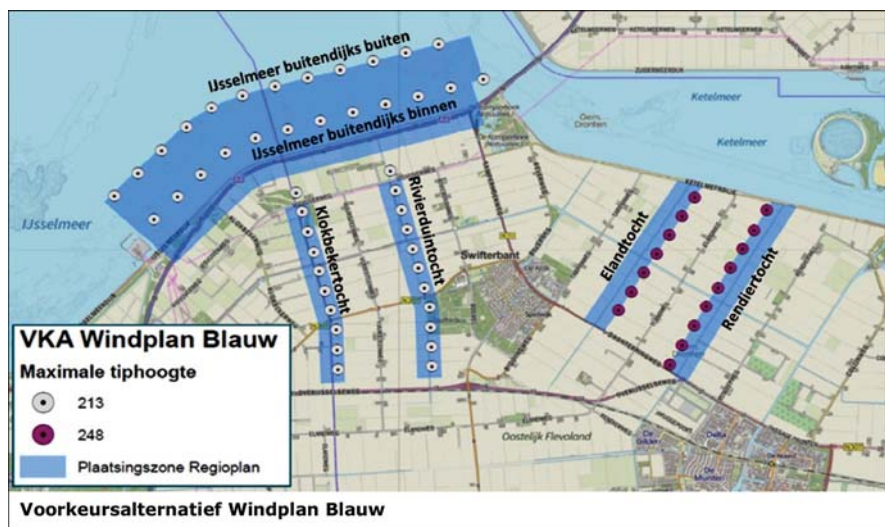
Bij de besluiten wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen en reacties rekening is gehouden. Het moment waarop de terinzagelegging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huis bladen en op www.bureauenergieprojecten.nl. Een belanghebbende die op het ontwerp van een besluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Rectificatie Kennisgeving Windplan Blauw en verlenging zienswijzetermijn, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Op donderdag 21 juni 2018 is in de Staatscourant (nr. 33762) een kennisgeving geplaatst voor de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten Windplan Blauw van 22 juni tot en met 2 augustus. Als gevolg van een vertraagde kennisgeving van deze ter inzage legging in een huis-aan-huisblad wordt de termijn voor het indienen van een zienswijze verlengd tot en met woensdag 8 augustus 2018.

De gecorrigeerde kennisgeving

Van vrijdag 22 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Blauw. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten reageren door het indienen van een zienswijze.

Voorkeursalternatief Windplan Blauw

Wat gaat er gebeuren?

Nuon en windvereniging SwifterwinT werken samen onder de naam Windplan Blauw aan de ontwikkeling van een windpark in de noordwesthoek van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 74 huidige windmolens in de polder vervangen door 61 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken genoeg stroom voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 125.000 Nederlanders. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De doelstelling van het Kabinet is 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Blauw maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Blauw is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit betekent dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp-inpassingsplan ligt ook een besluit van de provincie Flevoland over de aanpassing van de verordening voor de fysieke leefomgeving 2012 ter inzage. De aanpassing voorziet in de verlenging van twee plaatsingszones ten behoeve van het windpark.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere onderliggende stukken van 22 juni 2018 tot en met 8 augustus 2018 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op:

- gemeente Lelystad, Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert. Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- 2 juli, De Koningshof, Staartweg 20, 8321NB, Urk, 19.00 tot 21.00 uur
- 5 juli, Stadhuis, Stadhuisplein 2, Lelystad, 18.00 tot 20.00 uur
- 9 juli, Open Hof, De Zuid 2, Dronten, 19.00 tot 21.00 uur
- 10 juli, Kerkcentrum De Hoeksteen, De Poort 19, Swifterbant, 19.00 tot 21.00 uur

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn deskundige medewerkers aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het milieueffectrapport. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerpbesluiten, het milieueffectrapport of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 22 juni 2018 tot en met 8 augustus 2018. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Blauw'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar
- Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
- Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist

---

aanwezig. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Blauw en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties en zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reacties zijn van pagina 11 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 18.

Zienswijzen en reacties op ontwerpbesluiten 'WINDPLAN BLAUW'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c10-OB-0001	0001	
c10-OB-0002		R002
c10-OB-0003		R003
c10-OB-0004	0004 (1 identiek)	
c10-OB-0005	0005	
c10-OB-0006	0006	
c10-OB-0007	0007	
c10-OB-0008	0008	
c10-OB-0009	0009	
c10-OB-0010	0010	
c10-OB-0011	0011	
c10-OB-0012	0012	
c10-OB-0013	0013	
c10-OB-0014	0014	
c10-OB-0015	0015	
c10-OB-0016	0016	
c10-OB-0017	0017	
c10-OB-0018	0018	
c10-OB-0019	0019	
c10-OB-0020	0020	
c10-OB-0021	0021	
c10-OB-0022	0022	
c10-OB-0023	0023	
c10-OB-0024	0024	
c10-OB-0025	0025	
c10-OB-0026	0026	
c10-OB-0027	0027	
c10-OB-0028	0028 (1 identiek)	
c10-OB-0029	0029	
c10-OB-0030	0030	
c10-OB-0031	0031	
c10-OB-0032	0032	
c10-OB-0033	0033	
c10-OB-0034	0034	
c10-OB-0035	0035	
c10-OB-0036		R036
c10-OB-0037	0037	

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
c10-OB-0038	0038	
c10-OB-0039	0039	
c10-OB-0040	0040	
c10-OB-0041	0041	
c10-OB-0042	0042	
c10-OB-0043	0043	
c10-OB-0044	0044	
c10-OB-0045	0045	
c10-OB-0046	0046	

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties / zienswijzen

Zienswijzen en reacties van organisaties op ontwerpbesluiten 'WINDPLAN BLAUW'

Zienswijze- / reactienummer	Organisatie
0027	Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant, SWIFTERBANT; namens 744 particulieren
0031	Benthem Gratama advocaten, ZWOLLE; namens 2 particulieren
0044	De Nederlandse Vereniging van Toerzeilers, MEPPPEL
0045	Den Hollander Advocaten, MIDDELHARNIS, namens particulier
0034	Driehoek Advocaten, ZWOLLE, namens 7 particulieren
0035	ENVIR Advocaten, AMSTERDAM, namens Nuon Wind Development B.V.; SwifterwinT B.V.; IJsselmeerwinT B.V.; ElandwinT B.V.; KlokbekerwinT B.V.; RendierwinT B.V.; RivierduinwinT B.V.
R003	Gemeente Dronten, College van Burgemeester en Wethouders, DRONTEN
R036	Gemeente Urk, College van Burgemeester en Wethouders, URK
0042	IJsselmeervereniging, SNEEK
0009	Koninklijke BLN-Schuttevaer, ZWIJNDRECHT
0043	Wageningen University & Research, LELYSTAD
R002	Waterschap Zuiderzeeland, Dagelijks Bestuur, LELYSTAD
0040	Wertheim advocatuur B.V., ZWOLLE, namens ENGIE Energie Nederland N.V.
0018	Winkeliersvereniging Swifterbant, SWIFTERBANT

Reacties R002, R003, R036

DATUM
28 juni 2018

BEHANDELO DOOR

DIRECT NUMMER

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AER VOORSCHOTEN

07 JUL 2018

ONDERWERP

Pro forma zienswijze
Windplan Blauw

ONS KENMERK

OAR540957

ONS ZAAKNUMMER

540950

BIJLAGEN

UW BRIEF VAN

21-6-2018

UW KENMERK

DGETM-EO / 18133548

VERZONDEN

6 JUL 2018

Geachte mevrouw, mijnheer,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de ter inzage legging van het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten voor Windplan Blauw. De ter inzage legging start op 22 juni 2018 en loopt tot en met 2 augustus 2018.

Wij hechten waarde aan een gedegen bestudering van de stukken en een zorgvuldige besluitvorming hierover binnen onze organisatie. Dit is niet mogelijk aangezien het grootste deel van de periode van de ter inzage legging valt binnen het vakantiereces.

Met deze brief dienen we dan ook pro forma een zienswijze in. Rond 30 augustus 2018 ontvangt u van ons een inhoudelijk zienswijze.

Hoogachtend,

het college van Dijkgraaf en Heemraden
van Waterschap Zuiderzeeiland,

de secretaris-directeur,

ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,

ir. H.C. Klavers.

DATUM
20 augustus 2018

BEHANDELD DOOR

DIRECT NUMMER

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AER VOORSCHOTEN

Geachte heer Janssen,

ONDERWERP

zienswijze Windplan
Blauw

ONS KENMERK

OAR546060

ONS ZAAKNUMMER

540950

BIJLAGEN

UW BRIEF VAN

21-6-2018

UW KENMERK

DGETM-EO / 18133548

VERZONDEN

28 augustus 2018

Met veel interesse heeft Waterschap Zuiderzeeland kennisgenomen van het Ontwerp-Inpassingsplan Windplan Blauw en de gerelateerde documenten.

Door middel van deze brief geven wij graag een reactie op het Ontwerp-Inpassingsplan Windplan Blauw, dat van 22 juni 2018 tot 2 augustus 2018 ter inzage is gelegd.

Tegelijk met het Ontwerp-inpassingsplan zijn ook de Milieueffectrapportage en de Ontwerp-Verordening Fysieke Leefomgeving ter inzage gelegd. In onze reactie gaan wij met name in op het Ontwerp-Inpassingsplan met verwijzing naar de Milieueffectrapportage en de Ontwerp-Verordening.

Aangezien de termijn van terinzagelegging gelijk loopt met het zomerreces van het college van Dijkgraaf en Heemraden, hebben wij begin juli 2018 een pro-formareactie ingediend. Ook hebben wij onze reactie op hoofdlijnen ambtelijk gedeeld. Deze brief is hiervan een bestuurlijke bevestiging. Ook bij eerdere terinzageleggingen van documenten die betrekking hebben op dit project heeft het waterschap gereageerd. Wij zullen ons in deze zienswijze beperken tot de nieuwe punten die nu nog extra aandacht behoeven en waar nodig verwijzen naar onze eerdere reacties.

Voor het Ontwerp-Inpassingsplan wat nu ter inzage ligt hebben we de volgende aandachtspunten:

- Windturbines brengen specifieke risico's met zich mee voor de waterveiligheid. Belangrijk aandachtspunt bij het plaatsen van windturbines is dat Flevoland voldoende beschermd blijft tegen overstroming. Door de gekozen locaties van de windturbines in de nabijheid van de waterkeringen, is er mogelijk effect op de waterkering en dus mogelijk effect op de veiligheid van de polder.
- Ook in relatie tot het watersysteem en de waterkwaliteit gelden specifieke aandachtspunten. De binnendijkse plaatsing van de turbines heeft effect op de inrichting van en het functioneren van het oppervlaktewatersysteem.

Wij hebben het plan getoetst aan de vigerende beleidskaders: de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017, het beleid Waterkeringen voor windmolens en kabels en leidingen en de Beleidsregel compensatie toename verharding en versnelde afvoer voor het oppervlaktewatersysteem

Daarnaast maken wij een inschatting of de in het plan beschreven te verwachten effecten maatregelen behoeven die via de bestaande samenwerking realiseerbaar zijn of nog nader onderzoek nodig hebben.

ADRES WATERSCHAPSHUIS

Postbus 229 - 8200 AE Lelystad
Lindelaan 20 - 8224 KT Lelystad
www.zuiderzeeland.nl

T (0320) 274 911
waterschap@zuiderzeeland.nl

Wij komen hiermee tot de volgende conclusies:

1 Waterveiligheid:

De belangrijkste voorwaarde bij de toetsing van de aanvraag is dat het waterkeringbelang niet in het geding mag komen. Indien dit het geval is, kunnen de benodigde vergunningen nog niet worden verleend.

Waterschap Zuiderzeeland maakt voor het effect van windturbines op waterkeringen onderscheid naar veiligheid, beheerbaarheid en versterkbaarheid.

Beheerbaarheid en versterkbaarheid zijn, gezien het feit dat de turbines niet in de keurzone geplaatst worden, niet in het geding.

Zoals wij in de reactie op het Notitie Reikwijdte en Detailniveau al hebben vermeld, is de nieuwe normering voor keringen van kracht en heeft Waterschap Zuiderzeeland als taak de keringen in zijn gebied te beoordelen en waar nodig te versterken. Dit doen wij natuurlijk in goed overleg en in afstemming met de omgeving, zoals wij destijds ook hebben aangegeven. De gezamenlijk verkenning van de mogelijkheden om de energieopgave in combinatie met waterveiligheid te combineren lijkt, gezien de keuzes die gemaakt zijn in het inpassingsplan, niet meer aan de orde.

Voor veiligheid zijn de volgende aspecten van belang:

- effect van trillingen op de waterkeringen, in alle levensfasen van een windturbine;
- de risico's van de benodigde kabels die de waterkering zullen kruisen;
- risico's van omvallen van een molen of afbreken van onderdelen voor de waterkering.

Effect van trillingen:

In de MER staat beschreven dat geotechnische risico's door trillingen in de bouw- en sloopfase voldoende kunnen worden beheerst door in het vergunningentraject voorwaarden te stellen aan de uitvoering.

In de gebruiksfase zijn ook meerdere geotechnische risico's aanwezig bij plaatsing op of nabij de waterkering. Het Inpassingsplan beschrijft niet in hoeverre dit aan de orde is bij de turbines die het dichtst bij de kering geplaatst worden. Waterschap Zuiderzeeland neemt aan dat dit aspect in de afweging is meegenomen en dat de turbines op voldoende afstand van de keringen geplaatst zullen worden om dit effect teniet te doen.

Wij verzoeken u dit te bevestigen.

Kabels en leidingen:

Voor de turbines die buitendijks gebouwd of vervangen worden, is de aanleg van een kabel- en leidingenverbinding nodig, inclusief een dijk kruising.

Dit raakt het waterkeringenbeleid van het waterschap en is daarom vergunningplichtig. Onder strikte voorwaarden kunnen kabels en leidingen de dijk kruisen. Dit vraagt dus om nauwe verdere afstemming met het waterschap.

Hiervoor is reeds in goed overleg een acceptabele aanpak gedefinieerd en verwoord in het Inpassingsplan. Deze wordt te zijner tijd ook in overleg uitgewerkt.

Omvallen of afbreken van onderdelen van de turbines:

De windturbines die het dichtst bij de Ketelmeerdijk worden gebouwd komen niet binnen de keurzones van de keringen te staan. Echter, in combinatie met de grootte van de windturbines (tiphoogte tot 248 meter) is het wel zinvol om

een beschouwing te hebben van de effecten op de waterkering, wanneer de molen omvalt en / of wieken loslaten van de turbine.

Er zijn drie turbines die relatief dicht bij de waterkeringen worden opgesteld. Geen van deze turbines wordt opgesteld in de keurzone van de kering. Dit wordt verwoord in het ontwerp-Inpassingsplan als :

“Ten aanzien van de dijkveiligheid is de maximale werpafstand van een turbineblad maatgevend voor het bepalen van het veiligheidsrisico. In totaal liggen drie turbines binnen de maximale werpafstand tot de kernzone van de dijk (zie figuur 5.16). Het gaat hierbij om de meest oostelijke turbine van de buitendijkse turbines in het IJsselmeer en de noordelijke turbines van de Elandtocht en Rendiertocht.

Een wiekinslag in de dijk heeft geen effect op de bezwijkkans van de primaire kering, maar zal hooguit de walbeschoeiing beschadigen.”

Deze conclusie is niet in overleg met het waterschap getrokken (de inhoud is ook niet correct want in onze primaire kering is geen walbeschoeiing aanwezig) en deze kunnen wij daarom nog niet onderschrijven. Wij stellen daarom voor de tekst aan te passen.

Als reactie op de NRD en vervolgens ook op het Voorontwerp Inpassingsplan had het waterschap reeds voorgesteld om gezamenlijk afspraken te maken over de te hanteren methodiek en uitgangspunten.

In het document MER, zoals deze nu ter inzage ligt, wordt helder verwoord hoe de waterveiligheid geborgd dient te worden:

Indien de turbines dicht bij de waterkering worden geplaatst, kan de faalkans van de waterkering als gevolg van falen van de turbine worden bepaald aan de hand van ‘Handboek Risicozonering Windturbines’ en gegevens die de fabrikant aanlevert. Indien deze faalkans voldoende klein is, en daarmee de waterkerende veiligheid niet in het geding komt, kunnen turbines op deze kleinere afstand worden toegestaan. De vereiste maximale faalkans dient te worden bepaald in overleg met waterschap Zuiderzeeland, op basis van het WBI2017.

Wij stellen voor dat u in de tekst van het Inpassingsplan de formulering over de schade aan de walbeschoeiing vervangt door de formulering in de MER en vervolgens ook contact met het waterschap opneemt om gezamenlijk de faalkans te bepalen. Waar nodig verzoeken wij u om de aan dit onderwerp gerelateerde teksten aan te passen.

2 Oppervlaktewatersysteem:

Voor de aanleg van de turbines inclusief opstelplaatsen en toegangswegen is compensatie en aanpassing van het watersysteem, alsook aandacht voor de waterkwaliteit nodig. In goed overleg is besloten om hiervoor vooraf aan de vergunningaanvraag en realisatieaanleg een plan op te stellen in samenwerking met het waterschap.

Ook het effect van de aan te brengen en te verwijderen windturbines op het grondwater is een aspect wat hierbij aandacht behoeft, evenals de beheersbaarheid van het watersysteem.

In het proces van de totstandkoming van MER en Inpassingsplan is Waterschap Zuiderzeeland goed betrokken via onder meer het stakeholderplatform. Ook bij het voorbereiden van de vergunningen wordt nauw samengewerkt. Hierdoor

heeft Waterschap Zuiderzeeland er ook alle vertrouwen in dat door voortzetting van deze samenwerking bovengenoemde punten opgelost zullen worden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en vertrouwen op een goed vervolg in onze samenwerking, om te komen tot een realiseerbaar plan.

Met het oog op de verder bij het waterschap te doorlopen ruimtelijke en procedurele processen (zoals de watertoets en vergunningen/meldingen) blijven wij graag in gesprek. Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met _____, via e-mail: _____ of telefoonnummer: _____

Hoogachtend,

het college van Dijkgraaf en Heemraden
van Waterschap Zuiderzeeland,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ing. W. Slob MSc.

ir. H.C. Klavers.

Dronten : 28 juni 2018
 Verzonden :
 Kenmerk : U18.007561/GO/EH
 Uw brief van : --
 Uw kenmerk : --
 Inlichtingen :

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

10 JUL 2018

Onderwerp: Zienswijze Rijksinpassingsplan Windplan Blauw

Geachte heer/ mevrouw,

U ontvangt deze brief in het kader van de zienswijzenperiode van het ontwerp Rijksinpassingsplan Windplan Blauw en de bijbehorende milieueffectrapportage (MER) en daarmee samenhangende ontwerpbesluiten.

De hiervoor genoemde plannen en besluiten maken onderdeel uit van een Rijkscoördinatieprocedure. In dat kader werken wij als gemeente Dronten al lange tijd intensief en op constructieve wijze samen met u als landelijke overheid (ministeries van EZK en BZK), de andere regionale overheden (Provincie Flevoland en gemeente Lelystad) en de initiatiefnemers van Windplan Blauw.

In dit proces is het u bekend dat wij als gemeente onze belangen met name ter tafel brengen vanuit het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland, het Beeldkwaliteitsplan Windenergie Dronten & Lelystad en overige lokale belangen. Dit hebben wij gedaan in de ambtelijke projectgroepen, de stuurgroepen en in onze inspraakreactie op het voorontwerp Rijksinpassingsplan.

Op basis van het tot nu toe doorlopen proces, kunnen wij ons in grote lijnen vinden in het ontwerp Rijksinpassingsplan. Echter de reeds eerder vermelde bezwaren omtrent plaatsing van twee molens in het Swifterbos blijven onverkort groot. Uit bijlage XXII bij de Milieu-effectrapportage d.d. 4 mei 2018 blijkt dat er drie aan het VKA gelijkwaardige opstellingsvarianten mogelijk zijn binnen de kaders (plaatsingszones) van het Regioplan, zonder nadelige invloeden op de uitkomsten MER, waarbij mogelijkheden zijn om de windmolens buiten het Swifterbos te plaatsen. Wij doen daarom een dringend beroep om in het Rijksinpassingsplan te kiezen voor een variant die zoveel mogelijk tegemoet komt aan de wensen en bezwaren van de inwoners van Swifterbant zoals aangegeven in bijlage XXII bij de Milieueffectrapportage zodat er geen windmolens in het Swifterbos hoeven te worden geplaatst. Wij vragen u deze alternatieven serieus in overweging te nemen.

Bijlage(n): --

Datum : 19 juni 2018
Bladnr. : 2
Kenmerk : U18.007561/GO/EH
Geadresseerde :

Tot slot blijven we oproepen tot voortgang van het proces omtrent burgerparticipatie in dit project. Er zijn goede stappen gezet en graag willen we (parallel aan de procedure van het Rijksinpassingsplan) voortgang blijven boeken op dit punt, om zo door middel van laagdrempelige initiatieven nog meer draagvlak te creëren onder de inwoners van onze gemeente.

Wij wensen u veel succes in de verdere planvorming en zien graag de beantwoording op deze zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

A. van Amerongen
locoburgemeester

Verzonden: Maandag 6 augustus 2018 15:43
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam: Gemeente Urk
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Singel
Huisnummer: 9
Postcode: 8321 GT
Woonplaats: URK
Telefoonnummer:
E-mailadres: ruimtelijkeplannen@urk.nl
Als: Organisatie
Organisatie: Gemeente Urk, College van Burgemeester en Wethouders

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
Zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Onderwerp

Zienswijze 'IP Windplan Blauw'

Uw kenmerk

Bijlage

-

Inlichtingen

R&B

Datum

26 JUL 2018

Doorkiesnummer

956

Geachte heer/mevrouw,

Door middel van het ter inzage leggen van het ontwerp-inpassingsplan voor het Windplan Blauw heeft u een ieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Hierbij maakt de gemeente Urk van deze gelegenheid gebruik.

Zienswijze

Dat wordt gewerkt aan vervanging van veel, verspreid door het landschap opgestelde, relatief kleine windmolens door minder, maar grotere windmolens welke in lijnopstelling zo goed mogelijk passend in het landschap worden opgesteld, wordt door de gemeente Urk in beginsel als positief ervaren. Alleen de (voorgenomen) uitvoering van voornoemd initiatief leidt bij ons nog steeds tot ernstige bedenkingen op vooral landschappelijk vlak.

In de beantwoording van onze reactie op het voorontwerp-inpassingsplan Windplan Blauw wordt medegedeeld dat ".....bij het bepalen van de turbineposities voor Windplan Blauw zijn deze plaatsingszones (vanuit het regioplan windenergie) ingevuld waarbij zo veel mogelijk rekening is gehouden met de ontwerpprincipes uit het beeldkwaliteitsplan."

Vanuit het Urker perspectief is echter, de visualisaties aanschouwende, naar onze mening nog steeds geen sprake van een aanvaardbare omgevings-/landschapskwaliteit; er wordt beoogd de enkele rij relatief kleine windmolens langs de A6 te saneren en vervolgens te vervangen door zeer forse windmolens welke in twee (!) rijen langs de dijk in het IJsselmeer worden geplaatst.

Omdat, zoals op eerdergenoemde visualisaties duidelijk zichtbaar is, in dit geval eerder sprake is van landschappelijke verslechtering door een **extreme toename van de grootte** van de windmolens, een afname van de afstand tot Urk en hiermee de visuele impact hiervan vanuit Urk, verzoeken wij u dan ook nogmaals om **de invulling** van de plaatsingszones langs de A6 in het IJsselmeer tussen de Ketelbrug en Lelystad te heroverwegen. Ter verduidelijking: niet alleen de locatie, maar ook de hoogte/maatvoering van de windmolens is hierbij bepalend. Dat het vanuit economisch perspectief noodzakelijk zou zijn om de plaatsingszones volledig te benutten, kunnen wij vanuit uw standpunt begrijpen, maar dit weegt naar onze mening niet op tegen de onherstelbare schade die op landschappelijk vlak wordt toegebracht.

Het voorgaande gelezen hebbende zult u begrijpen dat de voorkeur van de gemeente Urk uitgaat naar een variant waarbij een landschappelijke verbetering wellicht tot de mogelijkheden behoort, ook vanuit Urker perspectief. Zoals het windplan nu is beoogd kunnen wij de door u beschreven aanleiding 'energietransitie met landschappelijke kwaliteitsverbetering' vanuit Urk nog steeds niet onderschrijven. Dat de alternatieve plaatsingszones niet in beeld zijn gekomen omdat deze geen voordelen op financieel of milieukundig gebied boden, wil natuurlijk niet zeggen dat het gebruik hiervan wel degelijk geleid zou hebben tot een meer evenwichtige spreiding van de landschapsvervuiling.

Wij stellen het op prijs dat n.a.v. onze reactie op het voorontwerp-IP de landschappelijke effecten welke in bijlage III van het MER zijn opgenomen met beelden uit (3D)visualisaties tevens zijn toegepast vanuit het Urker gezichtspunt in de avond/nacht en inclusief verlichting. Helaas versterkt deze visualisatie onze zorg dat door de op de molens te plaatsen verlichting een 'disco-effect' ontstaat dat vooral vanuit Urk tot visuele overlast leidt. In die zin stellen wij ook nog vraagtekens bij hoe realistisch de nachtvisualisatie is; aangezien bij de bestaande molens (linkerkant foto) duidelijk weerspiegeling in het water te zien is van de rode molenverlichting en dit bij de geprojecteerde molens niet is opgenomen. We horen dan ook graag van u hoe u denkt onze zorgen op dit punt weg te kunnen nemen.

In de beantwoording van de vooroverlegreactie wordt helaas niet ingegaan op onze opmerking dat in de MER wordt gezegd dat de toename van de lichthinder geen normen overschrijdt, maar dat geen toelichting wordt gegeven over wat de voornoemde normen zijn en hoe op voorhand kan worden geconcludeerd dat deze niet worden overschreden, laat staan hoe deze worden ervaren. Wellicht kunt u dit alsnog belichten. Verder vragen wij ons af of tabel 5.2 in deelrapport III wel correct is weergegeven.

Tenslotte danken wij u voor het aanpassen van de geluidscontour-afbeeldingen en het opnemen in de MER van de MSNF (Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland).

Wij vertrouwen erop dat u de voornoemde zienswijze ter harte zult nemen zodat we in Flevoland samen verder kunnen werken aan de ruimtelijke en economische ontwikkeling van deze unieke provincie.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Urk,

secretaris,

burgemeester,

Kopie aan:

Zienswijzen 0001 tot en met 0046

Verzonden: Zondag 8 juli 2018 22:29
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Kunnen wij niet goed beoordelen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

In bijlage XXII, opstellingsvarianten Swifterbos, wordt geconcludeerd (blz 38) dat de milieufweging beperkte verschillen laat zien tussen de varianten, dat alle varianten uitvoerbaar en zijn, en dat er dus geen dwingende reden is om niet voor de VKA te gaan. Vreemde conclusie. De verschillen zijn duidelijk aanwezig! De VKA heeft 3 nadelen, terwijl de korte lijnen variant slecht 1 nadeel heeft; "vier turbines is eigenlijk geen lijn"??? Op het onderdeel recreatie scoren alle varianten beter dan de VKA. Op slagschaduw vrijwel alle varianten. Door deze verschillen te kwalificeren als beperkt wordt geen objectieve afweging gemaakt op voor de leefbaarheid van een dorp belangrijke aspecten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, de woningwaarde wordt waarschijnlijk negatief beïnvloed én, belangrijker, het woongenot wordt negatief beïnvloed

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De nieuwe woonwijk is niet in de analyse meegenomen. Dit een zwaarwegende omissie omdat slagschaduw en het uitzicht daar een grote rol gaan spelen hetgeen het dorp negatief beïnvloed.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 10:56
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Reactie

Zienswijze

Bezwaar tegen een deel van de herstructurering windmolens plan van de provincie Flevoland.
Vooral tegen: Windplan blauw deel uitbreiding Rivierduintocht.

Opdracht van het rijk is : Nieuwe windmolens om het landschap te herstellen.
Rechte lijnen die rust geven.

In het MER Rapport staat dat er vanuit het landschap een voorkeur was voor plaatsingszones parallel aan de dijk(hoofdstructuur). De gewenste landschappelijk kwaliteitsverbetering bij de voorgestelde regioplaatsingszones van regio plan blauw is beperkt.

Het huidige windplan blauw voldoet dus nauwelijks aan de opdracht van het rijk.

De bezwaren op basis van de opdracht.

A: Voorgestelde uitbreiding rivierduintocht met 5 molens. Bezwaar: de lijn wordt hierdoor krom i.p.v. recht.

B: Deze lijn zal het landschap extra beschadigen aangezien er 2 molens in het Swifterbos geplaatst worden. Door de werkzaamheden om het mogelijk te maken deze 2 molens te plaatsen zal een groot deel van het bos moeten worden gekapt en de grondstructuur zal door de zware machines geheel worden vernietigd.

De molens zullen een verstorend element zijn in het rust gebied van het dorp.

Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het recreatie genot.

Veiligheid: aangezien ze in een vrij toegankelijk bos staan zeer dicht bij het dorp, zijn er diverse gevaren.

Een gewillig speelobject voor jeugd met kans op elektrocutie door ondeskundig gebruik.

In de winter is er kans van ijsafzetting op de wieken en dus een ernstig gevaar voor wandelaars.

Maar ook vallende rotorbladen, brandgevaar van de vloeistoffen welke aanwezig zijn in het motorhuis van de molen behoren tot de gevaren.(zie de recente gebeurtenissen)

Het belangrijkste bezwaar: Het leefmilieu van het dorp wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze 5 Mega hoge(214 meter) windturbines.

Het MER rapport geeft duidelijk aan, dat de overlast voor de bewoners van het dorp Swifterbant aanzienlijk is.

Dit rapport is uiteraard bij U bekend, hieruit nu nog enkele feiten en toevoegingen:

Er zullen 772 woningen(objecten) boven de norm last hebben van slagschaduw.

Er is in deze MER, geen rekening gehouden met de nieuwbouwwijk Swifterbant Zuid(besluit van de B & W Dronten).

Woonwijk van 350 woningen welke op nog geen 1 km afstand komen te staan van 2 molens.

Volgens onze gegevens voldoet de plaatsing van Windmolens zo dicht bij bewoning niet aan de wettelijke voorschriften wat betreft geluidshinder en andere bouw voorschriften.

Zou minimaal 2,5 km moeten zijn.

Deze 350 woningen kunnen dus zeker worden toegevoegd aan de eerder genoemde 772 woningen.

Het MER rapport meldt verder dat de geluidsoverlast voor het dorp boven de norm uitkomt.

In het rapport is geen rekening gehouden met de geluidsoverlast die het vliegveld Lelystad nog gaat veroorzaken, aangezien er een vliegroute loopt naast en over het dorp.

Hierdoor zal de overschrijding van de norm nog hoger worden.

In het MER rapport staat dat men maatregelen moet nemen om de overlast te beperken door het stilzetten van de molens. Het probleem van het laagfrequent geluid zal hiermee niet worden verholpen.

Maar dit is toch heel raar: windmolens plaatsen om energie op te wekken om vervolgens ze stil te zetten om aan de norm te voldoen.

Het constant zien draaien van deze molens op bijna elke plek in het dorp, aangezien ze boven alle boomtoppen uitsteken, geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.

Gezondheid.

Uit diverse medische rapporten komt zeer verontrustende beeld naar voren wat windmolens voor een effect hebben op het functioneren van de mens.

Enkele voorbeelden:

De radioloog Michael Nissenbaum waarschuwt dat het geluid van windturbines de nachtrust van omwonenden ernstig kan verstoren. Zo erg zelfs dat het leidt tot psychische klachten als hoofdpijn, duizeligheid en een hoge bloeddruk.

Rapport van Huisarts

"Windmolens maken wel degelijk ziek"

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduwen knipperende lichten.

Feit: 1 op de 10 mensen hebben hier ernstig last van laagfrequent geluid.

Daarom roepen wij de overheid op haar wettelijke voorzorgplicht die zij heeft tegen over haar burgers zwaar te laten wegen. (zie leukemie bij kinderen door hoogspanningskabels)

De wettelijke voorzorg plicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet bekend is wat de effecten zijn, welke molens met een hoogte van 214 en 240 meter kunnen veroorzaken.

Schade:

Uit diverse gerechtelijke uitspraken wordt duidelijk dat de waarde van woningen in de buurt van windmolens daalt variërend van 15 tot 51 .

Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen de hoogte van de molens.

Schade en ongemak door uitval van elektronische apparaten en installaties.

Windmolens verspreiden atmosferische stralen(storingen), deze hebben invloed op zend en ontvangstapparatuur.

Bewijs: Bij aankoop van het zenderpark van de Wereldomroep door Defensie werd de voorwaarde gesteld dat er geen windmolens in de buurt van het zenderpark mochten worden geplaatst, gezien de storingen die zij kunnen veroorzaken.

Uit onderzoek blijkt ook dat er veel storingen zijn bij CV installaties, welke veroorzaakt worden door windmolens. (Bron Nefit)

Extra: Het landelijke Congres centrum van de Jehova ligt in het stralingsgebied van molens. De molens zullen zeker invloed hebben op hun apparatuur en bijeenkomsten. Uiteraard zal het rijk als opdrachtgever voor dit project dan ook aansprakelijk zijn voor alle schade welke voortvloeien uit het toestemming geven voor het plaatsen van deze molens. (gezondheidsschade, arbeidsongeschiktheid schade en opbrengst schade bij verkoop van woningen).

Het alternatief.

De grootste verbazing bij de bevolking van Swifterbant is, waarom zo dicht bij het dorp?

De polder is zo groot, er kunnen heel veel molens worden geplaatst die geen overlast veroorzaken.

In de plannen staan ook duidelijk alternatieven.

De meeste simpele is:

- Verplaats de 5 molens van de Rivierduintocht naar de Kamperhoekweg (zie: west alternatieve plaatsingszone).
- In diverse meetings met Swifterwint is gevraagd door dorpsbelangen om deze alternatieve locatie te activeren.
- Nuon heeft bevestigd dat de uitbreiding van Rivierduintocht niet noodzakelijk is voor het slagen van regioplan blauw.

Maar het lijkt dat het financiële belang van 2 grondbezitters en staats bosbeheer groter is dan het gezondheidsbelang van bijna 7000 inwoners van Swifterbant.

Daarom verzoeken wij U dringend en met klem om boven genoemde uitbreiding van de rivierduin tocht aftekeuren en te kiezen voor het alternatief Kamperhoekweg ..

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 10:58
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik word persoonlijk niet geraakt in mijn belang. Een deel van de windmolens en met name het zuidelijk deel van het project, veroorzaakt geluidshinder en slagschade op de woningen in Swifterbant Zuid. Ik vraag aandacht voor het woongenot van deze bewoners en wil dat deze windmolens meer in westelijke richting worden geplaatst, zodat de slagschaduw en geluidshinder opgeheven zijn op de bebouwing van Swifterbant Zuid.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:00
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ik heb geen informatie gelezen over naleving van de metingen van geluidsoverlast. Ik wil weten wie toezicht gaat houden op de normen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik woon circa 700 meter van de windmolens en verwacht geluidsoverlast. Ik stel voor om het probleem op te lossen door van beide rijen windmolens vijf stuks te laten vervallen, te weten die molens die het dichtst bij de bebouwing van Swifterbant Zuid zijn gepland.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het idee om twee rijen windmolens bij Swifterbant te plaatsen is ontstaan voordat er in Swifterbant Zuid werd gebouwd. Plaatsing van windmolens zo dichtbij de (toekomstige) bebouwing, belemmert de groei van Swifterbant.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:08
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik kijk vanuit mijn woning uit op het Swifterbos. En daarmee straks op de windmolens die boven de bomen uitkomen. Ik verwacht overlast te krijgen van het geluid en slagschaduw plus de verlichting.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Swifterbant heeft uitbreidingsplannen aan de zuidkant. Daar staat een rij windmolens, waarvan de vijf meest zuidelijk gelegen windmolens de nieuwe woonwijk raken. Ik verwacht dat het moeilijk zal zijn deze woningen te verkopen omdat er weinig mensen zijn die in een gebied met geluid- en slagschaduwoverlast willen wonen.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:10
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Onze lokale politieke mensen hebben niet gehandeld in het belang van de omwonenden, de direct belanghebbenden. Ik bedoel daarmee gemeente, provincie en waterschappen. Het plaatsen van windmolens is een puur winstmodel op de vrijwel uitgeputte landbouwgrond.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Natuurbelang. De vijf zuidelijkst gelegen molens horen er niet te staan. Waar je ook staat in het dorp zie je windmolens. De vijf molens bij het Swifterbos moeten er niet staan. Dit belemmert ook de ontwikkeling van woningbouw in Swifterbant Zuid. De windmolens hebben een negatieve impact op de flora en fauna. Vleermuizen verdwijnen er komt een overdaad aan muizen. De vissen verdwijnen. De vossenstand zal toenemen omdat ze meer voedsel krijgen omdat ze minder voedselconcurrentie krijgen. De trekvogels foerageren in het gebied waar de Swifterbant windmolens zijn gepland. Staatsbosbeheer gaat zijn bevoegdheden te buiten door ook over windmolenbeheer te gaan. De taak van Staatsbosbeheer is bosbeheer. Compensatie van verloren gaand bos door de plaatsing van windmolens, is elders in Swifterbant en omgeving niet mogelijk.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De gepresenteerde tekening met de windmolens, is te klein om een goed overzicht te krijgen van de planning van Windplan Blauw: het zuidelijk deel van de polder ontbreekt daarvoor op de gepresenteerde plantekeningen.

Ik wil als alternatief voor de vijf molens bij Swifterbant Zuid het gebied ten noorden van Swifterbant noemen. Dit gebied staat in het windplan genoemd als alternatief c.

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Rotterdam, 12 juli 2018

Betreft: Zienswijze Windpark Windplan Blauw - Fase 1

13 JUL 2018

Briefnummer: 1218

Geachte mevrouw, heer,

Koninklijke BLN-Schuttevaer heeft kennis genomen van de plannen rondom "Windpark Windplan Blauw - Fase 1". Koninklijke BLN-Schuttevaer behartigt namens alle beroepsmatige vaarweggebruikers de vaarwegbelangen op het gebied van nautisch-technische zaken en de infrastructuur. De plannen hebben wij vooral onderzocht op de gevolgen voor de scheepvaart en geven ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Locatiekeuze windmolens

Koninklijke BLN Schuttevaer maakt in deze zienswijze voornamelijk bezwaar tegen de locatie van de tweede rij windmolens die in het IJsselmeer geplaatst wordt. In dit gebied loopt een drukbevaren vaargeul van de beroepsvaart. Het scheepvaartverkeer van de Randstad naar Noord Nederland en Noord Duitsland maakt gebruik van deze route. Dit zijn jaarlijks ongeveer 30.000 schepen die gezamenlijk bijna 20 miljoen ton lading, klimaatgunstig, vervoeren.

Het IJsselmeer kent weliswaar een aantal gebruikelijke vaargeulen, maar hiervan moet afgeweken kunnen worden, bijvoorbeeld bij harde wind of andere meteorologische en nautische omstandigheden. Wij menen dat het berekende aanvaarrisico van ééns in de 6.050 jaar en te positief beeld schetst.

Tevens vragen wij ons af waarom er niet gekozen is voor één lange rij molens langs de Flevopolders. Wij vinden dat deze variant onvoldoende aandacht heeft gekregen. Wij verzoeken dan ook de molens in één rij langs de randen van de dijk te plaatsen, waar zij geen obstakel vormen voor de vaarweggebruikers.

Beheerplan Rijkswateren

Rijkswaterstaat zoekt in haar beleid (beschreven in het BPRW 2016-2021) meekoppelkansen om bij de uitvoering van de beheertaken maatschappelijke meerwaarde te leveren. Dit beleid ondersteunen wij. Rijkswaterstaat stimuleert het plaatsen van windmolens langs vaarwegen. Randvoorwaarde voor het beleid is dat meekoppelen geen negatieve effecten heeft op de kerntaken en andere functies. Aan deze randvoorwaarde wordt met Windplan Blauw niet voldaan, omdat de aanleg van het windpark een negatief effect heeft op de scheepvaart. Dit omdat de molens midden in het water worden geplaatst en de scheepvaartroutes doorkruisen.

Er ontstaat zo een potentieel gevaarlijke situatie waardoor de kans op aanvaring voor de beroeps- en recreatievaart behoorlijk vergroot wordt.

Radarinterferentie

Daarnaast kunnen windmolens het radarbeeld verstoren; de zogenaamde radarinterferentie. Naar aanleiding van recent onderzoek naar dit verschijnsel is de nieuwe Beleidsnota Windmolens opgesteld, welke onderdeel moet worden van de NOVI (Nationale omgevingsvisie). Daarin is onder andere de afstand van de molen tot het vaarwater vastgelegd waarbinnen een veilige navigatie gewaarborgd blijft. De huidige plannen rondom Windpark Blauw voldoen, onzes inziens, niet aan deze nieuwe normen. Wij vragen u het ontwerp alsnog conform de nieuwe normen aan te passen.

Veilige navigatie

Zoals reeds beschreven vormen alle obstakels die in het vaarwater worden geplaatst een potentieel (aanvaar)risico. De internationale wetenschappelijke organisatie PiANC heeft recentelijk een studie over windmolens op zee gedaan, "Interaction between offshore windfarms and maritime navigation". Hierin wordt onder andere aanbevolen vooraf een maritiem noodplan op stellen voor de mogelijke gevolgen en acties na een incident, gecategoriseerd volgens 4 basisconsequenties:

1. Mensen (gezondheid, veiligheid en beveiliging);
2. Planeet (milieu) met vervuiling (ladingverlies) als primaire focus;
3. Goederen en activa (materialen) met berging als belangrijkste noodmaatregel;
4. Beroepen / Zaken (economische schade, aansprakelijkheid, reputatieschade, enz.).

Het lijkt ons zeer aan te bevelen deze exercitie ook voor dit project uit te voeren.

Samenvattend

De scheepvaart voorziet een potentieel gevaarlijke nautische situatie op het IJsselmeer vanwege het plaatsen van windmolens in het vaarwater. Dit omdat het IJsselmeer geen verplicht te volgen scheepvaartroutes kent. Er is gevaar voor aanvaring en een verstoord radarbeeld. Dit kan opgelost worden door de tweede rij molens, die nu voorzien is in het vaarwater, eveneens langs de Flevopolder te plaatsen. Hierdoor ontstaat één lange rij molens hetgeen vanuit nautisch oogpunt veiliger is.

Tot slot

Wij hopen en vertrouwen erop dat u bij de vaststelling van de definitieve plannen in voldoende mate rekening zult houden met onze wensen. Wij verzoeken u ons van uw aanpassingen, naar aanleiding van onze zienswijze, in kennis te stellen.

Hoogachtend,

Voorzitter Koninklijke BLN-Schuttevaer

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:16
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik vind dat de windmolens te dichtbij de bebouwing in het dorp worden gepland. Ik ben hier bewust komen wonen voor de rustige omgeving. Straks zien wij overal deze hoge windmolens. Het hele dorp gaat er last van krijgen en ik verwacht dat de waarde van mijn onroerend goed daardoor zal dalen. Ik ben een voorstander van windenergie maar wil de molens niet zo dicht bij een woonomgeving. De geplande windmolens van windplan Blauw zijn erg hoog, zodat ze vanuit heel Swifterbant zichtbaar zijn. Bovendien verwacht ik overlast van geluid en wellicht slagschaduw.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:21
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Over hoofd is gezien dat er regels zijn dat windturbines op tenminste 2 kilometer afstand van nieuwbouwproject moeten worden geplaatst. Dit is niet het geval bij het nieuwbouwplan Swifterbant-Zuid. Het dorp wordt belast met de slagschaduw en de geluidsoverlast van de vijf windmolen, ondanks het feit dat er veel mitigerende maatregelen worden getroffen om deze overlast te beperken. Hier wordt alleen het belang van de direct betrokkenen gediend. Al deze mitigerende maatregelen en de kosten die daar bij horen kunnen worden vermeden als de windturbines elders worden geplaatst, waarvoor voldoende alternatieven beschikbaar zijn.

Reactie

Zienswijze

Bezwaar tegen een deel van de herstructurering windmolens plan van de provincie Flevoland.
 Vooral tegen: Windplan blauw deel uitbreiding Rivierduintocht.

Opdracht van het rijk is : Nieuwe windmolens om het landschap te herstellen.
 Rechte lijnen die rust geven.

In het MER Rapport staat dat er vanuit het landschap een voorkeur was voor plaatsingszones parallel aan de dijk(hoofdstructuur). De gewenste landschappelijk kwaliteitsverbetering bij de voorgestelde regioplaatsingszones van regio plan blauw is beperkt.
 Het huidige windplan blauw voldoet dus nauwelijks aan de opdracht van het rijk.

De bezwaren op basis van de opdracht.

A: Voorgestelde uitbreiding rivierduintocht met 5 molens. Bezwaar: de lijn wordt hierdoor krom i.p.v. recht.

B: Deze lijn zal het landschap extra beschadigen aangezien er 2 molens in het Swifterbos geplaatst worden. Door de werkzaamheden om het mogelijk te maken deze 2 molens te plaatsen zal een groot deel van het bos moeten worden gekapt en de grondstructuur zal door de zware machines geheel worden vernietigd.

De molens zullen een verstorend element zijn in het rust gebied van het dorp.

Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het recreatie genot.

Veiligheid: aangezien ze in een vrij toegankelijk bos staan zeer dicht bij het dorp, zijn er diverse gevaren.

Een gewillig speelobject voor jeugd met kans op elektrocutie door ondeskundig gebruik.

In de winter is er kans van ijsafzetting op de wieken en dus een ernstig gevaar voor wandelaars.

Maar ook vallende rotorbladen, brandgevaar van de vloeistoffen welke aanwezig zijn in het motorhuis van de molen behoren tot de gevaren.(zie de recente gebeurtenissen)

Het belangrijkste bezwaar: Het leefmilieu van het dorp wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze 5 Mega hoge(214 meter) windturbines.

Het MER rapport geeft duidelijk aan, dat de overlast voor de bewoners van het dorp Swifterbant aanzienlijk is.

Dit rapport is uiteraard bij U bekend, hieruit nu nog enkele feiten en toevoegingen:

Er zullen 772 woningen(objecten) boven de norm last hebben van slagschaduw.

Er is in deze MER, geen rekening gehouden met de nieuwbouwwijk Swifterbant Zuid(besluit van de B & W Dronten).

Woonwijk van 350 woningen welke op nog geen 1 km afstand komen te staan van 2 molens.

Volgens onze gegevens voldoet de plaatsing van Windmolens zo dicht bij bewoning niet aan de wettelijke voorschriften wat betreft geluidshinder en andere bouw voorschriften.

Zou minimaal 2,5 km moeten zijn.

Deze 350 woningen kunnen dus zeker worden toegevoegd aan de eerder genoemde 772 woningen.

Het MER rapport meldt verder dat de geluidsoverlast voor het dorp boven de norm uitkomt. In het rapport is geen rekening gehouden met de geluidsoverlast die het vliegveld Lelystad nog gaat veroorzaken, aangezien er een vliegroute loopt naast en over het dorp.

Hierdoor zal de overschrijding van de norm nog hoger worden.

In het MER rapport staat dat men maatregelen moet nemen om de overlast te beperken door het stilzetten van de molens. Het probleem van het laagfrequent geluid zal hiermee niet worden verholpen.

Maar dit is toch heel raar: windmolens plaatsen om energie op te wekken om vervolgens ze stil te zetten om aan de norm te voldoen.

Het constant zien draaien van deze molens op bijna elke plek in het dorp, aangezien ze boven alle boomtoppen uitsteken, geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.

Gezondheid.

Uit diverse medische rapporten komt zeer verontrustende beeld naar voren wat windmolens voor een effect hebben op het functioneren van de mens.

Enkele voorbeelden:

De radioloog Michael Nissenbaum waarschuwt dat het geluid van windturbines de nachtrust van omwonenden ernstig kan verstoren. Zo erg zelfs dat het leidt tot psychische klachten als hoofdpijn, duizeligheid en een hoge bloeddruk.

Rapport van Huisarts

"Windmolens maken wel degelijk ziek"

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw knipperende lichten.

Feit: 1 op de 10 mensen hebben hier ernstig last van laagfrequent geluid.

Daarom roepen wij de overheid op haar wettelijke voorzorgplicht die zij heeft tegen over haar burgers zwaar te laten wegen. (zie leukemie bij kinderen door hoogspanningskabels)

De wettelijke voorzorg plicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet bekend is wat de effecten zijn, welke molens met een hoogte van 214 en 240 meter kunnen veroorzaken.

Schade:

Uit diverse gerechtelijke uitspraken wordt duidelijk dat de waarde van woningen in de buurt van windmolens daalt variërend van 15 tot 51 .

Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen de hoogte van de molens.

Schade en ongemak door uitval van elektronische apparaten en installaties.

Windmolens verspreiden atmosferische stralen(storingen), deze hebben invloed op zend en ontvangstapparatuur.

Bewijs: Bij aankoop van het zenderpark van de Wereldomroep door Defensie werd de voorwaarde gesteld dat er geen windmolens in de buurt van het zenderpark mochten worden geplaatst, gezien de storingen die zij kunnen veroorzaken.

Uit onderzoek blijkt ook dat er veel storingen zijn bij CV installaties, welke veroorzaakt worden door windmolens. (Bron Nefit)

Extra: Het landelijke Congres centrum van de Jehova ligt in het stralingsgebied van molens. De molens zullen zeker invloed hebben op hun apparatuur en bijeenkomsten. Uiteraard zal het rijk als opdrachtgever voor dit project dan ook aansprakelijk zijn voor alle schade welke voortvloeien uit het toestemming geven voor het plaatsen van deze molens. (gezondheidsschade, arbeidsongeschiktheid schade en opbrengst schade bij verkoop van woningen).

Het alternatief.

De grootste verbazing bij de bevolking van Swifterbant is, waarom zo dicht bij het dorp?

De polder is zo groot, er kunnen heel veel molens worden geplaatst die geen overlast veroorzaken.

In de plannen staan ook duidelijk alternatieven.

De meeste simpele is:

- Verplaats de 5 molens van de Rivierduintoht naar de Kamperhoekweg (zie: west alternatieve plaatsingszone).
- In diverse meetings met Swifterwint is gevraagd door dorpsbelangen om deze alternatieve locatie te activeren.
- Nuon heeft bevestigd dat de uitbreiding van Rivierduintoht niet noodzakelijk is voor het slagen van regioplan blauw.

Maar het lijkt dat het financiële belang van 2 grondbezitters en staats bosbeheer groter is dan het gezondheidsbelang van bijna 7000 inwoners van Swifterbant.

Daarom verzoeken wij U dringend en met klem om boven genoemde uitbreiding van de rivierduin tocht aftekeuren en te kiezen voor het alternatief Kamperhoekweg ..

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:23
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De fauna in het Swifterbos wordt bedreigd. Er zijn alternatieve locaties.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik heb een moestuin in dit gebied en de windturbines verstoren mijn rust.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik verwacht niet dat het opknappen van het Swifterbos betaald kan worden uit de opbrengst van de windturbines.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

In de winter zijn de windturbines zichtbaar vanuit mijn woning en dat verstoort mijn rust.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik ben het niet eens dat de windturbines in het Swifterbos komen. De windturbines verstoren door geluid en slagschaduw de leefbaarheid in het bos en in het dorp.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:26
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

In het plan is over het hoofd gezien dat er in het nieuwebouwplan Swifterbant-Zuid zicht op de drie windturbines komen. Door de plannen verwachten wij dat de waarde van de woningen door dit plan zal dalen en bewoners naar Dronten zullen verhuizen. De lijn windturbines staat te dicht bij het dorp. Dit is in de m.e.r. over het hoofd gezien. Wij verwachten een achteruitgang van de leefbaarheid van het dorp.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Vanuit onze woning hebben wij zicht op de windturbines. Ons is niet gegarandeerd dat bij de duur van 5 uur en 5 minuten jaarlijkse slagschaduw de turbines worden stopgezet. Wij willen weten hoe de verlichting van de windturbines wordt geschakeld.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De vier molens kunnen goed worden verplaatst naar de Noordertocht, Beverweg/Tarpanweg.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 11:28
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik verwacht dat het nieuwbouwplan Swifterbant-Zuid hinder zal opleveren voor de bewoners.

Bovendien lijkt het mij logisch dat als de windturbines bij teveel slagschaduw worden stilgezet, deze net zo goed op een andere locatie kunnen worden geplaatst.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Wij zullen hinder ondervinden van geluid en slagschaduw omdat onze woning binnen het gebied valt waar dit zich voordoet. Ik vind dat er voldoende alternatieve locaties voor de windturbines te vinden zijn, niet zo dicht bij het dorp.

Reactie

Verzonden: Woensdag 11 juli 2018 22:41
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Mogelijk, t.a.v. de maximale ashoogte van de windturbines. Zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Mijns inziens zijn er zaken onjuist gewogen en beoordeeld. Zie bijlage.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja. T.a.v. de negatieve impact van Windplan Blauw op het recreatie areaal en de recreatie kwaliteit van het Swifterbos. Zie bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, overige bezwaren t.a.v. enkele specifieke turbines. Zie bijlage.

Reactie

Swifterbant, 11 juli 2018

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Betreft: reactie Windpark Windplan Blauw - Fase 1

L.S.,

Hierbij wil ik reageren op het Windpark Windplan Blauw zoals beschreven op de RVO website. Specifiek wil ik mijn zienswijze kenbaar maken t.a.v. de volgende 2 zaken, daarna ga ik per punt op de details in:

1. Effectbeoordeling Recreatie bij Variant SB-3
2. Maximale ashoogte van de windturbine

1. Effectbeoordeling Recreatie bij Variant SB-3

In de Effectbeoordeling, zoals genoemd in *Bijlage XXII Opstellingsvarianten Swifterbos* bij het *Milieueffectrapport (MER)*, wordt in *Paragraaf 5.4 Recreatie* ingegaan op het effect op Recreatie van Variant SB-3 ("Twee korte lijnen").

Hieronder wil ik graag het belang van het Swifterbos benoemen, en aangeven waarom SB-3 de te prefereren Variant is.

Recreatie in het Swifterbos staat hoog aangeschreven bij de bewoners

Het Swifterbos vervult, zoals ook genoemd in *Bijlage: Effectbeoordeling Recreatie*, verschillende recreatieve functies; genoemd worden o.a. tuinieren, paardenweide, sport, bos en maatschappelijk. De ook genoemde uitstekende ontsluiting van het bos zorgt er dan ook voor dat er door veel bewoners *veelvuldig wordt gerecreëerd in het bos*.

Dit wordt verder bevestigd in de *Bijlage: Effectbeoordeling Natuur*; "Het bos is goed ontsloten met wandel- en ruiterspaden en is geliefd bij de dorpsbewoners als wandelgebied."

Het bos is dan ook onmisbaar voor de bewoners van het dorp Swifterbant, men kan er goed en eenvoudig terecht; daarom wordt er ook zoveel gebruik van gemaakt.

Andere bossen, zoals bijvoorbeeld het Visvijverbos of het Roggebotzand, zijn op te grote afstand om even een rondje te wandelen, fietsen, joggen, hond uitlaten, etc.; bereikbaarheid en afstand zijn onvergelijkbaar met het Swifterbos.

Ik stel dan ook dat de Recreatiewaarde van het Swifterbos een substantiële en zwaarwegende factor is voor de dorpsbewoners.

Dorpsbewoners die immers, in tegenstelling tot de meeste boeren in het buitengebied, in het algemeen *geen financieel belang* hebben bij de windmolens maar hier *wel de lasten* van ondervinden. En vooral wanneer niet voor Variant SB-3 wordt gekozen, waarmee dan een aanzienlijke negatieve impact is op de recreatiebeleving in het Swifterbos.

N.B.

Helaas begint *Paragraaf 5.4 Recreatie* met een, op deze plaats in het rapport nogal tendentieuze, opmerking dat het Swifterbos een “lage natuurwaarde” heeft. Immers, Natuur wordt in deze *Paragraaf 5.4 Recreatie* helemaal niet behandeld; er is immers een aparte *Paragraaf 5.5 Natuur* voor. De opmerking is hier dan ook niet relevant, maar “kleurt” wel de beleving over Recreatie die volgt. Want een kwalificatie met de termen “lage” en “waarde” in deze paragraaf over Recreatie, wekt voor de lezer de indruk dat de waarde van het bos voor *recreatie* laag is. Het tegendeel is waar.

Variant SB-3 heeft minst negatieve impact op recreatiekwaliteit

In Tabel 5.4 (*Effecten (wel/geen effect) op de recreatiekwaliteit van verschillende functies per variant*) van paragraaf 6.2 van de *Bijlage: Effectbeoordeling Recreatie* is duidelijk zichtbaar dat zowel het VKA alsook alternatieven SB-1, SB-2 en SB-4 op *alle* beoordeelde vlakken (Geluid, Slagschaduw, en ruimtelijk-visuele kenmerken) *aanzienlijk slechter scoren dan SB-3*.

Hiermee is ondubbelzinnig duidelijk dat t.a.v. Recreatiewaarde Variant SB-3 veruit te prefereren is.

Conclusies van het rapport: geen weging van factoren

In de conclusies in paragraaf 7.3 wordt geconcludeerd dat “aangezien zowel het VKA als alle opstellingsvarianten uitvoerbaar zijn, is er vanuit milieuoverwegingen geen dwingende reden om van het VKA af te wijken”. Verder wordt als nadeel van Variant SB-3 genoemd dat het “Beeldkwaliteitsplan (de opstelling langs de Kamperhoekweg is te kort (4 turbines) om als lijn herkenbaar te zijn (lange lijnen van minimaal 7 windturbines)”.

Deze conclusies doen onvoldoende recht aan

1. Het aanzienlijke positieve verschil van Variant SB-3 en de andere Varianten (inclusief VKA) t.a.v. *recreatie areaal* en *recreatie kwaliteit*, zoals genoemd in *Tabel 7.2 Samenvatting verschillen in milieueffecten van het VKA en de 4 opstellingsvarianten Swifterbos*.
2. Het (grotere) belang wat de dorpsbewoners hechten aan de recreatiebeleving in het Swifterbos; we willen als dorpsbewoners (met Variant SB-3 relatief ongestoord) kunnen blijven genieten van alles wat het Swifterbos te bieden heeft.

Simpel gezegd: we vinden het behoud van de recreatiekwaliteit van ons Swifterbos veel (!) belangrijker dan dat enkele (van de inmiddels ontelbare) windmolens niet op 1 lijn staan ...

In Paragraaf 7.1 in het rapport worden diverse criteria benoemd en afgewogen; wat echter ontbreekt is een wegingsfactor; niet alle criteria zullen immers voor iedereen even zwaar wegen.

Uit voorgaande mag blijken dat als dorpsbewoner ik dit een aanzienlijk gemis vind, omdat hiermee onvoldoende kan worden aangegeven wat (niet financieel) belanghebbenden belangrijk vinden.

En dat is dat er wordt gekozen voor **Variant SB-3**.

Additionele overwegingen t.a.v. turbines RD01-RD05

Windturbines RD01 t/m RD05 staan het dichtste bij/op/in het Swifterbos en het dorp Swifterbant, en hebben hiermee de meest directe impact op beide. Deze turbines (RD01 t/m RD04 en bij voorkeur ook RD05) zouden daarom sowieso niet geplaatst moeten worden.

Verder is de plaatsing van deze turbines onlogisch nu recent de nieuwbouwplannen voor Swifterbant Zuid bekend zijn geworden. Deze turbines staan in het volle zicht van de nieuwe wijk, er heel dichtbij, en “sluiten” ook het dorp op; uitbreiding aan die kant of aansluiting met Dronten is niet of aanzienlijk minder goed mogelijk.

Tenslotte is mij in gesprekken met dorpsbewoners, en in reacties in reguliere en op social media, bevestigd dat de grootste bezwaren turbines RD01 t/m RD04/05 betreffen (even los van discussies of Windplan Blauw als geheel wel of niet gewenst is). Het laten vervallen van deze turbines zal naar mijn verwachting tot een grotere acceptatie van Windplan Blauw leiden.

2. Maximale ashoogte van de windturbines

In juli 2016 hebben de Provinciale Staten van Flevoland definitief ingestemd met het Regioplan Wind, en hebben daarbij de maximale ashoogte van windturbines vastgesteld op 120 meter.

Hier kan (alleen) van af worden geweken als wordt aangetoond dat het maximaal haalbare vermogen bij deze ashoogte ontoereikend is.

De ashoogte van de windturbines welke in Windplan Blauw gepland zijn rondom Swifterbant is hoger, echter;

1. Uit het Windplan Blauw is mij niet gebleken dat om deze afwijking is verzocht.
2. Noch heb ik kunnen vinden waar, hoe en wanneer is aangetoond dat het vermogen bij een ashoogte van 120 meter ontoereikend zou zijn.

Graag ontvang ik t.a.v. beide punten toelichting en bronvermelding.

Met vriendelijke groet,

Gebruikte bronnen

<https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-blauw/fase-1>

<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/05/22%20XXII%20Opstellingsvarianten%20Swifterbos.pdf>

<https://windenergiecourant.nl/onshore/ashoogte-op-maximaal-120-meter-in-regioplan-windenergie-flevoland/>

<https://www.dronten.nl/mozard/document/docnr/137133/Bekendmaking%20parti%C3%A5le%20herziening%20Omgevingsplan%20en%20Regioplan%20windenergie.pdf>

<https://stateninformatie.flevoland.nl/Documenten/amendementen/DOCUVITP-1943191-v1-Amendement-B-Aangenomen-VVD-Vaststelling-Regioplan-Windenergie-verzoek-beslispunt-5-tekstuele-te-vervangen.PDF>

Verzonden: Donderdag 12 juli 2018 21:22
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Het woongenot in een gedeelte van Swifterbant gaat verloren door het uitzicht en slagschaduw van de laatste vier windmolens in het verlengde van de Rivierduintocht. en het kappen van het bos ter plaatse.

Reactie

windmolens zienswijze

13 JUL 2018

Swifterbant , 12-07-2018

L.S.

Wij, de winkeliersvereniging van Swifterbant, willen hierbij ernstig bezwaar maken tegen de voorgenomen plaatsing van reuze windmolens in ons bos en tegen de rand van ons dorp.

Wij begrijpen het nut en zijn absoluut niet tegen windenergie, maar waarom zo dichtbij? Blijkbaar zijn er andere plekken die ook in aanmerking komen, maar is dit nog niet goed onderzocht, voor zover wij weten.

Wij vragen dus om actie en reactie!

Onze argumenten tot dit bezwaar zijn o.a. dat wij na 10 jaar stilstand in woningbouw nu eindelijk verder kunnen groeien met ons dorp, zodat het aantal inwoners kan toenemen en de bestaande winkels een toekomst hebben.

Willen wij mensen naar Swifterbant trekken, dan moet er een goede woonsituatie zijn en niet een uitzicht op grote windmolens met overlast in licht, beweging en geluid.

Wij zijn het oudste dorp van Nederland!

De Swifterbanters woonden hier al ca. 5300 voor Christus, dus ruim 7000 jaar geleden en zijn de eerste bewoners op een vaste plek, die aan landbouw deden.

Deze ouderwetse historie past niet bij superhoge nieuwerwetse windmolens.

Dus vragen wij met klem om afstand te houden van ons dorp.

Heeft U nog vragen over deze brief , dan kunt U mij opbellen

M.v.g. Winkeliersvereniging Swifterbant

, penningmeester en deelvoorzitter.

Verzonden: Zaterdag 14 juli 2018 19:48
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Nvt

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Wordt er rekening gehouden met de invloed van windmolens op de ree stand, in het swifterbos. Juist aan de achterzijde van het bos zie ik geregeld reeën lopen, als de windmolens daar dicht bij komen dan hebben ze minder plek, worden gestoord en zullen wellicht helemaal uit het bos verdwijnen. Dit heeft naar mijn inziens uiteindelijk een negatieve ketenreactie tot gevolg. Ik uit mijn zorgen over de levendigheid van het bos. Naast de ree stand zullen ook andere dieren in het bos in meer en mindere mate hinder ondervinden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

ja, levendigheid van het bos, hierdoor wordt ik zeker geraakt. Het is prachtig om stil in het bos te kunnen rondlopen en een ree te zien in een mooie bosomgeving, dichtbij waar je woont. Zulke momenten zijn zeer waardevol.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik ben ook, samen met mijn gezin, tegen de plannen voor 5 windmolens die dicht bij het dorp worden geplaatst.

Reactie

Verzonden: Maandag 23 juli 2018 17:54
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Tot dus ver niet gelezen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Tot dusver niet opgemerkt

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja. Het heeft invloed op mijn zicht in de omgeving, waarde van het huis.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

In principe ben ik niet tegen een windplan, echter wel indien het zo dicht bij een bebouwde omgeving wordt geplaatst. Er zijn vele andere plekken te bedenken zodat dit geen invloed heeft. De met name financiële belangen van de initiatiefnemers kunnen en mogen niet zwaarder wegen dan de vervuiling en degradatie van de omgeving en zijn bewoners. In deze omgeving staan er naar mijn idee al genoeg van deze windmolens die de omgeving mbt zicht ernstig vervuilen.

Reactie

Verzonden: Woensdag 25 juli 2018 16:33
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja de molens(2) die nu in het dorpsbos geplaatst worden plus de rest die vlak bij de nog nieuw te bouwen woonwijk worden geplaatst!

Wie gaat er nu daar een huis kopen met zulke hoge windmolens zo dichtbij?!?! Plus het feit dat behalve de mensen die in het bos recreëren ook de dieren die daar leven overlast ondervinden van de windmolens in het bos.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja zie boven

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Er is zoveel ruimte in de polder! Waarom zo dichtbij ons dorp!?!? Ik ben juist NIET tegen windmolens, deze hebben wij nodig voor de toekomst! Maar niet zo dicht bij onze woon/leefomgeving, er is elders ruimte genoeg!

Reactie

Verzonden: Donderdag 26 juli 2018 14:26
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als:

Mede namens:

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

de windmolens worden veel te dicht bij de bebouwde kom en daarbij behorende bos geplaatst, waardoor er waarde vermindering optreed van onze woning bij eventuele verkoop.

Reactie

Verzonden: Donderdag 26 juli 2018 15:39
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

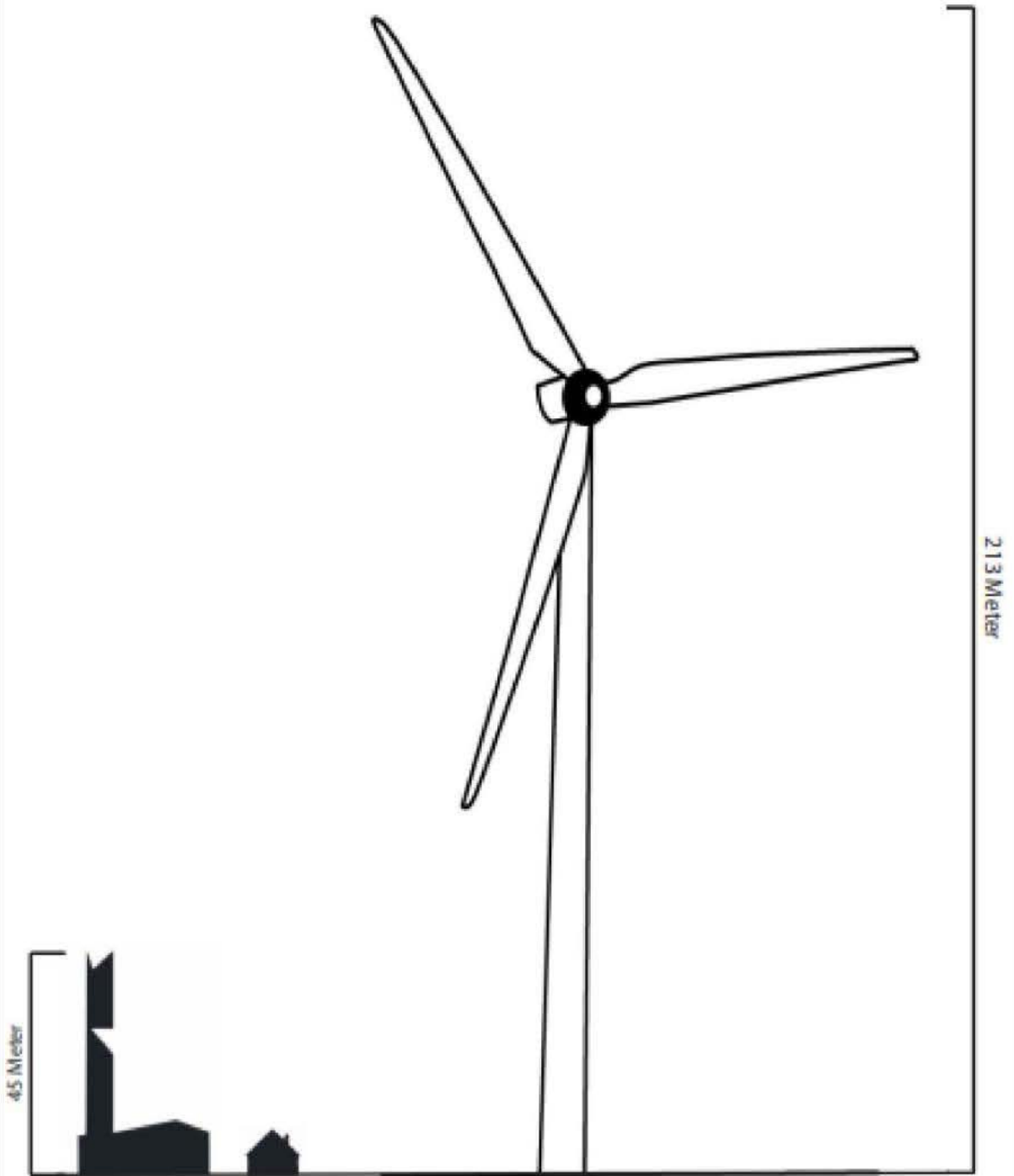
In Swifterbant hebben we maar een stukje bos om in te recreëren, waar je kunt genieten van de stilte en de vogels. En nu komen daar net 5 giga grote windmolens te staan. Wij zijn niet tegen windmolens, vinden ze zelfs bij ons landschap horen, zijn voorstanders van windenergie. Maar in alstublieft niet daar!

Ook het uitbreidingsplan, toch heel nodig om ons kleine dorp leefbaar te houden met alle voorzieningen, gaat veel last krijgen van deze giga torens. Uitermate jammer! Daarnaast wil toch niemand wonen!

Bijgevoegd een tekening op schaal van onze kerktoren in Swifterbant, een huis en de windmolen.

Reactie

Vergelijking toren Swifterbant - moderne windmolen "Windplan Blauw"

Verzonden: Zondag 29 juli 2018 19:17
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

In de eerste plannen voor deze windmolens van juli 2014 staan vergoedingen voor bewoners, deze vind ik niet terug.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Slagschaduw

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

waardevermindering woning/woongenot

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Als men iedere woningeigenaar zonnepanelen en accu aanbiedt met subsidie halen we ook de doelstelling van het kabinet.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Dronten 29-07-2018

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Blauw.

Geachte commissie,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen een deel van de herstructurering windmolen plan van de provincie Flevoland.

Vooraf tegen: Windplan blauw deel uitbreiding Rendiertocht.

Opdracht van het rijk was: Nieuwe opstellingen van de windmolens om het landschap te herstellen. In rechte lijnen die rust geven.

Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het landelijk woongenot.

Ik heb met deze mooie dagen gekeken waar de zon staat en waar hij onder gaat. Ik denk dat ik last krijg van slagschaduw. Maar niet zoals de meeste molens nu in de winter. Maar dus in de zomer. Ik heb mijn huis nu te koop staan, dat is nu al bijna onverkoopbaar door asbest. Als daar ook nog eens het zicht op molens van meer dan 200 meter bij komt en slagschaduw word het heel moeilijk om mijn huis te verkopen.

MER vermeldt dat de geluidsoverlast boven de norm uitkomt.

Door de extra geluidshinder van vliegtuigen(zie laatste metingen) van het vliegveld Lelystad zal de overschrijding van de norm nog hoger worden.

In het MER rapport staat dat men maatregelen moet nemen om de overlast te beperken door het stilzetten van de molens. Het probleem van het laagfrequent geluid zal hiermee niet worden verholpen.

Het constant zien draaien van deze molens op bijna elke plek in het landschap geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.

Gezondheid.

“Windmolens maken wel degelijk ziek”

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten.

Gemiddeld 1 op de 10 mensen hebben ernstig last van laagfrequent geluid.

De wettelijke voorzorg plicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet bekend is wat de effecten zijn, welke molens met een hoogte van 240 meter kunnen veroorzaken.

Schade:

De waarde van mijn woning zal dalen doordat er molens staan in de directe omgeving

De waarde zal kunnen dalen variërend van 15% tot 51 %.

Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen met de hoogte van de molens.

Ook is bekend dat er uitval en storingen kunnen voorkomen van elektronische apparaten en installaties.

Het alternatief.

Ze horen mijn inziens op de plek van de molens die gesaneerd worden teruggeplaatst te worden.

Daarom verzoek ik U dringend en met klem om boven genoemde uitbreiding van de rendiertocht af te keuren en te kiezen voor de plaats waar gesaneerd wordt.

Verzonden: Maandag 30 juli 2018 10:57
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

nvt

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Is er wel rekening gehouden met de omwonende.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Door dit park zal ons bedrijf in waarde verminderen.

Wij zien dit park als horizon vervuiling.

s'Avonds wordt het een wirwar van rode knipperende lichten recht voor onze deur.

Ten noorden van Dronten zou molenvrij blijven.

Extreem hoge molens die de omgeving niet ten goede komen

Erg veel slagschaduw ivm de hoogte.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

In het verleden diverse keren een verzoek gedaan tot plaatsing van molens op ons bedrijf en dat is altijd afgewezen omdat ten noorden van dronten windmolenpark vrij zou blijven en tot onze verbazing nu een extreem groot park recht voor onze deur. Hier hebben wij alleen last van en geen enkel gemak.

Reactie

Verzonden: Maandag 30 juli 2018 17:31
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Bij de overlast voor bewoners van Swifterbant is geen rekening gehouden met de nieuwbouwwijk Swifterbant Zuid: een woonwijk van 350 woningen die op nog geen 1 km afstand komen te staan van 2 molens.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Verstoring woon- en leefgenot (waaronder recreatie in het Swifterbos) door geluidsoverlast, hinder van slagschaduw en knipperende beveiligingslichten. Grote kans dat de waarde van onze woning zal dalen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Verstoring leefomgeving dieren als 2 molens in het Swifterbos geplaatst worden.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Swifterbant, 30-07-2018

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Blauw.

Geachte commissie,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen een deel van de herstructurering windmolen plan van de provincie Flevoland. Vooral tegen: Windplan blauw deel uitbreiding Rivierduintoct.

Opdracht van het rijk was: Nieuwe opstellingen van de windmolens om het landschap te herstellen. In rechte lijnen die rust geven.

Bezwaren voorgestelde uitbreiding Rivierduintoct met 5 molens:

- De lijn wordt hierdoor **krom** i.p.v. recht;
- Deze lijn zal het **landschap beschadigen** aangezien er 2 molens in het Swifterbos geplaatst worden. Door de werkzaamheden om het mogelijk te maken deze 2 molens te plaatsen zal een groot deel van het bos moeten worden gekapt en de grondstructuur zal door de zware machines geheel worden vernietigd;
- De molens in het Swifterbos zullen de **leefomgeving van dieren** zoals vogels **verstoren**;
- De molens zullen een verstorend element zijn in het rustgebied van het dorp. Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren **verstoren** het **recreatie genot**;
- Aangezien de molens in een vrij toegankelijk bos staan zeer dicht bij het dorp, zijn er **diverse gevaren**: In de winter is er kans van ijsafzetting op de wieken en dus een ernstig gevaar voor wandelaars. Maar ook vallende rotorbladen, vandalisme met kans op elektrocutie door ondeskundig gebruik en brandgevaar van de vloeistoffen welke aanwezig zijn in het motorhuis van de molen behoren tot de gevaren (zie de recente gebeurtenissen);
- Het MER rapport geeft duidelijk aan dat de overlast voor de bewoners van het dorp Swifterbant aanzienlijk is. Dit rapport verklaart dat er 772 woningen(objecten) boven de norm last zullen hebben van **slagschaduw**. Er is in deze MER **geen rekening gehouden met de nieuwbouwwijk Swifterbant Zuid** (besluit van de B & W Dronten): een woonwijk van 350 woningen welke op nog

geen 1 km afstand komen te staan van 2 molens. Deze 350 woningen moeten zeker worden toegevoegd aan de eerder genoemde 772 woningen.

Bovendien worden er nog diverse etage-woningen gebouwd op het terrein van de Kombuis. Het constant zien draaien van de molens op bijna elke plek in het dorp, aangezien ze boven alle boomtoppen uitsteken, geeft een totaal **verstorend beeld**, dit wordt 's avonds en 's nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten;

- De MER vermeldt dat de **geluidsoverlast** voor het dorp boven de norm uitkomt. Door de extra geluidshinder van vliegtuigen (zie laatste metingen) van het vliegveld Lelystad zal de overschrijding van de norm nog hoger worden. In het MER rapport staat dat men maatregelen moet nemen om de overlast te beperken door het stilzetten van de molens. Het probleem van het laagfrequent geluid zal hiermee niet worden verholpen;
- Zoals hierboven wordt aangegeven wordt het **leefmilieu** van het dorp ernstig **aangetast** door de plaatsing van deze zeer hoge windturbines. Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten. Gemiddeld 1 op de 10 mensen hebben ernstig last van laagfrequent geluid. De wettelijke voorzorgplicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet bekend is wat de effecten zijn die molens met een hoogte van 214 en 240 meter kunnen veroorzaken. Het is bekend dat er uitval en storingen kunnen voorkomen van elektronische apparaten en installaties;
- Tenslotte is de kans groot dat de **waarde van mijn woning zal dalen** doordat er molens staan in de directe omgeving met de nadelige effecten zoals eerder beschreven. Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering meestijgen met de hoogte van de molens.

Het verbaast mij dat men de molens zo dicht bij het dorp wil plaatsen.

Er zijn vele andere plekken waar molens kunnen worden geplaatst die niet zo dicht bij de bebouwde kom staan en niet in een bos hoeven te worden geplaatst. Daarom verzoek ik u dringend en met klem om bovengenoemde uitbreiding van de Rivierduintocht **af te keuren**.

Getekend,

Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant
Zuidsingel 61a
8255 CE Swifterbant

Aan:

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

31 JUL 2018

Onderwerp: Zienswijze op uitwerking Windplan Blauw

Datum: 30 juli 2018

L.S.

Dorpsbelangen Swifterbant heeft onder andere als doel de behartiging van de maatschappelijke en culturele belangen van de bewoners van Swifterbant en omgeving (Statuten 28 december 2011). Zij is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 39032807

Onderstaand treft u, mede namens 800 gezinnen (zie petitie), de zienswijze aan op het Ontwerp-inpassingsplan Windplan Blauw, de ontwerp-beschikking op de aanvraag Wabo WP Rivierduintocht, aanvraagnummer 3340983 en het milieueffectrapport (MER) van Windplan Blauw.

Ons bezwaren betreffen vooral de plaatsing van de meest zuidelijke 5 windmolens in de plaatsingszone Rivierduintocht, in de vergunningaanvraag aangeduid als RD01, RD02, RD03, RD04 en RD05, en in combinatie hiermee het buiten het inpassingsplan laten van een alternatieve plaatsingsmogelijkheid voor windmolens langs de Kamperhoekweg.

Onze bezwaren zijn de volgende:

1. Dat deze 5 molens te dicht bij de bebouwing van Swifterbant zijn gesitueerd. Dit heeft een negatieve invloed op de gezondheid en het leefklimaat van de bewoners van het dorp.
2. Dat er geen rekening is gehouden met de uitbreidingsplannen van Swifterbant.
3. Dat twee van de genoemde molens zijn gesitueerd in het Swifterbos en aldus de ecologische waarde van dit dorpsbos wordt aangetast en eveneens onvoldoende rekening is gehouden met de betekenis van de recreatieve waarde van het Swifterbos voor de bewoners van het dorp,

4. Dat geen rekening is gehouden met de negatieve effecten van de elektromagnetische invloed van deze windmolens,
5. Dat voorbij wordt gegaan aan de aanwezigheid van het landelijk congrescentrum van de Jehova's getuigen,
6. Dat bij het bepalen van de geluidsoverlast voor het dorp geen rekening is gehouden met de hogere waarden van geluidsoverlast die gemeten zijn bij de proefvlucht, en welke zullen optreden met het in gebruik nemen van het Vliegveld Lelystad.
7. Dat geen rekening is gehouden met de waardevermindering van woningen door de nabijheid van bedoelde 5 molens,
8. Dat indertijd door de provincie Flevoland en de gemeente Dronten onvoldoende aandacht is besteed aan de noodzaak om de bewoners van Swifterbant daadwerkelijk te betrekken bij het vaststellen van de plaatsingszone Rivierduintocht in de directe nabijheid van het dorp.

Toelichting:

ad 1. De plaatsing van 214 meter hoge windturbines op korte afstand van de bebouwing van Swifterbant (op circa 1 km afstand) tast het leefmilieu van het dorp aan. Op deze korte afstand vervuilen deze molens, die steeds min of meer permanent draaien, afhankelijk van de wind met wisselende snelheid, het uitzicht voor de bewoners. Dit maakt onrustig temeer daar bij laagstaande zon dit visuele effect sterker is en de molens soms worden stilgezet. Volgens het MER worden de molens bij slagschaduw pas stilgezet wanneer de maximaal hinderduur is bereikt, en niet direct bij het optreden van de slagschaduw om op die manier een negatief effect van slagschaduw daadwerkelijk te voorkomen.

Uit diverse medische rapporten komt ook een zeer verontrustend beeld naar voren over de effecten van windmolens op de gezondheid en het functioneren van de mens.

Enkele voorbeelden:

De radioloog Michael Nissenbaum waarschuwt dat het geluid van windturbines de nachtrust van omwonenden ernstig kan verstoren. Zo erg zelfs dat het leidt tot psychische klachten als hoofdpijn, duizeligheid en een hoge bloeddruk.

Rapport van huisarts : "Windmolens maken wel degelijk ziek".

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten. Gemiddeld 1 op de 10 mensen heeft ernstig last van laagfrequent geluid.

Daarom roepen wij de overheid op haar wettelijke zorgplicht die zij heeft tegenover haar burgers zwaar te laten wegen. (zie leukemie bij kinderen door hoogspanningskabels).

De wettelijke zorgplicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet of nauwelijks bekend is wat de werkelijke effecten zijn, die molens met een hoogte van 214 casu quo 240 meter kunnen veroorzaken.

ad 2. Naar aanleiding van ons commentaar op de Nota Reikwijdte en Detailniveau zouden de uitbreidingsplannen van Swifterbant als autonome ontwikkeling worden meegenomen. In het MER is hier geen rekening mee gehouden, noch met het uitbreidingsplan Swifterbant zuid, noch met de plannen voor hoogbouw in Swifterbant-centrum. Vanuit de hogere woonlagen in Swifterbant, bestaand en nieuw, zal de horizonvervuiling door de hoge molens langs de rand van het dorp meer dan storend zijn. Uiteraard geldt dit ook voor de woningen in Swifterbant zuid, omdat de twee meest zuidelijke molens (RD01 en RD02) op minder dan 1 km afstand van het uitbreidingsplan zijn gepland.

In het MER is het aantal gehinderde woningen boven de norm voor slagschaduw berekend op 772. De beoogde nieuwe woonwijk zal op termijn wel 350 woningen kunnen omvatten, zodat het aantal gehinderde woningen groter zal zijn dan 1000.

Hetzelfde zal gelden voor de verwachte geluidshinder, negatieve gezondheidseffecten en hinder door elektromagnetische straling.

ad 3. Het Swifterbos moet worden beschouwd als een dorpsbos. Het is het enige bos nabij Swifterbant. Het heeft voor vele inwoners een recreatieve functie. Het plaatsen van twee molens in het bos tast de recreatiemogelijkheden van het bos aan, zowel tijdens de bouw als tijdens het gebruik, immers het geluid van de draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het recreatieve genot. Voor het plaatsen van de molens zal een groot deel van het bos moeten worden gekapt en de grondstructuur zal door de zware machines worden vernietigd. De negatieve gevolgen van de bouw van de molens op het bos zijn in het MER niet onderzocht.

Dorpsbelangen Swifterbant is van mening dat windmolens midden in een recreatiegebied ongewenst zijn, zoals dit ook geldt voor molens in bewoond gebied. Recente gebeurtenissen tonen aan dat altijd rekening gehouden moet worden met afbrekende rotorbladen en brandgevaar van vloeistoffen in het motorhuis van de molen. Ook moet naar onze mening rekening worden gehouden met baldadigheid van jeugdigen en vernielingen door tegenstanders van de molens in het bos, aangezien de molens niet worden voorzien van permanente bewaking.

Daarnaast hebben deze molens ook een negatieve invloed op de ecologische kwaliteit van het bos. Het is weliswaar geen bos met een uitzonderlijke hoge ecologische kwaliteit, maar de bestaande ecologische waarde is voor de bewoners van Swifterbant wel degelijk relevant want het is een openbaar bos en het enige bos aan de rand van Swifterbant.

Voor het Swifterbos geldt momenteel het Bestemmingsplan Swifterbant - Bos en Sport. Hierin wordt onder Bos verstaan het gebied gelegen op de gronden ten zuiden van de Randweg en ten westen en oosten van de Bosweg. Daarnaast is het strook grond tussen de Bisonweg en de Biddingweg, ten zuiden van de woonbebouwing bestemd met "Bos", alsmede de grond ten westen van het congrescentrum.

Binnen de bestemming "Bos" is geen bebouwing toegestaan. Voor andere bebouwing, geen gebouwen zijnde, gelden regels met betrekking tot de bouwhoogte. Voor een aantal werken of werkzaamheden is een aanlegvergunning noodzakelijk. Voor bouw of andere werken geldt dat de landschappelijke en natuurwaarden niet mogen worden aangetast.

In het MER wordt aan deze voorwaarden geen aandacht geschonken. Naar onze mening laten deze voorwaarden de bouw van zeer hoge windmolens niet toe.

ad 4. Windmolens verspreiden atmosferische storingen en elektromagnetische velden. Deze hebben invloed op zend- en ontvangstapparatuur en op apparaten gebruikt voor het regelen van allerlei sturingsprocessen.

Als bewijs hiervan: Bij aankoop van het zenderpark van de Wereldomroep door Defensie werd de voorwaarde gesteld dat er geen windmolens in de buurt van het zenderpark mochten worden geplaatst, gezien de storingen die zij kunnen veroorzaken.

En uit onderzoek en de ervaring van installateurs blijkt ook dat er veel storingen zijn bij CV installaties, welke veroorzaakt worden door windmolens. (Bron Nefit).

ad 5. Aan de rand van het Swifterbos ligt ook het landelijke Congrescentrum van de Jehova's Getuigen. Geluid en elektromagnetische straling van de molens zal dan ook meer dan waarschijnlijk invloed hebben op hun bijeenkomsten en apparatuur.

Bovendien bevat het terrein van het Centrum 2 beheerders woningen en zijn er 30 slaapplekken voor cursisten.

ad 6. De uitbreidingsplannen van vliegveld Lelystad houden in dat een van de vliegroutes zeer dicht bij het dorp komt te liggen. Deze vliegroute veroorzaakt ook geluidshinder voor de inwoners van het dorp. In het MER is deze geluidsbelasting niet juist (zie ophef die is ontstaan bij de laatste geluidsmetingen) meegenomen bij het bepalen van de contouren voor geluidshinder in het dorp. In het MER is gesteld dat bij overlast mitigerende maatregelen zullen worden genomen door het stilzetten van de molens. Dit is geen oplossing voor het probleem van het geluid dat de molens ook in stilstand nog steeds veroorzaken.

ad 7. Uit diverse gerechtelijke uitspraken wordt duidelijk dat de waarde van woningen in de buurt van windmolens daalt variërend van 15% tot 51%. Omdat deze molens tot de hoogste van Nederland kunnen worden gerekend, zal de waardevermindering door alle negatieve effecten zeker niet minder zijn dan elders in Nederland.

De waardevermindering zal ook zeker een negatieve invloed hebben op de verkoop van de woningen in het uitbreidingsplan Swifterbant-zuid, aangezien de twee meest zuidelijke molens in het plaatsingsgebied Rivierduintocht (RD01 en RD02) op minder dan 1 km afstand van dit uitbreidingsplan komen te staan.

ad 8. Uitgangspunt voor het projectplan Windplan Blauw is onder meer het Regioplan Windenergie van de provincie Flevoland met de daarin opgenomen plaatsingszone Rivierduintocht. De plaatsingszones hebben een zekere breedte om nieuwe molens zo te situeren dat deze de minste hinder geven voor omwonenden. Merkwaardigerwijze zijn de

molens in de plaatsingszone Rivierduintocht zo geplaatst dat deze juist het meest dicht bij de bestaande en nieuwe bebouwing terecht zijn gekomen. Daarbij heeft de voorgenomen plaatsing van twee molens ten zuiden van het Swifterbos, in combinatie met de eis van het opstellen van de molens in lijn tot gevolg dat ook twee molens in het Swifterbos terecht zijn gekomen. Volgens Dorpsbelangen speelt hierbij ook een rol dat de financiële compensatie voor de twee meest zuidelijke molens een grote rol speelt voor de plaatsing van deze molens ten zuiden van het Swifterbos.

Dit doet de vraag rijzen of dit geldelijk voordeel voor de betrokken grondeigenaar opweegt tegen de negatieve gevolgen van de vijf molens nabij het dorp en in het Swifterbos voor de zittende en toekomstige bewoners van Swifterbant. Dit geldt ook voor de molen aan de overkant van de Swiferringweg (molen RD05).

Een en ander maakt duidelijk dat bij het opnemen van de plaatsingszone Rivierduintocht in het Regioplan de bevolking van Swifterbant indertijd onvoldoende is betrokken. De betrokken materie is zeer complex en omvangrijk - hetgeen het MER ook nog eens onderstreept. Dat maakt duidelijk dat het voor de inwoners van het dorp uiteraard niet mogelijk was tijdig te doorgronden wat de aanwijzing van deze plaatsingszone voor effecten zou kunnen hebben. Daardoor was het ook niet mogelijk om de bezwaren daarvan tijdig en weloverwogen te kunnen inschatten en bij de planvorming in te brengen. De gemeente Dronten heeft dat ook niet op zich genomen.

Nu de plannen feitelijk concreet worden, wordt het voor de burgers pas duidelijk wat de plaatsing van windmolens in deze zone concreet voor gevolgen heeft.

Overigens heeft Dorpsbelangen Swifterbant de onwenselijkheid van de plaatsing van de 5 molens aan de westzijde van het dorp al als hoogst onwenselijk ingebracht, voordat het onderhavige VKA als uitgangspunt voor het voorliggende aanpassingsplan is vastgesteld.

Algemeen:

Een belangrijke reden voor de ontwikkeling van Windplan Blauw is de behoefte aan hernieuwbare energie in Nederland. Dorpsbelangen Swifterbant is geen tegenstander van het opwekken van windenergie. De nadelen van de 5 molens aan de westzijde van het dorp zijn naar onze mening echter heel groot. Dat betekent dat het aanbeveling verdient meer aandacht te besteden aan de mogelijkheid om tot een andere plaatsingszone in het projectgebied te besluiten. Volgens Dorpsbelangen is zo'n alternatief aanwezig langs de Kamperhoekweg. Uit bijlage XXII van het MER blijkt dat de ecologische effecten van de variant twee korte lijnen niet of nauwelijks verschillen van die van het VKA. Wel is er een duidelijk verschil wat betreft de hinder voor de bewoners van Swifterbant.

In deze bijlage wordt gesteld dat de variant twee korte lijnen vergeleken met de variant VKA tot een vermindering van het aantal door slagschaduw gehinderde woningen leidt van 772 naar 255. Wij kunnen uit deze bijlage van het MER niet afleiden waar die 255 gehinderde woningen moeten worden gevonden. Een gelijke vermindering zal ook gelden voor hinder door geluid, elektro magnetische storingen etc.

De recreatieve waarde van het Swifterbos wordt bij de variant Kamperhoekweg helemaal niet aangetast. De natuureffecten van beide varianten zijn min of meer gelijk.

Mogelijke belemmeringen voor de variant Kamperhoekweg kunnen zijn:

- a. dat de Kamperhoekweg niet is opgenomen als plaatsingszone in het Regioplan Flevoland casu quo de Verordening leefomgeving Flevoland. Dorpsbelangen heeft hierover een zienswijze ingebracht bij gedeputeerde Staten van Flevoland (kopie hiervan is bijgevoegd als bijlage 1, waarnaar wij kortheidshalve verwijzen)
- b. het uitgangspunt dat in het Beeldkwaliteitsplan Dronten is gesteld dat voor nieuwe molens in het landschap moet worden gestreefd naar lijnopstellingen van minstens 7 molens. Dorpsbelangen Swifterbant is van mening dat dit landschappelijk uitgangspunt geen rekening houdt met de beeldkwaliteit van de molenopstelling gezien vanuit de woningen in de dorpskern Swifterbant. Met andere woorden, in het beeldkwaliteitsplan is te beperkt alleen gekeken naar de landschapskwaliteit vanuit het landschap, en niet vanuit de aanwezige woonbebouwing. In het beeldkwaliteitsplan ontbreekt het criterium minimale afstand bebouwing tot molenopstellingen, ook rekening houdend met de hoogte van de molens.

Ook zijn wij van mening dat door een geringe aanpassing van de onderlinge afstand van de molens desgewenst ook met minder dan 7 molens een duidelijke bij het landschap passende lijnopstelling kan worden gerealiseerd. Zie ook onze brief over het Beeldkwaliteitsplan aan B&W van de gemeente Dronten (kopie is bijgevoegd als bijlage 2).

Tenslotte merken wij met betrekking tot de plaatsing van de 5 naar onze mening ongewenste molens op dat veelal als noodmaatregel mitigerende maatregelen worden aangekondigd. Dit zal in de variant met twee korte lijnen aanzienlijk minder zijn, zodat deze variant positief zal bijdragen aan de energieopbrengst van Windplan Blauw. Wellicht kan daarmee op de kosten van één molen worden bespaard.

Los hiervan betwijfelen wij of de rentabiliteit van het Windplan Blauw significant wordt aangetast wanneer de voor het dorp Swifterbant zeer bezwaarlijke 5 molens zonder meer worden geschrapt. In dat geval is er ook geen negatieve invloed op het nu geldende planning om de SDE-inschrijving van najaar 2018 te kunnen halen.

Namens
Bestuur Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant,

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Bijlage 1: Kopie zienswijze aan gedeputeerde Staten van Flevoland.

Bijlage 2: Kopie zienswijze aan College van B&W gemeente Dronten

Bijlage 3: verklaring handtekeningen petitie

Bijlage 4: stickie met handtekeningen.

Bylage 1 Kopie

DORPSBELANGEN
Swifterbant

Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant
Zuidsinge! 61a
8255 CE Swifterbant

Aan: Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Onderwerp: Zienswijze Goedkeuring projectplan Windplan Blauw
Uw besluit: kenmerk 2232665, dd. 5 juni 2018

Datum: 30 juli 2018

Geacht college,

Door u is goedkeuring gegeven aan het projectplan Windplan Blauw, in combinatie met een aanpassing van de plaatsingszones zoals deze in de Verordening voor de fysieke leefomgeving zijn opgenomen.

Dorpsbelangen Swifterbant tekent bezwaar aan tegen deze goedkeuring. De aanpassing van de Verordening Leefomgeving beperkt zich tot een verlenging van twee plaatsingszones. Dorpsbelangen is van mening dat er meer aanpassingen van de plaatsingszones gewenst en nodig zijn. Het projectplan Windplan Blauw voorziet ook in de plaatsing van een vijftal nieuwe windmolens in het zuidelijke deel van de plaatsingszone langs de Rivierduintocht. Dit deel van deze plaatsingszone is naar onze mening niet geschikt voor het plaatsen van de beoogde windmolens. Deze molens zijn aanzienlijk groter dan gedacht ten tijde van het vaststellen van de Verordening. De plaatsingszone omvat ook een deel van het Swifterbos. De molens zullen daardoor te dicht op de bestaande bebouwing van Swifterbant worden geplaatst. Dit geldt ook voor het gebied ten zuiden van Swifterbant dat bestemd is voor uitbreiding van het dorp (besluit Gemeenteraad van Dronten van 27 juni 2018) en ook voor het landelijk Congrescentrum van de Jehova's Getuigen aan de westkant van Swifterbant.

Een en ander impliceert dat de huidige bewoners van Swifterbant, de toekomstige bewoners van het uitbreidingsplan en de gebruikers van het congrescentrum overbodige hinder zullen ondervinden van het geluid van de nieuwe windturbines en van de molenwieken, van de electromagnetische straling die de turbines veroorzaken, en van de slagschaduweffecten bij zonsondergang. Bovendien komt de geluidshinder bovenop de geluidshinder die met het in gebruik nemen van het vliegveld Lelystad moet worden verwacht.

Ook het onrustige en altijd bewegende beeld van de wieken van de molens, zoals zichtbaar aan de horizon boven het bos, bederft voor velen het woongenot in Swifterbant. Dit geldt voor vele bewoners van bestaande woningen in het westelijk deel van Swifterbant, in de beoogde nieuwe hoogbouw in het centrum van Swifterbant en voor de toekomstige bewoners van Swifterbant zuid. De molens staan gemiddeld op ca. 1 km vanaf genoemde

bebouwing.

Daarbij komt dat 2 van de beoogde molens worden gesitueerd in het Swifterbos. Dit tast de recreatiemogelijkheden van het bos aan, zowel tijdens de bouw als tijdens het gebruik. Dorpsbelangen Swifterbant is van mening dat windmolens midden in een recreatiegebied ongewenst zijn, om in hoge mate dezelfde redenen als dat ook voor molens in bebouwd gebied geldt. Ook hebben deze molens een negatieve invloed op de ecologische kwaliteit van het bos dat het enige bos is aan de rand van Swifterbant.

Het goedkeuringsbesluit van uw college geeft aan dat in het Regioplan de flexibiliteit is meegegeven om af te wijken van de plaatsingszones als lokale omstandigheden daarom vragen. Dorpsbelangen Swifterbant meent dat de genoemde negatieve effecten van de 5 beoogde, meest zuidelijke windturbines in de plaatsingszone Rivierduintocht ook een afwijking rechtvaardigen. Een extra reden hierbij is dat de molens een hogere ashoogte krijgen dan indertijd uitgangspunt was in het gemeentelijk beeldkwaliteitsplan van Dronten. Bovendien wordt in het gemeentelijk beeldkwaliteitsplan alleen het beeld van het landschap op zichzelf beschouwd. er is niet gekeken naar het beeld van de molenopstellingen in relatie tot de bebouwing.

De aanwijzing van het zuidelijk gedeelte van de plaatsingszone langs de Rivierduintocht is indertijd onvoldoende getoetst aan de belangen van het dorp en van de inwoners van Swifterbant. De betrokken materie is zo complex en omvangrijk, hetgeen het MER ook nog eens onderstreept, dat het voor de inwoners van het dorp niet mogelijk is geweest tijdig te doorgronden wat de aanwijzing van deze plaatsingszone voor effecten zou hebben, om daar indertijd tijdig en weloverwogen op te kunnen reageren. De gemeente Dronten heeft dat ook niet op zich genomen. Nu de plannen feitelijk concreet worden, wordt het voor de burgers pas duidelijk wat de plaatsing van windmolens in deze zone voor gevolgen heeft. Dorpsbelangen Swifterbant is dan ook van mening dat het deel van de plaatsingszone langs de Rivierduintocht waar nu de zuidelijkste 5 windmolens zijn gepland in het voorliggende projectplan, dient te vervallen als plaatsingszone.

In aanvulling hierop wil Dorpsbelangen er op wijzen dat wellicht voor Swifterwint de betreffende 5 molens positief bijdragen aan de exploitatie van het Windpark. Als dat daadwerkelijk essentieel is, hetgeen overigens niet in het projectplan kan worden getoetst, dan is Dorpsbelangen Swifterbant van mening dat nog een andere aanpassing van de Verordening soelaas kan bieden, namelijk het toevoegen van een extra plaatsingszone langs de Kamperhoekweg. Deze zone heeft voor de bewoners van Swifterbant nauwelijks bezwaren, mede door de grotere afstand van het dorp.

De milieueffecten van plaatsing van windmolens in deze zone zijn volgens bijlage XXII van het MER nauwelijks onderscheidend van die van plaatsing in het Swifterbos. De energieopbrengst van deze molens zal hoogstwaarschijnlijk zelfs groter zijn dan die van de molens langs de Rivierduintocht, omdat bij deze molens minder mitigerende maatregelen nodig zijn als gevolg van slagschaduweffecten.

Concluderend is de zienswijze van Dorpsbelangen Swifterbant dat de voorgestelde aanpassing van de Verordening Leefomgeving 2012 onvoldoende rekening houdt met de belangen van de bewoners van Swifterbant, dat daartoe de zuidzijde van de plaatsingszone Rivierduintocht dient te vervallen, eventueel te compenseren door een plaatsingszone langs de Kamperhoekweg.

Kopie van deze zienswijze wordt gezonden aan de gemeente Dronten, met het verzoek het beeldkwaliteitsplan zodanig te herzien dat rekening wordt gehouden met grotere

windmolens dan indertijd is voorzien. Dat impliceert een mogelijke herziening van een lijnopstelling van minimaal 7 molens, een aanpassing van de beschouwingen betreffende de aansluiting van kortere lijn opstellingen dwars op de langere lijnopstelling langs de dijk, de plaatsing van windmolens in een gebied dat ook recreatief gebruik kent, de relatie tussen landschap en bebouwd gebied en het rekening houden met het beeld van grote windmolens gezien vanuit het dorp Swifterbant en een minimale afstand van windmolens vanaf het dorp van tenminste 2 a 2,5 km.

Namens

Bestuur Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant,
KVK nr 39032807

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant
Zuidsingel 61a
8255 CE Swifterbant

Aan: Het College van B&W Dronten

Onderwerp: Zienswijze Goedkeuring projectplan Windplan Blauw
Uw besluit: kenmerk 2232665.dd. 5 juni 2018

Datum: 30 juli 2018

Aan Burgemeester en Wethouders van Dronten,

Dorpsbelangen Swifterbant heeft onder andere als doel de behartiging van de maatschappelijke en culturele belangen van de bewoners van Swifterbant en omgeving (Statuten 28 december 2011). Zij is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 39032807

Zoals u bekend is, ligt momenteel een concept-inpassingsplan ter visie onder de naam Windplan Blauw, tezamen met de ontwerpbeschikking voor de plaatsing van windmolens in de plaatsingszone langs de Rivierduintocht bedoeld in het Regioplan Flevoland en de milieueffectrapportage voor Windplan Blauw.

Dorpsbelangen Swifterbant heeft grote problemen met de plaatsing van de vijf meest zuidelijke windmolens in de plaatsingszone Rivierduintocht, in de betreffende vergunningaanvraag aangeduid als RD 01 tot en met RD 05. Dit is vastgelegd in onze zienswijze op het concept-inpassingsplan Windplan Blauw, op de concept-beschikking van uw gemeente betreffende de vergunningaanvraag Wabo WP Rivierduintocht, aanvraagnummer 3340983, en in onze zienswijze naar Gedeputeerde Staten van Flevoland op de wijziging van de Verordening Fysieke Leefomgeving Flevoland.

In de verschillende onderliggende stukken wordt regelmatig verwezen naar het Beeldkwaliteitsplan van de gemeente Dronten voor het projectgebied van Windplan Blauw. Met name het uitgangspunt dat het voor de inpassing van de nieuwe molens gewenst is om nieuwe molens in lijnopstellingen van tenminste 7 molens te plaatsen, heeft vergaande consequenties voor de plaatsing van de molens in het projectgebied Windplan Blauw, en met name langs de Rivierduintocht.

Kortheidshalve verwijzen wij hierbij naar onze hierboven aangehaalde zienswijzen.

Wij zijn van mening dat de bevolking van Swifterbant indertijd onvoldoende is betrokken bij de opstelling van het Beeldkwaliteitsplan, te meer daar nu duidelijk wordt dat de doorwerking

van het huidige beeldkwaliteitsplan zeer bezwaarlijke gevolgen dreigt te krijgen voor de inwoners van Swifterbant. In Windplan Blauw wordt van hogere molens uitgegaan dan indertijd voor het Beeldkwaliteitsplan. Bovendien wordt in het gemeentelijk beeldkwaliteitsplan alleen het beeld van het landschap op zichzelf beschouwd. Er is niet gekeken naar het beeld van de molenopstellingen in relatie tot en bezien vanuit de bebouwing. Wij zijn van mening dat de minimale afstand tussen de beoogde nieuwe grote molens en de bebouwing van het dorp tenminste 2 à 2,5 km dient te zijn.

Ook is geen aandacht besteed aan de relatie tussen nieuwe molens nabij het dorp en de sociale aspect van een gemeenschappelijk bos en de dorpsgemeenschap. Immers het Swifterbos heeft ook een recreatieve functie voor de inwoners van Swifterbant.

Derhalve verzoeken wij u bij het beoordelen van de betreffende vergunningaanvraag hiermee rekening te houden, en zo nodig het Beeldkwaliteitsplan te herzien, zodanig dat er ruimte ontstaat voor de mogelijkheid dat een lijnopstelling ook aanvaardbaar is met minder dan 7 molens, of om de onderlinge afstand van de molens RD05 tot en met RD 11 zodanig te verkleinen dat molen RD 05 op grotere afstand van de Swiferringweg kan worden gesitueerd.

Wij zijn overigens van mening dat de rentabiliteit van Windplan Blauw niet onaanvaardbaar wordt aangetast wanneer de molens RD 01 tot en met RD 05 niet worden geplaatst. Mocht dat geheel onjuist zijn dan pleiten wij voor de mogelijkheid van de plaatsing van extra molens langs de Kamperhoekweg. Dat pleit er extra voor om in het Beeldkwaliteitsplan ook ruimte te maken voor een kortere lijnopstelling dan 7 molens, en bij de inpassing in het landschap het totaal van alle molens in beschouwing te nemen, dus niet zozeer van losse lijnopstellingen uit te gaan, maar Windplan Blauw als een samenhangend windpark te bezien.

Namens Bestuur Algemene Vereniging voor Dorpsbelangen Swifterbant,

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Portefeuillehouder Windplan Blauw

Bijlage: kopie Zienswijze aan Gedeputeerde Staten van Flevoland.

Bijlage 3

Toelichting petitie (zie bijgevoegd computer stickie)

Voorlopige stand:

478 handtekeningen op de digitale petitie.

154 handtekeningen op intekenlijsten

50 handtekeningen op intekenlijst van de vereniging smarties(helaas door vakantie nog niet op stickie).

91 Handtekeningen op flyers

21 handtekeningen op krantenlijst

Totaal 794 handtekeningen

Wij zijn voor het gebruik van windmolens waarmee onze energie wordt opgewekt, maar willen hier geen overlast van ervaren door ze te dicht bij het dorp of in ons bos te plaatsen. Er is ruimte genoeg in onze provincie.

**Zeg NEE tegen plaatsing en OVERLAST van 5 windmolens
(te dicht) bij Swifterbant en in het bos!**

Op www.dorpsbelangenswifterbant.nl vind u de link naar de petitie waarop u uw mening aan kunt geven.
Kunt u niet tekening via internet? Dan kunt u hier uw handtekening zetten.

Naam	Adres, woonplaats	Handtekening
------	-------------------	--------------

[Wachtwoord vergeten?](#)
[Zig in](#)

[\(https://mail.google.com/mail/\)](https://mail.google.com/mail/)

view=cm&fs=1&to&su=NEE+tegen+plaatsing+en+OVERLAST+van+5+windmolens+%28te+dicht%29+bij+Swifterbant+en+in+het+bos&body=https%3A%2F%2Fwww.petities24.com%2Fne

[Petitie \(/nee_tegen_plaatsing_en_overlast_van_5_windmolens_te_dicht_bij_swifterbant_en_in_het_bos\)](#)

[Handtekeningen \(472\) \(/signatures/nee_tegen_plaatsing_en_overlast_van_5_windmolens_te_dicht_bij_swifterbant_en_in_het_bos\)](#) [Laat Statistieken \(/stats.php?id=203301\)](#)

[Extra zichtbaarheid \(/extra_visibility.php?id=203301&source=petsition_menu&content=Extra+visibility&source_page_type=sign_a_petition\)](#)

NEE tegen plaatsing en OVERLAST van 5 windmolens (te dicht) bij Swifterbant en in het bos

In de plannen om windturbines/windmolens in Flevoland in lijnopstellingen te plaatsen, komen westelijk van Swifterbant 2 van deze windmolens in ons bos en 3 veel te dicht bij het dorp, waardoor wij als inwoners overlast zullen ervaren en uitbreidingsmogelijkheden van ons dorp geblokkeerd zullen worden. Overlast van slagschaduw, van geluid en van het constant zien van de ronddraaiende beweging.

Door heel Flevoland zullen windmolens verdwijnen. Van veel van die windmolens heeft nu niemand last. Maar nu wil men 5 enorm hoge windmolens op nieuwe plekken plaatsen en hiervan zullen wij wel last ondervinden. Verder lost het ons bos aan! Oud bos produceert vele malen meer zuurstof dan jonge aanplant. Nieuw bos aanleggen zal dus pas over 20 tot 30 jaar opbrengen wat dit huidige bos nu af opbrengt.

Waarom deze windmolens daar gepland zijn?

Omdat men ooit bedacht heeft dat de windmolens niet meer kriskras door het landschap mogen staan, maar in een lijnopstelling moeten komen met een vaste onderlinge afstand. Voor een rustiger beeld. Het beeld wat wij als dorpsbewoners vervolgens zullen gaan ervaren wordt hier in niet meegewogen. En dat kan niet!

Na protesten is gesteld dat er wel draagvlak moet zijn voor deze 5 molens. Endie is er niet, maar dat moeten we wel aantonen.

Onderteken deze petitie en laat zien dat je ook **TEGEN** het plaatsen van deze 5 windmolens bent. Zeg **NEE** en **bescherm** de leefbaarheid in ons dorp en **bescherm** ons **Swifterbos**.

[Nee tegen overlast](#) [Neem contact op met de schrijver van het verzoekschrift \(/contact/203301\)](#)

Onderteken deze petitie

[Overgaan met Facebook](#)

OF

* Voornaam

* Achternaam

* Plaats

Nederland

* E-mailadres

Ik teken omdat... (optioneel)

Houid mij op de hoogte van deze petitie

Laat mijn handtekening openbaar zien.

Ondertekenen

Ik accepteer de Servicevoorwaarden (/tos.php) en het Privacybeleid (/privacy.php).

Uw e-mailadres zal niet op onze site worden gepubliceerd. De auteur van de petitie zal echter alle informatie te zien krijgen die u op dit formulier noemt.

Je ontvangt een e-mail met een link om je ondertekening te bevestigen. Om er zeker van te zijn dat u onze e-mails ontvangt, voeg dan info@petities24.com toe aan uw adresboek of lijst met veilige adressen.

Verzoekschriften gepromoot door andere gebruikers | [\(/extra_visibility.php?id=203301&source=shopping_cart_icon_next_to_headline_of_sponsored_petitions_list&content=shopping_cart_icon&source_page_type=sign_a_petition\)](#)

Geen nasynchronisatie bij NPO !! (/geen_nasynchronisatie_bij_npo)

. Het idee van NPO om nasynchronisatie te gaan invoeren is een heeeeeeel slecht idee. Zeg daarom **af** en **nee** Svp delen...

[30 Handtekeningen \(/signatures/geen_nasynchronisatie_bij_npo\)](#)

**Zeg NEE tegen plaatsing en overlast
van 5 giga grote windmolens 214 mtr.
te dicht bij Swifterbant en in het bos.**

We zijn voor het gebruik van windmolens
waarmee onze energie wordt opgewekt, maar
willen hier geen overlast van ervaren door ze te
dicht bij ons dorp Swifterbant en in ons
Swifterbos te plaatsen

NEE !

Teken de petitie :

www.petities24.com/nee tegen
plaatsing en overlast van 5 windmolens
te dichtbij Swifterbant en in het bos

Onderteken deze petitie nu en stop
hem in de postbus van Dorpsbelangen
Swifterbant aan de Zuïdsingel 61 A

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten.

Swifterbant 27 juli 2018

31 JUL 2018

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Blauw.

Geachte commissie,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen een deel van de herstructurering windmolén plan van de provincie Flevoland.

Vooraf tegen: Windplan blauw deel uitbreiding Rivierduintoct.

Opdracht van het rijk was: Nieuwe opstellingen van de windmolens om het landschap te herstellen.
 In rechte lijnen die rust geven.

A: Voorgestelde uitbreiding rivierduintoct met 5 molens.

Bezwaar de lijn wordt hierdoor krom i.p.v. recht.

~~B: Deze lijn zal het landschap extra beschadigen aangezien er 2 molens in het Swifterbos geplaatst worden. Door de werkzaamheden om het mogelijk te maken deze 2 molens te plaatsen zal een groot deel van het bos moeten worden gekapt en de grondstructuur zal door de zware machines geheel worden vernietigd.~~

De molens zullen een verstorend element zijn in het rust gebied van het dorp.

Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het recreatie genot.

Aangezien ze in een vrij toegankelijk bos staan zeer dicht bij het dorp, zijn er diverse gevaren.

In de winter is er kans van ijsafzetting op de wieken en dus een ernstig gevaar voor wandelaars.

Maar ook vallende rotorbladen, brandgevaar van de vloeistoffen welke aanwezig zijn in het motorhuis van de molen behoren tot de gevaren. (zie de recente gebeurtenissen).

Vandalisme van jeugd met kans op elektrocutie door ondeskundig gebruik.

C: Het leefmilieu van het dorp wordt ernstig aangetast door de plaatsing van deze 5 Mega hoge (214 meter) windturbines.

Het MER rapport geeft duidelijk aan, dat de overlast voor de bewoners van het dorp Swifterbant aanzienlijk is.

Dit rapport verklaart dat er 772 woningen(objecten) boven de norm last zullen hebben van slagschaduw.

Er is in deze MER, geen rekening gehouden met de nieuwbouwwijk Swifterbant Zuid. (besluit van de B & W Dronten).

Woonwijk van 350 woningen welke op nog geen 1 km afstand komen te staan van 2 molens.

Deze 350 woningen moeten zeker worden toegevoegd aan de eerder genoemde 772 woningen.

Bovendien wordt er nog een diverse etage woningen gebouwd op het terrein van de Kombuis.

MER vermeldt dat de geluidsoverlast voor het dorp boven de norm uitkomt.

Door de extra geluidshinder van vliegtuigen(zie laatste metingen) van het vliegveld Lelystad zal de overschrijding van de norm nog hoger worden.

In het MER rapport staat dat men maatregelen moet nemen om de overlast te beperken door het stilzetten van de molens. Het probleem van het laagfrequent geluid zal hiermee niet worden verholpen.

Het constant zien draaien van deze molens op bijna elke plek in het dorp, aangezien ze boven alle boomtoppen uitsteken, geeft een totaal verstorend beeld, dit wordt s 'avonds en s 'nachts ook nog verergerd door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.

Gezondheid.

"Windmolens maken wel degelijk ziek"

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten.

Gemiddeld 1 op de 10 mensen hebben ernstig last van laagfrequent geluid.

De wettelijke voorzorg plicht is hierbij zeker van toepassing, aangezien niet bekend is wat de effecten zijn, welke molens met een hoogte van 214 en 240 meter kunnen veroorzaken.

Schade:

De waarde van mijn woning zal dalen doordat er molens staan in de directe omgeving

De waarde zal kunnen dalen variërend van 15% tot 51 %.

Omdat deze molens de hoogste van Nederland worden, zal de waardevermindering van de woningen meestijgen met de hoogte van de molens.

Ook is bekend dat er uitval en storingen kunnen voorkomen van elektronische apparaten en installaties.

Het alternatief.

Het verbaast mij dat men de molens zo dicht bij het dorp wil plaatsen?

De polder is zo groot, er kunnen wel op 20 andere plaatsen molens worden geplaatst die geen overlast veroorzaken.

In de plannen van SwifterwinT en de NUON staan ook duidelijk alternatieven.

De meeste simpele is:

Verplaats de 5 molens van de Rivierduintocht naar de Kamperhoekweg(zie: west alternatieve plaatsingszone)

Daarom verzoek ik U dringend en met klem om boven genoemde uitbreiding van de rivierduin tocht aftekeuren en te kiezen voor het alternatief Kamperhoekweg.

Getekend,

Verzonden: Woensdag 1 augustus 2018 20:26
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Naar mijn weten staan daar geen onjuistheden in

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ondergetekende wordt in het belang van een aantal personen gedupeerd in het woongenot waarvan nu uitleg. Ondergetekende denkt dat alternatieve energie waaronder windenergie een must is voor onze gezamenlijke energie toekomst. Ikzelf en ik denk ook nagenoeg alle medebewoners zijn daarvan overtuigd. Tot aan heden is er naar mijn weten geen bezwaar geweest tegen de bestaande molens in het gebied. Enerzijds daar een flink aandeel van de agrariers er financieel voordeel bij hebben en anderzijds zijn er in de loop van de tijd mensen vrijwillig in het gebied gaan wonen. Echter er veranderen nu wezenlijk drie belangrijke zaken, 1 de molens worden overheersend groot, 2 er komen molens in gebieden waar tot nu toe geen molens stonden, 3 er komen molens zichtbaar vanuit het dorp. ad 1) het landschap zal aanzienlijk veranderen, men zegt wel eens alles went, de molens naar Urk raken wij aan gewend maar zijn horizon vervuilend en dat zullen ook de molens in plan Blauw zijn. van verre zichtbaar en nergens meer rust voor het oog. ad 2) tot nu toe zijn er gebieden in de polder waar geen molens gebouwd mochten worden, wat verbaast mij? de molens komen nagenoeg in de aanvliegroute van vliegveld Lelystad. dit zal technisch wellicht geen probleem zijn maar daarmee wordt het laatste stuk originele polder naar het verleden verbannen. ad 3) ik als persoon en met mij ruim 6.000 anderen in het dorp worden verplicht naar molens te kijken vanuit onzen eigen vertrouwde straatbeeld. en dit omdat er waarschijnlijk in het plan mensen gecompenseerd moeten worden waardoor een lijnopstelling verlengd wordt door het bos. Dit vind ondergetekende een dusdanig wezenlijk punt dat ik dit moet vermelden. Het belang van de financieel gedupeerde windmoleneigenaren kan wellicht ook op een andere manier worden gecompenseerd. zonder dat er 6.000 andere bewoners zonder enig financieel voordeel hiervan de dupe moeten zijn. Ik zou het een bijna Trump achtige minachting van onze Swifterse samenleving vinden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik word dusdanig geraakt dat ik geen financieel voordeel kan hebben zoals de bewoners aan de buitenwegen naar horen zeggen wel krijgen. Participeren is natuurlijk een optie echter voor een groot deel van de bevolking is dit geen optie.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Mogelijke toekomstige verpaupering van het dorp, waardevermindering van de woningen, minder woongenot. onevenredig aandeel van met name Flevoland t.o.v. ander provincies, 800 handtekeningen schijnen niet de waarde te hebben om plan op enigerlei wijze aan te passen op het ene punt zijnde 5 molens die te dicht bij het dorp komen.

Reactie

Verzonden: Woensdag 1 augustus 2018 20:49
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De belangen van de burgers uit de dorpskern Swifterbant zijn onvoldoende meegenomen in de planvorming. Het voorkeursalternatief voorziet in 5 molens, waarvan 2 in het Swifterbos, die het dorps- en landelijke karakter van het dorp zullen aantasten. Bovendien worden veel huishoudens blootgesteld aan mogelijke overlast. Het buitengebied biedt alternatieven. Er kan onvoldoende worden uitgelegd waarom dit voorkeursalternatief uitgevoerd moet worden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik ben inwoner van de dorpskern Swifterbant.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Mijn zienswijze heeft met name betrekking op het onvoldoende betrekken van burgers uit de dorpskern bij de planvorming, waardoor er in deze fase nog weinig invloed kan worden uitgeoefend.

Reactie

Zienswijze Windplan Blauw

Indiener:

Swifterbant, 31 juli 2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken ten aanzien van Windplan Blauw waarvan het ontwerpbesluit ter inzage ligt.

Als inwoner van Swifterbant voel ik mij direct belanghebbende in het project Windplan Blauw. Het is van dusdanige omvang dat dit de omgeving van het dorp zal beïnvloeden. Met name de geplande 5 molens in en langs het Swifterbos (Rivierduintocht) worden gezichtsbepalend voor het dorp en de nog te realiseren uitbreiding aan de Bisonweg.

Tijdens de laatste inloopavonden van juli 2018 is er veel gedaan om inzicht te geven in het project, het ontstaan en de gevolgen. Dit is echter een fase waarin voor de inwoners van de dorpskern Swifterbant nagenoeg geen invloed meer is uit te oefenen op het ter inzage liggende plan. Ongetwijfeld is de procedure goed gevolgd. De ter inzage liggende stukken zijn van intimiderende omvang.

Mijn zienswijze richt zich vooral op het niet veel eerder betrekken van inwoners van de dorpskern Swifterbant bij het uitwerken van het plan. In de kamerbrief van 1 februari 2016 van minister H.G.J. Kamp (kenmerk DGETM-EO/15174332) wordt de visie op omgevingsmanagement duidelijk omschreven. Hierin wordt een duidelijke betrokkenheid van burgers in o.a. 5 uitgangspunten bij de planvorming benadrukt. Deze onderschrijf ik zeer, maar herken ik niet in Windplan Blauw.

De betrokkenheid van burgers uit de dorpskern bij de planvorming was en is nihil, waardoor waardevolle inbreng en adviezen ten aanzien van het dorp nauwelijks een rol hebben gespeeld. De confrontatie met het voorkeursalternatief en de 5 molens dicht bij het dorp kan dan ook rekenen op weinig draagvlak. In deze zienswijze wil ik niet ingaan op geluidsoverlast, slagschaduw en andere omgevingseffecten aan bijv. het Swifterbos. Ik ga ervan uit dat dit binnen de wettelijke normen gaat vallen, maar het staat buiten kijf dat het karakter van het dorp zal worden aangetast. Het is mij ook nog steeds niet duidelijk waarom er op die plaats windmolens moeten komen. Het buitengebied is immers groot en uitgestrekt.

Het feit dat er ook sprake kan zijn van participatie in de exploitatiefase en de oprichting van een gebiedsfonds lijkt een mooi initiatief maar is in deze fase nog steeds te vaag en niet duidelijk hoe dit ingericht gaat worden. Bovendien, naar mijn mening, te laat. Mede daardoor lijkt de realisering van het windplan en dan met name Rivierduintocht, een grote bedreiging voor het woongenot in de landelijke en rustige dorpskern Swifterbant

Door burgers niet eerder te betrekken in dit soort grote energieprojecten waar een kleine groep grote economische belangen heeft en een grotere groep lijdzaam moet afwachten wat er gaat gebeuren, beperkt dit het draagvlak van het project.

Vooralsnog ben ik echter van mening dat er meer duidelijkheid moet komen over het waarom van het voorkeursalternatief en dan met name de Rivierduintocht en een voorstel hoe burgers uit de dorpskern kunnen worden betrokken bij het verdere verloop van de procedure en de inrichting van het gebiedsfonds, dus anders dan meepraten over de obligaties.

Ik verzoek u mijn zienswijze in behandeling te nemen.

Met vriendelijke groet,

Benthem Gratama
advocaten

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

02 AUG 2018

Datum: 1 augustus 2018
Onze ref.: /SwifterWint B.V. 180013 IF/
Uw ref.:
Behandelaar: advocaat
Direct tel. nr.:
Direct fax nr.:
E-mailadres:

Large empty rectangular area, likely a placeholder for a signature or stamp.

Verzonden: Donderdag 2 augustus 2018 23:05
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, het inrichtingsperspectief "Geluid" is onterecht afgewezen als alternatieve plaatsingszone. Gezondheidsbelangen verliezen van esthetische belangen. Zie bijlage.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, onze woning staat op 1300 meter van de te plaatsen windturbine. Wij worden geschaad vanwege de toename in geluid en slagschaduw. Tevens zullen wij zichtbare horizonvervuiling ervaren vanuit onze woning. Zie bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage.

Reactie

Zienswijze Windpark Windplan Blauw

Onze zienswijze is inzake windpark Windplan Blauw, met name ten westen van Swifterbant, als volgt. Als eerste is de inspraakperiode (22 juni t/m 8 augustus) qua timing bijzonder in het nadeel van omwonenden, nu dit de vakantieperiode betreft. Hierdoor zal eventuele respons veel lager zijn dan bijv. in het voor- of najaar.

Er komen 11 windmolens ten westen van Swifterbant, langs de Rivierduintocht. De 5 meest zuidelijke windmolens van die lijn staan veel te dicht bij het dorp. Wij worden ernstig in onze (gezondheids)belangen geschaad. Onze woning bevindt zich tot op 1300 meter van de windturbine van 213 meter hoog.

De gevolgen voor het woon- en leefmilieu voor o.a. het dorp Swifterbant worden in het rapport "**Deelrapport Woon- en leefmilieu**" (kenmerk UT615-46/18-006.848, hierna: "deelrapport") van het MER Windplan Blauw aangegeven. De milieueffecten van het nu voorgestelde voorkeursalternatief (hierna: "**VKA**") en waar nu inspraak op mogelijk is, zijn in het hoofdrapport (hoofdstuk 6) beschreven. Echter is dit deelrapport een bestudering van de gevolgen op het woon- en leefmilieu in fase 2 van de MER, waarbij de uiteindelijke VKA is gebaseerd op de IR variant. De IR, IA en IB varianten worden in dit deelrapport uitgebreid behandeld. In het hoofdrapport wordt aangegeven dat men de VKA volledig baseert op de zogenoemde regioplanzones (IR). Alternatieve locaties worden uitgesloten. En dit terwijl het deelrapport Woon- en leefmilieu op **blz 98** reeds aangeeft:

"Gebruiksfase na dubbeldraai

Het aantal geluidsgevoelige objecten waar (**zonder** mitigatie) een **overschrijding van de norm** (47 dB Lden) optreedt is **beduidend hoger** dan de referentiesituatie. Dit effect is te mitigeren. Het basisalternatief IR en IA/IB worden daarom beoordeeld als **aanzienlijk negatief (--)**"

In alle varianten, IR, IA en IB zijn de geluidsgevolgen voor de omwonenden in Swifterbant als **negatief** beoordeeld.

Het is onrechtmatig om te stellen dat deze geluidsgevolgen met mitigerende maatregelen zijn opgelost. De wettelijke geluidsnorm wordt door de plaatsing van het VKA in de regioplanzones (IR) bij voorbaat fors overschreden, dit wordt in het deelrapport erkend. Door mitigerende maatregelen te **moeten** nemen voordat het windpark is gebouwd, is dat een erkenning van het feit dat wettelijke normen worden overschreden en dat de directe omgeving (Swifterbant-West) **ernstig wordt benadeeld** door te kiezen voor deze opzet en constructie van de windturbines.

Voor slagschaduw geldt hetzelfde: Op **blz 97** van het deelrapport staat dat "Voor de windturbines nabij Swifterbant een stilstandregeling **absoluut noodzakelijk** is om slagschaduw boven de norm te voorkomen".

In de resultatentabel bij het deelrapport, "**Resultaten overschrijdingen geluid per adres**", worden voor onze woning Lden waardes aangegeven van **44,9 dB** voor het basisalternatief IR, **45 dB** voor variant IB en **46,7 dB** voor variant IA. In al deze varianten staan de windturbines ten westen van Swifterbant op dezelfde locatie (langs de Rivierduintocht) en op dezelfde afstand van onze woning. Dit zijn waardes die bijzonder

dicht bij de wettelijke norm liggen terwijl dit al **inclusief mitigerende maatregelen is!**

In de notitie **Keuzeruimte milieufweging alternatieve plaatsingszones** d.d. 4 mei 2018 wordt op **blz 21** al opgemerkt dat "geen hinder meer ervaren wordt bij een geluidsniveau van **41 dB**". Hiermee wordt de ernstige geluidshinder, zelfs **met** mitigerende maatregelen, al bij voorbaat erkend. Deze geluidsoverlast blijft niet beperkt tot 1 woning, het zijn tientallen woningen in dezelfde straat/buurt die deze hinder zullen ervaren. Daarbij vallen de sportvelden volgens de geluidskaarten al in de Lden **47 tot 53 dB geluidsbelasting**, dat is op 20 meter van de gevel van onze woning!

En dit terwijl in de notitie **Keuzeruimte milieufweging alternatieve plaatsingszones** (hierna: "notitie") reeds een volwaardig alternatief wordt gepresenteerd, waar wij wel achter staan. Het gaat hierbij om het op **blz 20** gepresenteerde alternatief "**Inrichtingsperspectief Geluid**". In dit perspectief blijven er langs de Rivierduintocht 4 innovatieve windturbines staan van de 11 genoemd in de VKA. Deze 4 staan echter zo ver ten noorden van het dorp Swifterbant af dat er geen geluidshinder en geen slagschaduw door de inwoners zal worden ervaren, zelfs **zonder mitigerende maatregelen!** In paragraaf 4.3 van de notitie worden de effecten van de inrichtingsperspectief "Geluid" op natuur, landschap en geluid vergeleken met de IR variant, waar nu uiteindelijk de VKA op is gebaseerd.

Voor het onderdeel natuur leidt het bij het inrichtingsperspectief "Geluid" tot 90 meer aanvaringsslachtoffers, echter worden er bij het Swifterbos 40 vleermuizen gespaard. We vinden dit echter een nogal theoretische benadering, niemand weet uiteindelijk hoeveel vogels en vleermuizen er in een bepaald jaar en seizoen vliegen. Procentueel gezien is de toename in het aantal aanvaringsslachtoffers slechts **9,6%** t.o.v. de IR variant!

Het onderdeel landschap geeft de meest bizarre conclusie: Omdat het inrichtingsperspectief "Geluid" niet voldoet aan het zogenaamde **Beeldkwaliteitsplan** opgesteld door o.a. provincie Flevoland en gemeente Dronten, waarbij turbines in 1 lijn en met minimaal 7 turbines op 1 lijn moeten staan, voldoet het hele inrichtingsperspectief "Geluid" niet! Het is werkelijk te zot voor woorden dat wij en alle andere inwoners van Swifterbant **ernstige geluidsoverlast** moeten ervaren, omdat dit een mooier landschappelijk beeld zou geven. Is dit daadwerkelijk belangrijker dan de gezondheid en het welzijn van de mens? Als dat werkelijk zo belangrijk is, plaatst men met alle respect geen enkele windmolen in het landschap. Daarbij is inspraak op het Beeldkwaliteitsplan niet meer mogelijk, nu deze al in **2017** is vastgesteld. Het is de omgekeerde wereld, want toen het beeldkwaliteitsplan werd vastgesteld, waren de gevolgen voor de plaatsing van de windturbines t.o.v. Swifterbant voor de leek (c.q. de gemiddelde inwoner van Swifterbant) niet zelf in te schatten, laat staan te berekenen! Ten tijde van de vaststelling van het beeldkwaliteitsplan was helemaal niets bekend over de hoeveelheid, type en varianten in plaatsingszones! Men kon in die periode dus nog niet weten waarop men een zienswijze dan wel het bezwaar op moest baseren. Hiermee worden wij ernstig in onze inspraak beperkt. De vraag is of de verantwoordelijke bestuursorganen hiermee niet onrechtmatig hebben gehandeld, aangezien zij een onredelijke kennisvoorsprong hebben op de inwoners van de gemeente en de provincie.

Het onderdeel Geluid (paragraaf 4.3.6 in de notitie) erkent dat het inrichtingsperspectief "Geluid" tot "**aanzienlijk minder gehinderden**" leidt.

Onze (gezondheids)belangen zijn derhalve onvoldoende afgewogen t.o.v. De esthetische belangen, gezien het mogelijke inrichtingsperspectief "Geluid".

Indien het Windplan Blauw met de VKA in zijn huidige vorm wordt vastgesteld – dus inclusief de 11 windturbines aan de Rivierduintoht ipv de maximaal 4 ten noorden van de Rivierduintoht - dan beraden wij ons op juridische stappen. Wij lijden aanzienlijke immateriele en materiele schade indien de huidige voorgestelde plannen worden doorgezet. Tevens zal er een verzoek tot vergoeding van planschade worden ingediend.

01 AUG 2018

27 juli - 2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij reageer ik op de Kennisgeving Windplan Blauw. Dat staat in nieuwsblad De Swifterbant.

Wat gaat er gebeuren?

Dan komt er een heel verhaal over 74 molens die vervangen gaan worden door 61 grotere molens van 213 en zelfs 243 meter hoog. Dan staat er verder in dat gedeelte. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Dat is gewoon niet goed, want het is een Nederlands probleem (van ons allemaal) en niet van een aantal mensen die er belang bij hebben om er geld aan te verdienen (zoals nu gebeurd) In de Telegraaf Zie 19 dec 2017 Lelystad www.telegraaf.nl/nieuws/1450711/boeren multimiljonair- dankzij -subsidie. het gaat hier om een buitendijks windmolenpark Westermeerwind in het IJsselmeer. Het IJsselmeer is toch van ons allemaal daar hebben die boeren toch niets over te zeggen hoe kan dit dan toch gebeuren. Dit moet gewoon niet mogelijk zijn. De Nederlandse regering (wij met z'n allen moeten dat gaan betalen) als het moet (dat vraag ik mij terecht af). Er zijn legio methodes om het anders te doen volgens deskundigen, maar die worden niet gehoord. Zoals de regenwouden ontzien in het Amazone gebied. Er is daar nu al een stuk bos weg ter grote van Duitsland - Nederland – België - Frankrijk bij elkaar. En ook in Zuid en Azie is het raak. Maar trouwens over de hele wereld worden er bomen gekapt in die nemen nu juist de co2 op heb ik begrepen. En dat doen de mensen niet omdat ze dat leuk vinden, maar het gaat om handel **maar vooral om eten voor de mensen.**

Nu over de molens na bij en om Swifterbant.

Het inpassingsplan Windplan blauw moet gewoon van tafel.

SwifterwinT is gewoon een samen gaan van verschillende mensen die het over wat nu gaande is onenigheid hadden over het verdelen van de inkomsten van de molens en nu de kans zien om het geld beter te verdelen heb ik horen vertellen en hebben mensen op geroepen om mee te gaan doen, ik heb al eerder aan gegeven dat mensen die geen geld hebben niet mee kunnen doen.

Er staan uitbreidingen aan te komen om de Scholen de winkels en het sociale leven beter op gang te brengen daarover heb ik veel mail contact gehad met de gemeente Dronten en die weten ook hoe ik over de WINDMOLENS denk en er is veel onrust over de windmolens in het dorp die staan gepland. Nu staat in het schrijven u kunt het ontwerp inpassing plan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere stukken inzien.

Ik heb even inlichtingen gevraagd bij de gemeente Dronten en gevraagd of ze mij de kopieën toekonden sturen, om een lang verhaal kort te houden er kwam een mail met en foto waarop 22 boeken zijn te zien, hoe kun je nu als een gewoon mens zoals ik dat nu door worstelen om een goed oordeel te vormen. Maar mijn oplossing is.

Zet de molens die gepland staan bij de ketelbrug door tot aan de centrale bij Lelystad. En op de dijk van Lelystad naar Enkhuizen daar is altijd meer wind en verder van Lelystad richting Almere, dat is rijksgrond (dus van ons allemaal) En ook langs de A6 van Lelystad naar Almere is heel veel RIJKSGROND. Daar kun je heel veel molens kwijt en het welzijn van de mensen minder aangetast en de horizon wordt minder vervuild.

. Dit inpassings plan Windplan Blauw moet in zijn geheel van tafel zoals eerder opgemerkt in deze mail. Er moet landelijk een coöperatie komen, die verantwoordelijk wordt van het hele windmolen park en de gevolgen kan overzien, want het is en wordt een hele grote operatie landelijk. Dit moet gewoon niet overgelaten worden aan allerlei clubs. Dit moet een goede structuur krijgen en waar de Nederlandse Regering dan zeggenschap over heeft. Er zijn genoeg deskundigen in Nederland die dat in goede banen kunnen leiden.

Ik wil mijn naam absoluut niet bekend maken, ik heb in het verleden in mijn werkzaam-leven al genoeg vergaderd en dat wil ik niet meer vandaar dat ik mijn naam niet bekend maak. Het gaat mij om de inhoud van de visie.

Aan Bureau Energieprojecten.
Inspraakpunt WindplanBlauw Postbus 248
2250AE Voorschoten

Zienswijze ingetrokken

 Driehoek Advocaten

04 AUG 2018

PER AANGETEKENDE POST
 Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Zwolle, 3 augustus 2018

E-mail :
 Tel :
 Fax : 038 4223 711

Ons kenmerk : S955 Windmolenpark Vuursteentocht B.V. e.a. / Windplan Blauw

Uw kenmerk :

ZIENSWIJZE

Vestiging Zwolle Meeuwenlaan 8, Postbus 570, 8000 AN Zwolle, T 038 426 25 50, F 038 426 25 51
 Vestiging Almelo De Grenzen 2, Postbus 50, 7600 AB Almelo, T 0546 83 10 50, F 0546 83 10 55
 info@driehoekadvocaten.nl www.driehoekadvocaten.nl

Stichting Beheer Derdengelden Rabobank 31 65 60 197 Handelsregister Utrecht 09094611
 De aansprakelijkheid is beperkt tot het op basis van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering uit te keren bedrag.

Vestiging Zwolle
 Mr. H.E. Davelaar
 Mw. Mr. M.H. Doornbos

Vestiging Almelo
 Mw. Mr. G. van Lent
 Mr. J.J. Paalman

Verzonden: Maandag 6 augustus 2018 15:14
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Keizersgracht
Huisnummer: 451 1
Postcode: 017 DK
Woonplaats: AMSTERDAM
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ENVIR Advocaten

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Aangetekend met bericht van ontvangst
Tevens digitaal via www.bureau-energieprojecten.nl

Amsterdam, 6 augustus 2018

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluiten fase 1 Windplan Blauw

Verzonden: Maandag 6 augustus 2018 15:16
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Keizersgracht
Huisnummer: 451 1
Postcode: 1017 DK
Woonplaats: AMSTERDAM
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: ENVIR Advocaten

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage (inhoudelijke zienswijze)

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage (inhoudelijke zienswijze)

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage (inhoudelijke zienswijze)

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage (inhoudelijke zienswijze)

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Aangetekend met bericht van ontvangst
 Tevens digitaal via www.bureau-energieprojecten.nl

Amsterdam, 6 augustus 2018

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluiten fase 1 Windplan Blauw

Geachte heer/mevrouw,

Namens cliënten, te weten:

1. Nuon Wind Development B.V.,
2. SwifterwinT B.V.,
3. IJsselmeerwinT B.V.,
4. ElandwinT B.V.,
5. KlokbekerwinT B.V.,
6. RendierwinT B.V.,
7. RivierduinwinT B.V.,

voor wie ik in dezen als advocaat en gemachtigde optreed, dien ik hierbij – tijdig – een zienswijze in tegen de ontwerpbesluiten van fase 1 voor Windplan Blauw. Deze ontwerpbesluiten liggen (zie Start. 2018, 33 762) vanaf 22 juni tot en met 8 augustus 2018 ter inzage.

De vennootschappen genoemd onder 1 t/m 7 ontwikkelen gezamenlijk Windplan Blauw (hierna ook aangeduid als het “Windpark”). Deze partijen worden hierna dan ook aangeduid als de “Initiatiefnemers”.

De Initiatiefnemers wensen, ten behoeve van het besluitvormingsproces om te komen tot de definitieve besluiten het hiernavolgende nog onder de aandacht van de betrokken bestuursorganen te brengen. Daaraan voorafgaand spreken de Initiatiefnemers graag hun waardering uit voor het proces tot nu toe en voor de betrokkenheid van de diverse overheden bij de besluitvorming ten behoeve van Windplan Blauw.

Reikwijdte zienswijze

Deze zienswijze richt zich tegen alle ontwerpbesluiten die, als onderdeel van fase 1, ter inzage liggen en daarmee dus tegen:

1. De twee ontwerpbesluiten op grond van de Waterwet;
2. De zes ontwerpbesluiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
3. De ontwerp-Wnb-vergunning (gebiedsbescherming);
4. Het ontwerp-rijksinpassingsplan.

Tegen deze ontwerpbesluiten brengen de Initiatiefnemers graag het volgende onder uw aandacht.

Ontwerp-watervergunningen

De ontwerp-watervergunningen zijn verleend aan Nuon Wind Development B.V. respectievelijk IJsselmeerwinT B.V. De ontwerpbesluiten zijn voor een groot deel identiek, met dien verstande dat in het ontwerpbesluit ten gunste van Nuon Wind Development B.V. nadere voorschriften zijn gesteld met betrekking tot het rustgebied dat, uit uitvoersel van de passende beoordeling die op grond van de Wet natuurbescherming is verricht, wordt ingesteld.

Hierna wordt, aan de hand van het ontwerpbesluit voor Nuon Wind Development B.V., ingegaan op de zienswijzen van Initiatiefnemers. Voor zover de nummering van de voorschriften afwijkt in het ontwerpbesluit van IJsselmeerwinT B.V. wordt dat aangegeven. Ter zake van deze twee ontwerpbesluiten wijzen Initiatiefnemers op het volgende:

1. Op grond van voorschrift 7.4 van het ontwerpbesluit van Nuon Wind Development B.V. dienen de clusters van rifballen te worden gemarkeerd door middel van een voor de scheepvaart kenbare markering. Deze markering moet jaarlijks, op of rond 31 maart worden geplaatst en dient jaarlijks op of kort na 1 augustus te worden verwijderd. Betwijfeld kan worden of er aanleiding bestaat om de markering van de rifballen ieder jaar te verwijderen en vervolgens weer terug te plaatsen. Gewezen zij in dat kader op het volgende.

Niet valt in te zien waarom het bezwaarlijk zou zijn om de markering gedurende het jaar te handhaven. Daarnaast is beperkt gebruik van het rustgebied gedurende de periode dat het gebied is afgesloten mogelijk. Als er al een reden is om – met het oog op scheepvaartveiligheid – de rifballen te markeren, dan doet die reden zich ook voor gedurende de periode dat het rustgebied is afgesloten. De verplichting om ieder jaar de markering weg te halen – die gedurende de looptijd van het windpark geldt – leidt daarentegen tot aanzienlijke inspanningen voor Initiatiefnemers, waarmee in het ontwerpbesluit geen rekening lijkt te zijn gehouden. Initiatiefnemers verzoeken dan ook te bepalen dat deze markering niet gedurende het jaar verwijderd hoeft te worden.

2. Voorschrift 5.2 luidt als volgt: *“Indien er naar het oordeel van de waterbeheerder op basis van lokale veldwaarnemingen noodzaak bestaat tot het nemen van maatregelen, dan kan de vergunninghouder om een plan van aanpak worden gevraagd. De hierin te beschrijven maatregelen worden uitgevoerd nadat de waterbeheerder het plan van aanpak schriftelijk heeft goedgekeurd.”*

Ook dit voorschrift is voor meerdere uitleg vatbaar en daardoor rechtsonzeker. Daarnaast geeft het voorschrift de waterbeheerder de onbegrensde mogelijkheid om in welke situatie dan ook een plan van aanpak te verlangen van Initiatiefnemers, en om vervolgens Initiatiefnemers te verplichten om deze maatregelen uit te voeren. Ten minste zal in het voorschrift moeten worden bepaald (i) aan de hand van welke criteria/omstandigheden zal worden bepaald of er een ‘noodzaak’ bestaat; (ii) welk doel de te treffen maatregelen dienen te hebben; (iii) wat de reikwijdte en doelstellingen van het plan van aanpak zijn en (iv) aan de hand van welke criteria dit plan van aanpak goedgekeurd zal worden door de waterbeheerder. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook dan vriendelijk het voorschrift nader te concretiseren.

3. Voorschrift 3.2 van dezelfde (ontwerp)vergunning bepaalt: *“De ballenlijnen die het rustgebied markeren en de palen waaraan deze zijn bevestigd dienen op eerste aanwijzing van de waterbeheerder en/of de waterkeringbeheerder en zonder uitstel te worden verwijderd met het oog op de uitvoering van de taken van genoemde beheerders.”*

Initiatiefnemers wijzen erop dat op grond van de (ontwerp)Wnb-vergunning een situatie zou kunnen ontstaan dat de twee buitendijkse lijnen van Windplan Blauw niet gebruik mogen zijn indien de rust in het rustgebied – welk gebied wordt gemarkeerd met de hier bedoelde

ballenlijnen – niet kan worden gegarandeerd. Zo'n situatie zal zich (kunnen) voordoen op het moment dat de ballenlijn is weggehaald.

Juist vanwege de aanzienlijke consequenties voor de exploitatie van het Windpark, zal de waterbeheerder niet te lichtvaardig moeten kunnen overgaan tot het laten verwijderen van de ballenlijn. Echter, voorschrift 8.2 geeft de waterbeheerder een nagenoeg onbegrensde bevoegdheid om verwijdering te kunnen verlangen, hetgeen gelet op de gerechtvaardigde belangen van de Initiatiefnemers niet redelijk is. Ten minste zal in deze voorschriften moeten zijn bepaald dat verwijdering niet langer zal hoeven plaats te vinden dan strikt noodzakelijk gelet op de belangen die de waterbeheerder behartigt en ten behoeve waarvan de verwijdering plaatsvindt, dat de waterbeheerder eerst zal trachten zijn taken uit te voeren zonder dat verwijdering van de ballenlijn hoeft plaats te vinden en dat, indien verwijdering de enige manier is om deze taken te kunnen uitvoeren, de waterbeheerder zich er ook toe zal inspannen om de termijn gedurende welke de ballenlijn is verwijderd, zo kort mogelijk te houden. Alleen op die wijze kan worden voorkomen dat de vergunning de waterbeheerder een onbegrensde dan wel (te) ruime mogelijkheid biedt om verwijdering van de ballenlijn te verlangen.

4. Voorschrift 18 (resp. voorschrift 11 van de ontwerpvergunning van IJsselmeerwinT) bepaalt, in lid 1, dat tenminste twee maanden voor de start van de bouwperiode door de vergunninghouder een bankgarantie dient te worden gesteld ten bate van de verwijdering. De hoogte van deze bankgarantie, aldus lid 2 van dit voorschrift, mag proportioneel in de tijd worden opgebouwd gedurende de periode van aanleg. Als de vergunning overgaat op een rechtsoptvolger dient deze, zo bepaalt lid 3, binnen tien weken een bankgarantie of een andere door de Staat goedgekeurde vorm van zekerheidsstelling af te geven.

Initiatiefnemers brengen in dit verband graag het volgende onder uw aandacht.

De verplichting tot het stellen van de bankgarantie is onevenredig bezwarend onder de voorwaarden die nu in voorschrift 18 resp. 11 zijn opgenomen. De aanleg- en exploitatieperiode van de windturbines die deel uitmaken van Windplan Blauw omvat 25 jaar. Voor de eerste 15 jaar zal SDE-subsidie worden verkregen. De kans dat de turbines voor het einde van de exploitatietermijn – en ieder geval voor het einde van de SDE-termijn – zullen worden verwijderd, is nagenoeg nihil. De kans dat zich gedurende deze periode een situatie voordoet dat de Initiatiefnemers onvoldoende solvabel zijn om de windturbines te ontmantelen, is ook nihil. Gedurende de exploitatieperiode vertegenwoordigen de windturbines immers een zekere waarde, die voldoende zal zijn om de ontmanteling te kunnen financieren. In het licht daarvan is de verplichting om een bankgarantie te stellen die alleen tijdens de aanlegfase mag worden opgebouwd, onevenredig en ook niet proportioneel. Deze verplichting legt een aanzienlijke druk op de financierbaarheid van het Windpark, althans op de kosten die Initiatiefnemers zullen moeten maken voorafgaand aan het in exploitatie nemen van het Windpark.

Gelet hierop verzoeken Initiatiefnemers voorschrift 18 resp. 11 in ieder geval zodanig aan te passen, dat de bankgarantie ook gedurende ten minste een periode van 15 jaar, te rekenen vanaf de start van de exploitatie van de windturbines waarop de watervergunning betrekking heeft, mag worden opgebouwd en/of waarbij voorts wordt bepaald dat de bankgarantie maximaal 1% van de bouwsom van het Windpark dient te omvatten. De termijn van 15 jaar ligt hierbij voor de hand, aangezien dit de periode is dat aan het park SDE-subsidie zal worden uitgekeerd. Een percentage van 1% van de bouwsom komt, daarnaast, overeen met de kosten die redelijkerwijs gemaakt zullen moeten worden om het Windpark te verwijderen.

Verder valt op dat de (eerste) vergunninghouders slechts, in lid 1, de optie krijgen tot het stellen van een bankgarantie, doch dat een rechtsoptvolger de keuze heeft tussen een bankgarantie of een andere vorm van door de Staat goedgekeurde zekerheidsstelling. Initiatiefnemers wensen zelf ook graag de mogelijkheid te krijgen om een andere vorm van zekerheidsstelling te

verstrekken, bijvoorbeeld in de vorm van een zogeheten 403-verklaring, en verzoeken het bevoegde bestuursorgaan voorschrift 18 resp. 11 of dit punt te herformuleren.

5. Op grond van voorschrift 4, lid 2, sub c, van beide ontwerpbesluiten dienen uiterlijk drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden de constructieberekeningen van de funderingen *'inclusief de daarop aan te leggen bouwwerken'* ter goedkeuring worden voorgelegd. Hoewel uit het voorschrift niet concreet volgt om welke bouwwerken het hier gaat, lijkt een logische uitleg van het voorschrift te zijn dat het hier de constructieberekeningen van de te plaatsen windturbines betreft. Als dat inderdaad de strekking van voorschrift 4, lid 2, sub c is, kan het voorschrift door Initiatiefnemers niet worden nageleefd, maar moet ook ten zeerste betwijfeld worden of er een gerechtvaardigde reden kan bestaan om deze constructieberekeningen te laten goedkeuren door het bevoegd gezag op grond van de (definitieve) watervergunning. Immers, de te plaatsen windturbines zijn zullen allemaal (technisch) gecertificeerd zijn conform de IEC-61400-serie (zie pag. 21 van de aanvraag). Uiterlijk drie maanden voor de start van de bouw zal het certificaat aan het bevoegd gezag worden verstrekt (zie eveneens pag. 21 van de aanvraag). Gelet hierop bestaat er naar mening van Initiatiefnemers geen aanleiding voor het bevoegd gezag onder de watervergunning om de constructieberekeningen van de windturbine te ontvangen, laat staan dat er gerechtvaardigde redenen zouden zijn om te verlangen dat deze berekeningen nog door het bevoegd gezag moeten worden goedgekeurd.

Initiatiefnemers verzoeken u dan ook om voorschrift 4, lid 2, sub c, zodanig aan te passen dat hieruit duidelijk blijkt dat dit voorschrift geen betrekking heeft op de te plaatsen windturbine.

Ontwerp-omgevingsvergunningen

Er zijn zes afzonderlijke omgevingsvergunningen aangevraagd en nu in ontwerp ter inzage gelegd. In reactie op deze ontwerpbesluiten brengen Initiatiefnemers graag het volgende naar voren:

1. De ontwerpbesluiten merken allen een andere rechtspersoon aan als vergunninghouder dan de rechtspersoon die de aanvraag heeft ingediend. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dit aan te passen, en wel zodanig dat de vergunning wordt verleend aan de rechtspersoon die deze ook heeft aangevraagd. Concreet betekent dit het volgende:
  - a. De omgevingsvergunning voor windpark Buitendijks-SwifterwinT is aangevraagd door IJsselmeerwinT B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden;
  - b. De omgevingsvergunning voor windpark Buitendijks-Nuon is aangevraagd door Nuon Wind Development B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden;
  - c. De omgevingsvergunning voor windpark Elandtocht is aangevraagd door ElandwinT B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden;
  - d. De omgevingsvergunning voor windpark Klokbekertocht is aangevraagd door KlokbekerwinT B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden;
  - e. De omgevingsvergunning voor windpark Rendiertocht is aangevraagd door RendierwinT B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden;
  - f. De omgevingsvergunning voor windpark Rivierduintocht is aangevraagd door RivierduinwinT B.V. en moet dus op naam van deze rechtspersoon gesteld worden.
2. In de ontwerpbesluiten voor windpark Buitendijks – SwifterwinT resp. Nuon wordt ten aanzien van de aangevraagde fundatietypes het volgende gesteld: *"De twee flexibele vergunningaanvragen voor de twee buitendijkse lijnen bevatten drie fundatietypes waarvan er één in strijd is met het BKP. Het is aan de initiatiefnemer om hierop te anticiperen en een fundatietype toe te passen dat past binnen de beeldkwaliteitswisen."* Deze passage komt terug in de considerans (op pag. 9 van beide ontwerpbesluiten) en onder het kopje "voorwaarden" (pag. 9 resp. pag. 10 van de ontwerpbesluiten). Het betreft de zogeheten "Dolphinfundatie".

Hoewel dat niet onomstotelijk wordt aangegeven in de ontwerpbesluiten, gaan Initiatiefnemers ervan uit dat met deze passage bedoeld is de aangevraagde Dolphinfundatie te weigeren.

Initiatiefnemers verzoeken u deze weigering met klem te heroverwegen en wel om de volgende redenen.

Ten eerste laat het ontwerp-rijksinpassingsplan deze vorm van fundatie toe. Zodra toepassing van welstandscriteria – waartoe ook het BKP behoort – leidt tot strijdigheid met een inpassings-/bestemmingsplan, dienen deze criteria buiten toepassing te blijven. Ten tweede is van belang dat met de ontwerp-watervergunningen een andere fundatievorm, te weten de damwandfundatie, ter bescherming van het belang van de scheepvaartveiligheid, is geweigerd. Het gevolg hiervan is dat voor de twee buitendijkse lijnen van Windplan Blauw er nog maar een enkele fundatievorm overblijft. Er is een flexibele vergunning aangevraagd omdat de aanbesteding van het turbintype dat zal worden toegepast voor het Windpark nog niet heeft plaatsgevonden. De keuze voor de fundering hangt af van het uiteindelijk te kiezen turbintype. Verder is op dit moment nog niet concreet duidelijk welke fundatietype realiseerbaar is op locatie van de buitendijkse lijnen van het Windpark. Tevens kan uit – nog uit te voeren sonderingen – blijken dat bepaalde fundatietechnieken op bepaalde locaties niet uitvoerbaar zijn. Niet alleen beperkt de weigering van de Dolphinfundatie daarmee derhalve de flexibiliteit die node gewenst is bij de nadere detaillering van het Windpark, ook heeft dit mogelijk aanzienlijke financiële consequenties. De mogelijkheden voor de keuze van de betrokken (uitvoerende) partijen bij de aanleg van het windpark worden immers aanzienlijk beperkt indien er slechts één vorm van fundatie is toegestaan. Dit kan de realisatiemogelijkheden voor het Windpark dusdanig beperken, dat de uitvoerbaarheid van het Windpark onder druk zou kunnen komen. Dit aspect is ten onrechte niet in de besluitvorming betrokken.

Ten slotte volgt uit art. 2.10, lid 1, onder d, Wabo dat bij een tijdelijke omgevingsvergunning toetsing aan de welstandscriteria niet aan de orde is. Van een tijdelijke vergunning is ook sprake bij een vergunning die voor een periode van 25 jaar wordt verleend (zie ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, r.o.v. 261.1).

Gelet op het voorstaande verzoeken Initiatiefnemers het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning dan ook de – onduidelijke – passage over de Dolphinfundatie uit de vergunning te verwijderen. Dat geldt zowel voor de considerans, als de tekst onder “voorwaarden” in de ontwerpvergunningen.

3. In de vier ontwerp-omgevingsvergunningen voor de lijnen op land, alsmede in de ontwerp-omgevingsvergunning voor windpark Buitendijks-SwifterwinT is een voorschrift opgenomen dat de strekking beoogt te hebben dat op een later moment een definitief geluidsonderzoek ten behoeve van een maatwerkvoorschrift geluid kan worden aangeleverd. Dit voorschrift (4.11) luidt als volgt: *“Uiterlijk 3 maanden voor aanvang van de bouwfase van het windpark moet aan het bevoegd gezag meegedeeld worden welk type windturbine gerealiseerd wordt. Hierbij dient een rapport van een geluidsonderzoek aangeleverd te worden. Uit dit onderzoek moet blijken dat in cumulatie met alle overige lijnopstellingen van windturbines binnen Windplan Blauw voldaan wordt aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit. Ook dient het geluidsonderzoek inzicht te geven in de verdeling van de cumulatieve effecten voor geluid over alle lijnopstellingen en welke mitigerende maatregelen nodig zijn.”*

Door deze formulering bevat het voorschrift niet alleen een onderzoeksverplichting maar impliciet ook al een maatwerkvoorschrift. Dit laatste wordt met name veroorzaakt door de passage *“dat in cumulatie met alle overige lijnopstellingen van windturbines binnen Windplan Blauw voldaan wordt aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit. Ook dient het geluidsonderzoek inzicht te geven in de verdeling van de cumulatieve effecten voor geluid over alle lijnopstellingen en welke mitigerende maatregelen nodig zijn.”* Het voorschrift uit de omgevingsvergunning gaat er daarbij aan voorbij dat het opleggen van een maatwerkvoorschrift (op grond van 3.14a, lid 2, Activiteitenbesluit) een bevoegdheid is waartoe bij apart besluit wordt besloten.

Het voorschrift kan ook nu niet worden beschouwd als een afzonderlijk besluit dat is opgenomen c.q. toegevoegd aan de omgevingsvergunning-milieu. Daarvoor is van belang dat het besluit tot het opleggen van een maatwerkvoorschrift niet automatisch wordt meegenomen in de rijkscoördinatieprocedure die nu wordt doorlopen (zie het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energieinfrastructuurprojecten waar het maatwerkvoorschrift niet wordt genoemd als mee te coördineren besluit). Door nu al te bepalen dat in cumulatie aan het Activiteitenbesluit moet worden voldaan, wordt het maatwerkvoorschrift nu al opgelegd. Dit terwijl de bedoeling van het voorschrift is om voldoende onderzoek aan te leveren, zodat daarna het maatwerkvoorschrift kan worden opgelegd, mocht dat nodig worden geacht. Verder valt op dat in dit voorschrift de gevraagde gegevens uiterlijk drie maanden voor de start van de bouwfase moeten worden aangeleverd, terwijl op grond van de voorwaarden die aan de bouw-omgevingsvergunning zijn gekoppeld, de gegevens over de turbine etc. uiterlijk acht weken voorafgaand aan de start van de bouwfase moeten worden ingediend. Het is praktisch gezien logischer om deze termijn gelijk te houden en te stellen op twaalf weken.

Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag, gelet op het voorgaande, het voorschrift in alle vijf omgevingsvergunningen aan te passen zodat hier slechts een verplichting voor de vergunninghouders is opgenomen om uiterlijk drie maanden voor aanvang van de bouwfase een geluidsonderzoek aan te leveren, bijvoorbeeld door de huidige formulering van het voorschrift te vervangen door de volgende tekst: *"Uiterlijk twaalf weken voor aanvang van de bouwfase van het windturbinepark moet aan het bevoegd gezag meegedeeld worden welk type windturbine gerealiseerd wordt. Hierbij dient een rapport van een geluidsonderzoek aangeleverd te worden. Dit onderzoek dit mede inzicht te geven in de cumulatieve geluidsbelasting van de overige lijnopstellingen binnen Windplan Blauw."* Op basis van de informatie die alsdan wordt verkregen, kan het bevoegd gezag besluiten om een maatwerkvoorschrift op grond van art. 3.14a, lid 2, Activiteitenbesluit op te leggen. Met de voorgestelde planvoorschriften in het rijksinpassingsplan is reeds nu verzekerd dat de geluidsbelasting vanwege het gehele Windplan Blauw niet hoger zal zijn dan 41 Lnicht en 47 Lday.

4. Per abuis zijn in de aanvragen voor de omgevingsvergunningen op land niet de juiste coördinaten van de te plaatsen windturbines opgenomen. Onze excuses daarvoor. De aan deze aanvragen ten grondslag liggende onderzoeken, het milieueffectrapport en het (ontwerp)rijksinpassingsplan hanteren wel de juiste coördinaten. Initiatiefnemers verzoeken u deze verschrijving bij de definitief te verlenen omgevingsvergunningen te corrigeren en zullen daartoe een nieuwe toelichting op de aanvraag indienen in het Omgevingsloket.

Ontwerp-Wnb-vergunningen (gebieden)

In reactie op de ontwerp-Wnb-vergunningen (gebieden) brengen Initiatiefnemers graag het volgende naar voren:

1. De Wnb-vergunning is aangevraagd door SwifterwinT B.V. en Nuon Wind Development B.V., doch verleend aan *Vereniging* SwifterwinT B.V. en Nuon Wind Development B.V. Initiatiefnemers verzoeken u deze administratieve verschrijving bij het definitieve besluit te herstellen door het schrappen van het woord *vereniging*;
2. Voorschrift 7e luidt als volgt: *"Vergunninghouder monitort de rust in het rustgebied en treedt tijdig in overleg met het bevoegd gezag indien signalen erop wijzen dat de rust onvoldoende gegarandeerd is."*

Het voorschrift is onvoldoende concreet en daardoor in strijd met de rechtszekerheid. Welke signalen acht het bevoegd gezag bijvoorbeeld relevant? Wanneer doet zich een situatie voor dat de rust onvoldoende gegarandeerd is? Door de huidige formulering zal onduidelijkheid kunnen ontstaan over het moment waarop er een verplichting bestaat voor Initiatiefnemers om met het bevoegd gezag in overleg te treden. Dat is onwenselijk, ook omdat daardoor onduidelijkheid

ontstaat over vraag wanneer nog aan de Wnb-vergunning wordt voldaan. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag het voorschrift daarom te laten vervallen, en in plaats daarvan te bepalen dat in het monitoringsplan moet worden beschreven hoe de rust in het rustgebied zal worden gemonitord, welke criteria hierbij worden gehanteerd en op basis van welke signalen c.q. in welke situaties overleg met het bevoegd gezag zal plaatsvinden.

3. Voorschrift 7f luidt als volgt: *"Indien uit monitoring, toezicht door handhaving, handhavingsverzoeken en dergelijke blijkt dat de rust in het rustgebied onvoldoende gegarandeerd kan worden (bijvoorbeeld omdat het in- en uit het water halen van betonning en ballenlijnen tot problemen leidt), dan is het mogelijk de voorschriften aan te passen en het rustgebied jaarrond af te sluiten."*

Ook dit voorschrift is onvoldoende concreet en daardoor in strijd met de rechtszekerheid. Ook hier klemt dat nadere criteria aan de hand waarvan kan worden vastgesteld dat de rust in het rustgebied onvoldoende gegarandeerd kan worden, ontbreken. Onduidelijk is verder wat het bevoegd gezag verstaat onder 'problemen'. Door het ontbreken van duidelijke criteria aan de hand waarvan kan worden vastgesteld of zich een situatie voordoet als (kennelijk) bedoeld in het voorschrift, is ook onduidelijk – en daarmee onzeker – wanneer op grond van de vergunning de mogelijkheid zou ontstaan om de voorschriften aan te passen en het rustgebied jaarrond af te sluiten. Die onduidelijkheid en de daarmee gepaard gaande onzekerheid is onwenselijk. Los daarvan gaat dit voorschrift eraan voorbij dat in art. 5.4, lid 1, Wnb een uitputtende regeling is opgenomen ter zake van de wijziging van een verleende vergunning. Deze uitputtende regeling is afdoende om ook in de in voorschrift 7f (waarschijnlijk) bedoelde omstandigheden de vergunning te wijzigen. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook voorschrift 7f bij het definitieve besluit te laten vervallen.

4. Voorschrift 12 luidt als volgt: *"De windmolens worden voorzien van een mogelijkheid tot het installeren van en stilstandvoorziening. Wanneer dit uit monitoring blijkt (bijvoorbeeld wanneer effecten groter zijn dan voorspeld in de aanvraag) dan kunnen windmolens in overleg met het bevoegd gezag worden stilgezet bij specifieke omstandigheden."*

Dit voorschrift is onvoldoende concreet en daardoor in strijd met de rechtszekerheid. Ook hier klemt dat nadere criteria aan de hand waarvan kan worden vastgesteld wanneer er een noodzaak of wenselijkheid bestaat om de windmolens stil te zetten, ontbreken. Onduidelijk is verder wanneer naar mening van het bevoegd gezag "dit uit monitoring blijkt". Door het ontbreken van duidelijke criteria aan de hand waarvan kan worden vastgesteld of zich een situatie voordoet als (kennelijk) bedoeld in het voorschrift, is ook onduidelijk – en daarmee onzeker – wanneer er een situatie kan ontstaan dat de windmolens worden stilgezet, nog los van de vraag wat wordt verstaan onder specifieke omstandigheden. Die onduidelijkheid en de daarmee gepaard gaande onzekerheid is onwenselijk. Los daarvan gaat dit voorschrift eraan voorbij dat in art. 5.4, lid 1, Wnb een uitputtende regeling is opgenomen ter zake van de wijziging van een verleende vergunning. Deze uitputtende regeling is afdoende om ook in de in voorschrift 12 (waarschijnlijk) bedoelde omstandigheden de vergunning te wijzigen. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook voorschrift 12 bij het definitieve besluit te laten vervallen.

5. Voorschrift 13 luidt als volgt: *"Wanneer uit de monitoring blijkt dat er onvoorziene negatieve effecten optreden op de instandhoudingsdoelen van het IJsselmeer dan worden in overleg met het bevoegd gezag zo snel mogelijk maatregelen getroffen om deze negatieve effecten ongedaan te maken dan wel te beperken. Een uitkomst van de monitoring zou kunnen zijn dat er langer en/of op iets andere wijze gemonitord zou moeten worden."*

Dit voorschrift is onvoldoende concreet en daardoor in strijd met de rechtszekerheid. Wanneer is sprake van 'onvoorziene negatieve effecten' die ertoe zouden nopen om maatregelen te treffen? Verder ontbreekt in het besluit een nadere onderbouwing ten aanzien van de wenselijkheid en/of noodzaak van dit voorschrift, waarbij alle relevante belangen zijn betrokken. Waarom wordt het

bijvoorbeeld noodzakelijk geacht om maatregelen te treffen bij 'negatieve effecten', terwijl de Wnb uitgaat van een verbod op het veroorzaken van verslechtering en/of significante verstoring in een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen? Ook dit voorschrift gaat er voorts aan voorbij dat in art. 5.4, lid 1, Wnb een uitputtende regeling is opgenomen ter zake van de wijziging van een verleende vergunning. Deze uitputtende regeling is afdoende om ook in de in voorschrift 13 (waarschijnlijk) bedoelde omstandigheden de vergunning te wijzigen. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook voorschrift 13 bij het definitieve besluit te laten vervallen.

6. Voorschrift 16 luidt als volgt: *"Binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van deze vergunning dienen alle 74 bestaande windmolens in het plangebied te zijn gesaneerd. Wanneer niet binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van deze vergunning alle 74 bestaande windmolens zijn gesaneerd dan dienen alle windmolens te worden stilgezet totdat sanering van alle windmolens is geëffectueerd."*

De noodzaak dan wel wenselijkheid van dit voorschrift wordt in het ontwerpbesluit niet nader toegelicht. Wellicht heeft de passende beoordeling aanleiding gegeven voor dit voorschrift, nu hierin is beschreven welke optreden kunnen optreden tijdens de dubbeldraaiperiode die maximaal vijf jaar zal bedragen. Echter, het enkele feit dat dit uitgangspunt in de passende beoordeling is opgenomen, betekent nog niet dat bij een langere dubbeldraaiperiode automatisch een situatie ontstaat waarin er een gegronde reden is om van Initiatiefnemers te verlangen de bestaande én de nieuwe windturbines stil te zetten. Een gegronde reden doet zich immers ten eerste slechts voor indien er dan sprake zal kunnen zijn van significant negatieve effecten. Dat dit het geval zal (kunnen) zijn, wordt in het ontwerpbesluit niet nader toegelicht. Verder bevat het ontwerpbesluit geen (kenbare) afweging van alle relevante belangen, waaronder de vraag naar de noodzaak om alle (bestaande en nieuwe) turbines stil te zetten zodra de bestaande turbines niet binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning zijn gesaneerd. Zo kan de – onevenredige – situatie zich voordoen dat als 1 te saneren turbine niet binnen de gestelde termijn is gesaneerd, er 62 (61 nieuwe en 1 bestaande) stil moeten staan. Dit is onwenselijk, en ook niet noodzakelijk te achten. Voor zover er op enig moment een situatie ontstaat dat nadere voorschriften op dit punt nodig zijn te achten dan bevat art. 5.4, lid 1, Wnb voldoende mogelijkheden om deze voorschriften dan aan Initiatiefnemers op te leggen. Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook voorschrift 16 bij het definitieve besluit te laten vervallen.

Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag tot verlening van de Wnb-vergunning het voorgaande bij het definitieve besluit te betrekken en dit besluit gewijzigd ten opzichte van het ontwerp vast te stellen.

Ontwerp-rijksinpassingsplan

In reactie op het ontwerp-rijksinpassingsplan brengen Initiatiefnemers graag het volgende naar voren:

1. Initiatiefnemers wijzen er op dat sanering van de bestaande windturbines een belangrijk onderdeel vormt van het Windplan Blauw. Sanering bestaat uit het uit bedrijf nemen van de bestaande windturbines, gevolgd door verwijdering van deze turbines. In het projectplan is beschreven hoe deze sanering in de praktijk vorm zal krijgen. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de windturbines van het bestaande windpark Irene Vorrink verwijderd zullen zijn voordat de buitendijkse windturbines van Windplan Blauw, gelegen in het IJsselmeer, in exploitatie zullen worden genomen. Een tweede uitgangspunt is dat de nieuwe windturbines op land ten hoogste een half jaar samen met de bestaande turbines zullen draaien (de zogeheten 'dubbeldraaiperiode'), behoudens de in art. 4.4.2 opgenomen uitzonderingssituatie. Na uit bedrijf name van de bestaande turbines, zullen ook deze worden verwijderd. Het inpassingsplan zou bovenstaande werkwijze dienen te verankeren.

Initiatiefnemers hebben evenwel geconstateerd dat bovenstaande uitgangspunten niet voldoende duidelijk in de planregels vorm hebben gekregen. Weliswaar is (in art. 4.2 sub a, b, en c) bepaald

dat de omgevingsvergunning voor bouwen alleen wordt verleend indien bij de aanvraag is aangetoond dat, samengevat, de bestaande windturbines binnen een half jaar na het in exploitatie nemen van de nieuwe windturbines zijn verwijderd, doch in de gebruiksregels is geen bepaling opgenomen op basis waarvan verzekerd is dat de nieuwe turbines na het verstrijken van deze termijn alleen in gebruik mogen worden gehouden als de bestaande turbines daadwerkelijk zijn verwijderd. Daarmee is voor derden onvoldoende zeker dat verwijdering van de bestaande turbines zal plaatsvinden gedurende de exploitatie van de nieuwe turbines. Initiatiefnemers wijzen er verder op dat uitgangspunt van Windplan Blauw is de dubbeldraaiperiode maximaal een half jaar is, en dat daarna verwijdering van deze turbines zal plaatsvinden. Afhankelijk van de (feitelijke) omstandigheden zal de periode van verwijdering maximaal een half jaar na uitbedrijfstelling duren.

Gelet op het voorgaande verzoeken Initiatiefnemers het bevoegd gezag de planregels zodanig aan te passen dat:

- a. In de bouwregels wordt vastgelegd dat de omgevingsvergunning voor bouwen alleen wordt verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is geborgd dat de te saneren windturbines uiterlijk een half jaar na het in exploitatie nemen buiten gebruik worden gesteld en uiterlijk een jaar na het buiten gebruik stellen van de bestaande turbines zijn verwijderd;
  - b. In de gebruiksregels wordt vastgelegd dat de nieuwe windturbines niet in exploitatie mogen worden gehouden indien een jaar na start van de exploitatie, de te verwijderen turbines niet zijn verwijderd,
  - c. Waarbij de uitzondering zoals nu opgenomen in art. 4.4.2 behouden blijft.
2. In aanvulling op het voorgaande is specifiek voor de bestaande windturbines langs de IJsselmeerdijk nog het volgende van belang. Pag. 64 van de toelichting onderschrijft het uitgangspunt in de passende beoordeling dat de bestaande windturbines langs de IJsselmeerdijk (het windpark Irene Vorrink) zijn verwijderd voor ingebruikname van de nieuwe turbines. Dit uitgangspunt – dat ook door Initiatiefnemers wordt onderschreven en ook in de Wnb-vergunning is vastgelegd – heeft evenwel geen vertaling gevonden in de planregels in combinatie met de verbeelding. Windpark Irene Vorrink heeft op de verbeelding de aanduiding “specifieke bouwaanduiding – te saneren windturbine 1” gekregen. Op grond van art. 4.2 sub a van de planregels dient bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor bouwen geborgd te zijn dat deze turbines binnen een half jaar na in exploitatie nemen van de nieuwe windturbines zijn verwijderd. Dit is niet correct; bepaald had moeten zijn bij de aanvraag omgevingsvergunning geborgd moet zijn dat de windturbines van Irene Vorrink zijn verwijderd voordat de buitendijkse turbines in gebruik worden genomen. Verder zij erop gewezen dat de planregels geen expliciete (gebruiks)bepaling bevatten waarmee verzekerd is de buitendijkse windturbines pas in gebruik kunnen worden genomen en gehouden nadat de windturbines van Irene Vorrink zijn verwijderd. Daarmee is nakoming van een noodzakelijke (rand)voorwaarde uit de passende beoordeling niet in de planregels vastgesteld en daarmee via het ruimtelijke spoor niet afdwingbaar.

Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag dan ook de planregels aan te passen zodat (i) bepaald is dat de omgevingsvergunning voor bouwen voor de twee buitendijkse lijnen uitsluitend wordt verleend indien bij de aanvraag is geborgd dat de bestaande windturbines van windpark Irene Vorrink zijn verwijderd voordat de buitendijkse lijnen in exploitatie worden genomen en (ii) als specifieke gebruiksregel is bepaald dat de buitendijkse lijnen slechts in exploitatie mogen worden genomen en gehouden nadat de windturbines van Irene Vorrink zijn verwijderd. Deze turbines zijn in eigendom van Initiatiefnemers (in het bijzonder van Nuon), zodat daadwerkelijk verzekerd is dat deze zullen worden verwijderd.

3. Zoals ook blijkt uit de ontwerp-omgevingsvergunningen en het MER verdient cumulatie van geluid vanuit de verschillende inrichtingen binnen Windplan Blauw bijzondere aandacht. Initiatiefnemers hechten er waarde aan om dit aspect afdoende te regelen, zodat ook voor derden verzekerd is dat de cumulatieve geluidsbelasting die zij vanwege het Windpark ondervinden niet groter is dan

toegestane belasting op grond van het Activiteitenbesluit. Een maatwerkvoorschrift voor de afzonderlijke inrichtingen kan evenwel pas worden opgelegd op het moment dat per inrichting een definitieve keuze voor de te plaatsen turbine is gemaakt.

Om reeds nu te verzekeren dat de cumulatieve geluidsbelasting binnen de grenzen van het Activiteitenbesluit blijft, verzoeken Initiatiefnemers, door aanvulling van art. 4.4, in het inpassingsplan te bepalen dat het in gebruik nemen en houden van de turbines slechts is toegestaan indien en voor zover nodig in of op de turbines een voorziening is aangebracht en in werking is ter voorkoming van overschrijding van de norm van ten hoogste 47 dB Lden en de norm van ten hoogste 41 dB Lnight op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein als gevolg van het in bedrijf zijn van de windturbine van Windplan Blauw. Op deze wijze is verzekerd dat de cumulatieve geluidbelasting vanwege de windturbines van Windplan Blauw niet hoger zal zijn dan 41 dB Lnight resp. 47 dB Lden. Steun voor de aanvaardbaarheid van een dergelijke bepaling kan worden gevonden in de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 4 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1146.

4. Ten onrechte is voorts in art. 4.2, sub j, van het ontwerp-inpassingsplan bepaald dat de windturbines ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – 1' gebouwd dienen te worden op het middelpunt van het bouwvlak. Het betreft hier de windturbines op water. Het verplaatsen van de (exacte) locatie van de windturbines binnen het bouwvlak is alleen mogelijk indien met toepassing van art. 4.3 wordt afgeweken van art. 4.2, sub j. Deze beperking in de bouwmogelijkheden voor de buitendijkse windturbines is onwenselijk te meer nu er nog geen sonderingen ter plaatse zijn verricht en de kans zou kunnen bestaan dat de turbines nog enigszins moeten opschuiven ten opzichte van de locatie die nu in het ontwerpbestemmingsplan is opgenomen. Initiatiefnemers verzoeken daarom het RIP zodanig aan te passen dat de windturbines binnen het bestemmingsvlak over een op de verbeelding aan te geven hartlijn mogen schuiven van oost en west en verwijzen voor een voorbeeld van een dergelijke regeling naar het windpark Noordoostpolder. Voorts verzoeken Initiatiefnemers art. 4.3 zodanig aan te passen, dat hiermee de mogelijkheid wordt geboden om, bij binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, de te plaatsen windturbines, binnen het bouwvlak, te schuiven in de noord-zuid richting. De toelichting (in het bijzonder pag. 108) heeft in dat geval dan ook aanpassing.
5. Art. 4.4 bepaalt dat de maximale toegestane hoogte van een transformatorstation 6 meter bedraagt. Dit dient evenwel 7 meter te zijn. Initiatiefnemers verzoeken op dit punt ook om aanpassing van de planregels.

Initiatiefnemers verzoeken het bevoegd gezag voor het rijksinpassingsplan het voorgaande te betrekken bij het definitieve inpassingsplan en dit plan gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het ontwerp.

Hoogachtend,

Advocaat

Verzonden: Dinsdag 7 augustus 2018 00:29
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Na 2 augustus bleek het niet meer mogelijk te zijn om digitaal een zienswijze in te dienen. Het digitale invulformulier gaf ten onrechte aan dat de termijn voor het indienen van de zienswijze verstreken was. Tevens bleek dat het bureau Energieprojecten vanaf dat moment ook niet meer telefonisch bereikbaar was voor het indienen van een mondelinge zienswijze. De conclusie die wij hieruit trekken is dat de rectificatie zoals gepubliceerd in de Staatscourant (nr 33762-n1) d.d. 27 juni 2018 niet door bureau Energieprojecten verwerkt is en het bureau de oorspronkelijke sluitingstermijn van 2 augustus is blijven hanteren.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, ernstige aantasting woongenot. Daarnaast een aanzienlijke daling van de waarde van onze woning.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Na 2 augustus 2018 bleek het niet meer mogelijk te zijn om digitaal een zienswijze in te dienen. Het digitale invulformulier gaf ten onrechte aan dat de termijn voor het indienen van de zienswijze verstreken was. Tevens bleek dat het bureau Energieprojecten vanaf dat moment ook niet meer telefonisch bereikbaar was voor het indienen van een mondelinge zienswijze. De conclusie die wij hieruit trekken is dat de rectificatie zoals gepubliceerd in de Staatscourant (nr 33762-n1) d.d. 27 juni 2018 niet door bureau Energieprojecten verwerkt is en het bureau de oorspronkelijke sluitingstermijn van 2 augustus is blijven hanteren. Pas na een aantal telefoontjes van ondergetekende is op maandag 6 augustus 15:00 uur e.e.a. op de site aangepast. Het bureau Energieprojecten bleef onbereikbaar voor het indienen van een mondelinge zienswijze. Mogelijk hebben meerdere belanghebbenden hierdoor geen zienswijze kunnen indienen. Een zeer kwalijke zaak, mede gezien het feit dat e.e.a midden in de vakantieperiode valt.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Swifterbant 1-8-2018

Onderwerp: Zienswijze betreffende Windplan Blauw.

Geachte commissie,

Bij deze tekenen wij bezwaar aan tegen verschillende onderdelen van het beoogde "Windplan Blauw".

De laatste jaren is het eens zo mooie weidse landschap van Flevoland op verschillende plaatsen, o.a. rond Swifterbant, verworden tot een rommelige verzameling van windmolens, windmolens en nog meer windmolens; het hele buitengebied van Swifterbant wordt tegenwoordig gedomineerd door windmolens. Een lucratieve business voor de agrariërs die er één op hun land hebben staan. De molen wordt gelukkig zwaar gesubsidieerd en de wind zorgt voor een zeer aantrekkelijk extra inkomen. Logisch dat ze als paddenstoelen uit de grond zijn geschoten.

Nieuwe inzichten hebben de provincie doen besluiten het landschap te herstellen. Windmolens mogen alleen nog maar staan in rechte lijnen die een rustiger beeld geven. Klinkt acceptabel zou je op het eerste gehoor zeggen; de huidige single windmolens van pak-em-beet 100 meter hoog, verplaatsen naar de gewilde lijnopstellingen. Helaas ... er is voor Windplan Blauw bedacht dat de beoogde windmolens in de nieuwe plaatsingszones tot megalomane tiphoogtes gebouwd zouden mogen worden, 213 meter boven N.A.P. ten westen van Swifterbant (tussen Swifterbant en Lelystad) en 248 meter boven N.A.P. tiphoogte ten oosten van Swifterbant (tussen Swifterbant en Dronten). Swifterbant zelf ligt 3 m. onder N.A.P. dus eigenlijk gaat het in werkelijkheid om tiphoogtes van 216 m. en 251 m. ! Terwijl je tot nu toe in het dorp niet geconfronteerd wordt met het storende beeld van de talloze windmolens in het buitengebied zal daar bij daadwerkelijke realisering van Windplan Blauw geen sprake meer van zijn. Als de molens deze beoogde hoogtes krijgen zullen alle inwoners van het dorp Swifterbant daar 24 uur per dag mee geconfronteerd worden. Er zijn immers molens gepland aan de rand van het dorp. Het constant zien draaien van deze molens op bijna elke plek in het dorp, aangezien ze ruim boven alle boomtoppen uitsteken, geeft een totaal verstorend beeld. 's Avonds en 's nachts wordt dit ook nog eens verergerd door het constant zien knipperen van de rode beveiligingslichten. Helaas kunnen we nu al ervaren hoe dat is door de verkwaseling van het kustgebied tussen Ketelbrug en Lemmer waar de mega hoge molens al tientallen kilometers ver vanuit Friesland en iedere andere plek in Flevoland zichtbaar zijn door de constant knipperende lichten. Tel daar Windplan Blauw bij op en de kakafonie aan knipperende lampen is compleet. Swifterbant is straks omsingeld door windmolens zo hoog als wolkenkrabbers en zal door het constante geknipper van overdag witte en 's avonds rode lampen, ogen als een industriegebied. Wie wil daar dan nog wonen? Ons woongenot en de waarde van onze woning zal flink dalen.

Naast de overlast van het overal zichtbare draaien en knippen is er ook de slagschaduw die de voorgestelde uitbreiding van 5 molens langs de Rivierduintoht (waarvan 2 nabij het bos (!)) zal veroorzaken. De computeranimatie van initiatiefnemers "Swifterwint" geeft dat onomstotelijk aan. Een onacceptabele overlast voor 772 bestaande woningen. Ook de beoogde, door de raad van de gemeente Dronten besloten uitbreiding van Swifterbant met 350 woningen, zal in de slagschaduwzone van deze 5 molens komen te liggen. Een zeer ongewenste situatie. Naast de aangetoonde slagschaduwoverlast is er tot overmaat van ramp ook nog de constante geluidsoverlast die de molens zo dicht bij het dorp zullen veroorzaken. Het MER-rapport vermeldt dat de geluidsoverlast voor het dorp zeker boven de norm zal uitkomen. Samen met de extra geluidshinder van laagvliegende landende en stijgende vliegtuigen van toekomstig vliegveld Lelystad, zal de overschrijding van de norm nog veel hoger worden.

Waarom zulke hoge windmolens zo dicht bij het dorp ? De provincie Flevoland is zo groot dat er met gemak wel 20 of 30 andere plaatsen aangewezen kunnen worden waar zonder overlast molens geplaatst kunnen worden. Waarom niet allemaal in het IJsselmeer of bijvoorbeeld langs de dijk Lelystad-Enkhuizen. Andere grote windparken in Nederland verrijzen ook in het water. Je gaat toch niet een heel dorp insluiten in een megalomaan hoog windpark? En waarom moet het molenvrije gebied tussen Swifterbant en Dronten opgeofferd worden voor de sanering van 74 windmolens tussen Swifterbant en Lelystad? Is het niet veel logischer krachtigere turbines terug te plaatsen in het te saneren gebied? De maatregelen om meer Megawatt op te wekken kan echt wel creatiever ingevuld worden. Wellicht kan er een gedeelte van de torenhoge subsidies voor de verenigde agrariërs van "Swifterwint" gebruikt worden voor de ontwikkeling van acceptabelere ideeën in plaats van de kapitaalvernietiging van de huidige windmolens.

Bovenstaande samenvattend verzoeken wij de commissie het volgende:

- De beoogde tiphoogtes van 213 m. boven N.A.P. en 248 m. boven N.A.P. af te wijzen en te verlagen naar een overlast vermijdend niveau zodat knipperende veiligheidslichten niet nodig zijn.
- De vijf beoogde windmolens direct aan de rand van Swifterbant (de zgn. uitbreiding Rivierduintoht: RD01, RD02, RD03, RD04 (en RD05)) af te keuren.
- De beoogde krachtigere turbines alleen (gedeeltelijk) in het te saneren gebied toe te staan en het gebied tussen Swifterbant en Dronten windmolenvrij te laten.

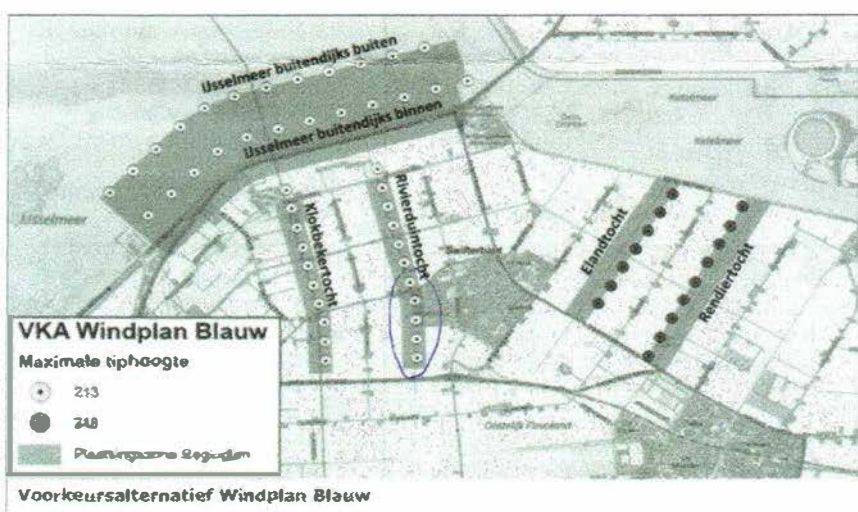
Hoogachtend,

Rectificatie Kennisgeving Windplan Blauw en verlenging zienswijzetermijn, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Op donderdag 21 juni 2018 is in de Staatscourant (nr. 33762) een kennisgeving geplaatst voor de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten Windplan Blauw van 22 juni tot en met 2 augustus. Als gevolg van een vertraagde kennisgeving van deze ter inzage legging in een huis-aan-huisblad wordt de termijn voor het indienen van een zienswijze verlengd tot en met woensdag 8 augustus 2018.

De gecorrigeerde kennisgeving

Van vrijdag 22 juni 2018 tot en met woensdag 8 augustus 2018 liggen het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten ter inzage voor Windplan Blauw. Iedereen kan op het ontwerp-inpassingsplan en de ontwerpbesluiten reageren door het indienen van een zienswijze.

Voorkeursalternatief Windplan Blauw

Wat gaat er gebeuren?

Nuon en windvereniging SwifterwinT werken samen onder de naam Windplan Blauw aan de ontwikkeling van een windpark in de noordwesthoek van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 74 huidige windmolens in de polder vervangen door 61 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken genoeg stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 125.000 Nederlanders. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De doelstelling van het Kabinet is 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Blauw maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over Windplan Blauw is de rijkscoördinatierегeling van toepassing. Dit betekent dat de locatie wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan door middel van een besluit vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de overige besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan ligt ook een besluit van de provincie Flevoland over de aanpassing van de verordening voor de fysieke leefomgeving 2012 ter inzage. De aanpassing voorziet in de verlenging van twee plaatsingszones ten behoeve van het windpark.

Dit besluit valt echter niet onder de RCR-procedure en tegen dit besluit is ook geen beroep mogelijk bij de Raad van State. Wel kunt u hierop nu een zienswijze indienen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het MER en andere onderliggende stukken van 22 juni 2018 tot en met 8 augustus 2018 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op:

- gemeente Lelystad, Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad.
- gemeente Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de initiatiefnemers en andere betrokkenen organiseert. Die bijeenkomsten vinden plaats op:

- 2 juli, De Koningshof, Staartweg 20, 8321NB, Urk, 19.00 tot 21.00 uur
- 5 juli, Stadhuis, Stadhuisplein 2, Lelystad, 18.00 tot 20.00 uur
- 9 juli, Open Hof, De Zuid 2, Dronten, 19.00 tot 21.00 uur
- 10 juli, Kerkcentrum De Hoeksteen, De Poort 19, Swifterbant, 19.00 tot 21.00 uur

Vooraf aanmelden is niet nodig. Bij de inloopbijeenkomsten vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn deskundige medewerkers aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten en het milieueffectrapport. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerpbesluiten, het milieueffectrapport of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 22 juni 2018 tot en met 8 augustus 2018. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Blauw'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar
- Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomsten een notulist.

---

aanwezig. U kunt ook op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten komen ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve inpassingsplan en/of de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Blauw en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Bureau Energieprojecten
 Inspraak Windplan Blauw
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN.

07 AUG 2018

Zienswijze: Windplan Blauw;
 Swifterbant, 05-08-2018.

Geachte mevrouw / heer,

Op woensdag 27-06-2018 stond in het Regionaal blad De Flevopost de Kennisgeving Windplan blauw gepubliceerd. In de Kennisgeving stond de uiterste datum voor het indienen van een zgn. zienswijze tot en 08-08-2018, een en ander met verwijzing naar de publicatie in de Staatscourant van 27-06-2018 onder nummer Staatscourant 2018 nummer 33762-n1.

Met het indienen van deze zienswijze is tijdig gebruik gemaakt binnen de daarvoor gestelde termijn en is de zienswijze ontvankelijk.

Inleiding.

In november 2017 is het Projectplan Blauw ingediend wat voorziet in de oprichting van 61 windturbines ter vervanging van 74 windturbines. Het plangebied omvat het gebied Noordoostelijk gemeente Dronten ruwweg tussen Lelystad-Oost, Dronten-West en de Ketelbrug met uitzondering van de kern Swifterbant. Verwezen wordt naar afbeelding 1 Turbineposities in het voorkeursalternatief op pagina 16 van de MER dd. 04-05-2018.

Het bezwaar c.q. de zienswijze richt zich met name tegen de volgende punten.

1. De lijnopstelling van de windturbines langs de Rivierduintocht met een tiphoogte van $\pm$ 213 meter elk, gelegen West en Zuidwest van de kern Swifterbant;
2. De effecten van de lijnopstelling van het voorgaande punt als gevolg van slagschaduw en geluidseffect met verwijzing naar het voorgaande punt;
3. De benodigde ruimte in het Swifterbos voor 2 windturbines ter grootte van elk 5.000 m²;
4. De geboden natuurcompensatie ter vervanging van de op te offeren bosruimte met verwijzing naar het voorgaande punt;
5. De regeling van deelname via een certificaat voor de inwoners van de kern Swifterbant;
6. Het ontbreken van een zgn. goedkeurende verklaring c.q. toetsing van het plan door de AFM (Autoriteit financiële Markten) met verwijzing naar het voorgaande punt.

Ad.1. Lijnopstelling Rivierduintocht.

De lijnopstelling van de vier windturbines langs de Rivierduintocht ligt kort bij de kern Swifterbant op een afstand thans van 1.100 meter. Onze woning aan de Hertenkamplaan 1, 8255 BA Swifterbant ligt hier op de kortste afstand als genoemd van de genoemde windturbines, waardoor er een ongewenst en permanent effect optreedt voor de woningen in de kern Swifterbant, het bosareaal Swifterbos.

Voorts staat nieuwbouw van woningen gepland voor het gedeelte gelegen tussen Bisonweg en Biddingweg, waardoor de situering van die vier windturbines nog dichterbij de woningbouw en woonkern Swifterbant wordt gerealiseerd met verwijzing naar het gestelde onder punt 2.

Plaatsing van de vier windturbines op deze locatie levert een voortdurend negatief effect op ten aanzien van de in de nabijheid ervan gelegen woningen.

NB. Uit een publicatie op www.windplanblauw.nl dd. 02-08-2018 staat aangegeven, dat de lijnopstelling van de vier windturbines in en nabij het Swifterbos (oostzijde) wordt verplaatst naar de overkant (westzijde) van de rivierduintocht. Deze publicatie is ingevoegd op pagina 7.

Ad.2. Slagschaduw en geluidseffect.

De lijnopstelling van de vier windturbines aan de Rivierduintoct met de genoemde tiphoogte is zodanig geplaatst, dat deze plaatsing is gelegen West – Zuidwest van de kern Swifterbant. Met de heersende windrichting over het algemeen vanuit het Zuidwesten zal er een voortdurende merkbaar effect optreden bij draaiing in productie van de windturbines en zal dit merkbaar zijn bij de woningbouw in de kern Swifterbant en met name de wijken Hertenkamplaan e.o. Kamperfoelielaan e.o. alsmede in de geplande nieuwbouw tussen Bisonweg en Biddingweg.

Daarnaast is de zonsopkomst vanuit het oosten met draaiing naar de zonsondergang het westen van wezenlijk effect met slagschaduw als gevolg, gelet op de plaatsing van de windturbines langs de Rivierduintoct en de hoogte van de windturbines als genoemd.

In de combinatie van de gangbare windrichting en zonnestand levert de plaatsing van de windturbines langs de rivierduintoct twee dagelijks merkbare nadeel effecten op voor de kern Swifterbant.

Voor de windturbines aan de beoogde locatie Rivierduintoct wordt in de bijlage 15 Slagschaduwonderzoek dd. 04-05-2018 bij genoemd MER-rapport een rotordiameter genoemd van 164 meter; voor de bijzondere objecten als woningen, die binnen de normafstand van 12 maal de rotordiameter zijn gelegen en dus op een afstand van maximaal 1.968 meter, zal de slagschaduw merkbaar blijven.

Anders dan in bijlage 15 Slagschaduwonderzoek dd. 04-05-2018 bij voornoemd MER-rapport genoemd ten aanzien van de slagschaduw en de daarbij geciteerde Activiteitenregeling geldt voor een groot deel van de kern Swifterbant dat er slagschaduw optreedt. De Norm suggereert "een maximum zolang dit de grens van 17 dagen per jaar met meer dan 20 minuten overtreedt mits het bijzondere object – waaronder een woning wordt bedoeld op een afstand van minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt".

Wordt die norm overtreden, dan dient automatische stilstand plaats te vinden van de windturbine. In de praktijk betekent vorenstaande norm een theoretische aanname want in de praktijk zijn er meer zonuren per jaar dan 17 dagen x 20 minuten en treedt er dus meer slagschaduw op. Diezelfde norm kan technisch ook worden uitgelegd, dat - zodra de overschrijding dreigt - er een beperkte stilstand wordt ingezet, dan wel dat de twintig minutengrens verdeeld wordt over meerdere dagen dan 17 per jaar en er dan geen stilstand hoeft te worden geactiveerd.

Op basis van de berekende zonuren per via www.zoncalculator.nl voor het weerstation Lelystad ontstaat een opgave over het gehele jaar 2017 van 1.065 zonuren (gemiddeld 2,92 uur per dag) en voor de periode 01-01-2018 t/m 30-06-2018 599 zonuren; dit laatste cumulatief op jaarbasis 2018: 1.098 uren (gemiddeld 3,00 uur per dag).

Ter correctie.

De zon komt op in het oosten en komt via de draaiing van de aarde vervolgens in het zuiden naar het westen tot zonsondergang. Dit zijn dan drie hoofdwindstreek posities: Oost > Zuid > West. Dit betekent dat voor de kern Swifterbant dat gedurende 2/3 van de periode zonsopkomst tot zonsondergang er slagschaduw zal ontstaan of wel op basis van de gevonden zonuren per jaar effectief merkbaar voor 2017: 710 uren en voor 2018: 732 uren.

Op basis van de maximale norm van 20 minuten slagschaduw per dag zou dit dan betekenen, dat gedurende alle dagen met zon in het jaar er merkbare slagschaduw optreedt voor de kern Swifterbant die gemiddeld genomen langer dan 20 minuten per keer duurt.

Vertaald vanuit het aantal uren gemiddelde zon per dag en rekening houdend met de maximale slagschaduwnorm per dag betekent dit een slagschaduw effect voor 2018 van 9,00 uur per dag.

Voornoemd effect is daarmee een dagelijks continu-effect voor de woningen in de kern Swifterbant.

In de bijlage 15 Slagschaduwonderzoek voornoemd wordt gesproken over 772 bijzondere objecten, waarop dit effect merkbaar is.

In de periode 22 mei tot en met 22 juli staat de zon op zijn hoogste stand, waardoor er een grote elevatiehoek is van zon t.o.v. windturbine en dus slagschaduw daaruit voortvloeiend vanuit de windturbine relatief minder. Gedurende de overige 10 maanden van het jaar is de elevatiehoek kleiner, waardoor er meer slagschaduw ontstaat vanuit de zon t.o.v. windturbine en dus slagschaduw daaruit voortvloeiend vanuit de windturbine meer merkbaar is in de kern Swifterbant. In die zin verdient enige opstelling van windturbines langs de Rivierduintoct en in of nabij het Swifterbos geen voorkeur.

Windplan Blauw 20180805 Zienswijze

De normstelling, dat bij overschrijding van de slagschaduw tijd van 20 minuten de windturbine wordt stilgezet, betekent in de praktijk, dat de windturbine – technisch gesproken - 19 minuten continu zal c.q. mag draaien in het geval van slagschaduw en dat de windturbine dan 1 minuut wordt stilgezet, waarna een nieuwe draaicycclus kan starten met de voornoemde technische draaitijd en het voornoemde effect

Gemeten in een tijdseenheid van een uur betekent dit: $3 \times 19 = 57$ minuten draaitijd en 3×1 minuut feitelijke stilstand van de windturbine.

Ondanks de publicatie van 02-08-2018, geplaatst op www.windbplanblauw.nl waardoor de windturbines in en nabij het Swifterbos langs de Rivierduintoht verplaatst worden van de oostzijde van de rivierduintoht – en dus niet in het Swifterbos – naar de westzijde van de rivierduintoht, blijft het effect van de slagschaduw bestaan ten aanzien van de genoemde 772 bijzondere objecten.

NB. Uit een publicatie op www.windplanblauw.nl dd. 02-08-2018 staat aangegeven, dat de lijnopstelling van de vier windturbines in en nabij het Swifterbos (oostzijde) wordt verplaatst naar de overkant (westzijde) van de rivierduintoht.

Deze publicatie is ingevoegd op pagina 8.

Ad.3. Ruimte per windturbine.

Begrepen is tijdens een gesprek op maandag 25-06-2018 ten kantore van Windplan blauw / SwifterwinT, dat per te plaatsen windturbine in het Swifterbos een oppervlakte van 5.000 m² benodigd is, welke oppervlakte geheel te koste gaat van dat Swifterbos.

Het Swifterbos is het enige bosperceel wat de kern Swifterbant rijk is en kent een dagelijkse en gewilde gebruiksplek voor recreatief en sportief wandelverkeer.

Hoewel het Swifterbos kennelijk – volgens de indieners van het plan - een lage ecologische waarde schijnt te hebben wordt dit bos dagelijks gebruikt voor recreatief bezoek en fungeert daarmee thans als groene zone tussen de Hanzelijn en de N-307; een nieuw aangelegde weg, die qua verkeersintensiteit toeneemt. Het Swifterbos is van eminent belang voor de inwoners van Swifterbant en wordt dus frequent gebruikt.

Aantasting van dat bos gaat ten koste van de recreatieve functie en van de bufferfunctie en is dan door de beoogde plaatsing van de windturbines definitief.

Bovendien zullen de effecten uit het gestelde onder de punten 1 en 2 merkbaar zijn bij recreatief en sportief gebruik van dat bos.

NB. Uit een publicatie op www.windplanblauw.nl dd. 02-08-2018 staat aangegeven, dat de lijnopstelling van de vier windturbines in en nabij het Swifterbos (oostzijde) wordt verplaatst naar de overkant (westzijde) van de rivierduintoht.

Deze publicatie is ingevoegd op pagina 8.

Ad.4. Natuurcompensatie.

Tijdens de informatieavond in het Kerkelijk Centrum De Hoeksteen aan De Poort te Swifterbant op dinsdag 10-07-2018 werd de beoogde natuurcompensatie genoemd vanwege het plaatsen van twee windturbines in het Swifterbos in de lijnopstelling langs de Rivierduintoht.

De natuurcompensatie bestond in de gedachten van de indieners van het plan uit een kwaliteitsverbetering van het Swifterbos en de aanleg van een viandertuin.

Natuurcompensatie is gestoeld op de Wet Natuurbescherming van 15-12-2015.

Het Swifterbos is gelegen buiten de bebouwde kom van de kern Swifterbant en valt daarmee onder de werking van paragrafen 1.3, 2.2 en 4.1 en verder van de voornoemde wet:

Begin citaat.

Paragraaf 1.3 van de voornoemde wet luidt als volgt:

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen

Artikel 1.10

1 Deze wet is gericht op:

- a. het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- b. het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en

Windplan Blauw 20180805 Zienswijze

c. het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

2 Een bestuursorgaan oefent zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet uit met het oog op de doelen, genoemd in het eerste lid, zoals nader bepaald bij of krachtens deze wet.

3 Elk bestuursorgaan houdt bij het treffen van maatregelen op grond van deze wet rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden, onverminderd de artikelen 2.1, eerste lid, 2.8, met uitzondering van het negende lid, 3.3, vierde lid, en 3.8, vijfde lid.

Paragraaf 2.2, de artikelen 2.2 t/m 2.3 van de genoemde wet luiden als volgt:

§ 2.2. Instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen

Artikel 2.2

1 Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in hun provincie instandhoudingsmaatregelen als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden.

2 Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in hun provincie passende maatregelen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden.

Artikel 2.3

1 Gedeputeerde staten van de provincie waarin een op grond van artikel 2.1 aangewezen Natura 2000-gebied is gelegen, stellen voor dat gebied een beheerplan vast. Op de voorbereiding van een besluit als bedoeld in de eerste volzin is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder.

2 Tot de inhoud van het beheerplan behoort in elk geval een beschrijving van de voor het Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- a. nodige instandhoudingsmaatregelen, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en passende maatregelen, bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;
- b. de beoogde resultaten van de maatregelen, bedoeld in onderdeel a.

3 De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de door hen te treffen, in het beheerplan opgenomen maatregelen, voor zover zij met het opnemen van die maatregelen hebben ingestemd.

4 Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van ten hoogste zes jaar. Na verloop van het tijdvak kan het tijdvak eenmaal met ten hoogste zes jaar worden verlengd. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van een gebied als Natura 2000-gebied.

5 In afwijking van het eerste lid kan de inhoud van het beheerplan, bedoeld in het tweede lid, een afzonderlijk onderdeel zijn van een ander plan of programma dat geheel of mede betrekking heeft op de inrichting, het beheer of het gebruik van een Natura 2000-gebied. Ingeval dat plan of programma wordt vastgesteld door een ander bevoegd gezag, geschiedt de opname van het onderdeel houdende het beheerplan voor het Natura 2000-gebied niet dan na instemming van de gedeputeerde staten, bedoeld in het eerste lid. Het derde lid en het vierde lid, derde volzin, zijn van overeenkomstige toepassing op dat onderdeel.

6 Gedeputeerde staten kunnen een beheerplan wijzigen gedurende het tijdvak waarvoor het is vastgesteld. Bij de voorbereiding van een besluit tot wijziging van ondergeschikte aard of tot verlenging van het tijdvak als bedoeld in het vierde lid, behoeven zij geen toepassing te geven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Paragraaf 4.1 de artikelen 4.1 t/m artikel 4. van de voornoemde wet luiden als volgt:

Hoofdstuk 4. Houtopstanden, hout en houtproducten

§ 4.1. Houtopstanden

Artikel 4.1

Het bepaalde bij en krachtens deze paragraaf, met uitzondering van artikel 4.6, heeft geen betrekking op:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
  - 1° wegbplantingen;
  - 2° beplantingen langs waterwegen, en
  - 3° eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;

Windplan Blauw 20180805 Zienswijze

- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst,
  - 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Artikel 4.2

- 1 Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen ofte doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
- 2 Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
  - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt,
  - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
  - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 4.3

- 1 Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.
- 2 De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
- 3 Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de bosbouwkundig verantwoorde wijze van herbeplanting, bedoeld in het eerste lid.
- 4 De rechthebbende, bedoeld in het eerste en tweede lid, is degene die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van de grond.
- 5 Degene die de eigendom van grond, ten aanzien waarvan een plicht tot herbeplanting geldt op grond van het eerste of tweede lid, overdraagt, of een beperkt recht daarop vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger op de hoogte van de plicht tot herbeplanting en neemt die plicht uitdrukkelijk op in de akte van levering.

Artikel 4.4

- 1 De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op:
  - a. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2;
  - b. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een verplichting als bedoeld in artikel 2.4, eerste of derde lid, een voorschrift verbonden aan een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, regels als bedoeld in artikel 2.9, derde lid, of een voorschrift verbonden aan een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, een besluit, vastgesteld onder toepassing van artikel 2.7, vierde lid, 3.3, zesde lid, 3.8, zesde lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, zesde lid, een wegaanpassingsbesluit, vastgesteld onder toepassing van artikel 9, vijfde lid, van de Spoedwet wegverbreding, een tracébesluit, vastgesteld onder toepassing van artikel 13, achtste lid, van de Tracéwet of een omgevingsvergunning, vastgesteld onder toepassing van de artikelen 2.17a, 2.17b, 2.17c en 2.17d van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
  - c. het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen, of
  - d. het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.
- 2 Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, wordt goedgekeurd, indien daarin een wijze van vellen en een wijze van herbeplanten is beschreven waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat:
  - a. geen afbreuk wordt gedaan aan bijzondere natuur- of landschapswaarden;
  - b. de te vellen houtopstanden geen deel uitmaken van een boskern;
  - c. herbeplanting op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaatsvindt;
  - d. de grond waarop herbeplanting plaatsvindt ten minste dezelfde kwaliteit heeft als de grond waarop de geveld houtopstand zich bevond, en

Windplan Blauw 20180805 Zienswijze

e. de grond waarop de herbeplanting plaatsvindt ten minste een gelijke oppervlakte heeft als de grond waarop de gevelde houtopstand zich bevond.

3 Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Artikel 4.5

1 Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

2 De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de gevelde houtopstand.

3 Onverminderd het eerste lid, kunnen gedeputeerde staten van artikel 4.2, eerste lid, of artikel 4.3, eerste, tweede of vijfde lid, ontheffing verlenen.

4 Provinciale staten kunnen bij verordening geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van artikel 4.2, eerste lid, of artikel 4.3, eerste, tweede of vijfde lid.

Artikel 4.6

Provincies en gemeenten zijn ten aanzien van de onderwerpen waarin deze paragraaf voorziet niet bevoegd om op grond van andere aan hen toekomende wettelijke bevoegdheden regels te stellen ter bescherming van buiten de grenzen van de bebouwde kom, vastgesteld krachtens artikel 4.1, onderdeel a, gelegen houtopstanden, met uitzondering van houtopstanden:

a. als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel b;

b. bestaande uit hoogstamfruitbomen, en

c. bestaande uit populieren of wilgen als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel f, voor zover deze zijn geknot.

Einde citaat.

Hoewel de geboden compensatiemaatregelen: opwaardering van (een deel van) het resterende bos sympathiek lijken biedt dit nog geen compensatie van weggefallen bos ten gevolge van de plaatsing van de twee windturbines in het Swifterbos en aan de rand van de Rivierduintocht. De compenserende maatregel van de aanleg van een vlindertuin is louter cosmetisch, waarbij de vraag zich aan dient in hoeverre vlinders daarvan gebruik gaan maken; vlinders kun je niet registreren, noch dressereren: de natuur bepaalt zijn eigen volgorde. Deze maatregel is dus een veronderstelling die feitelijk geen compensatie biedt.

De beide geboden compensatiemaatregelen, zoals de planindieners deze noemen, bieden geen invulling aan het gestelde in artikel 4.3 van de genoemde wet.

Weggehaald bos blijft weggehaald en komt zonder volledige compensatie in de omgeving van de kern Swifterbant neer op feitelijke vermindering van het thans aanwezige bosareaal.

De planindieners zijn hier al meermaals op geattendeerd en zijn verder gewezen op het oproepen van bezwaren tegen dit windplan wanneer de voorgenomen locatie van de vier windturbines langs de Rivierduintocht in het plan gehandhaafd blijft.

NB. Uit een publicatie op www.windplanblauw.nl dd. 02-08-2018 staat aangegeven, dat de lijnopstelling van de vier windturbines in en nabij het Swifterbos (oostzijde) wordt verplaatst naar de overkant (westzijde) van de rivierduintocht.

Deze publicatie is ingevoegd op pagina 8.

Ad.5. Certificaat deelname.

De regeling waarbij belangstellenden via een certificaat tot deelname kunnen participeren in dit projectplan beperkt zich tot 2,5 % van de planwaarde of wel $\pm$ maximaal € 10 miljoen.

Dit is een van overheidswege gestelde voorwaarde.

Het niet voldoen aan die voorwaarde brengt de realisatie van het plan in gevaar.

De belangstellende kan een certificaat aanvragen via de Stichting Administratie Kantoor.

Een stichting kent – op grond van het Burgerlijk Wetboek – geen leden, doch alleen begunstigers.

Deelnemers met een certificaat hebben dus geen zeggenschap, noch enige inbreng. De zeggenschap wordt geheel bepaald door de hoofdfinancier, die meer dan 80 % van de plankosten gaat financieren.

Certificaathouders zijn dan gebonden aan de voorwaarden van de financier en aan enige inbreng of zeggenschap ontbreekt het de certificaathouder, doch betrokkene loopt wel het financiële risico.

De certificaathouder kan evenmin een beroep doen op het Depositogarantiestelsel.

Ad.6. AFM Goedkeuring c.q. verklaring.

Het projectplan kent qua financiering geen goedkeurende verklaring c.q. toetsing door de AFM. Daarmee loopt een financier en een certificaathouder een financieel risico bij deelname. Voor een financier is er de mogelijkheid tot herverzekering, welke echter voor een certificaathouder ontbreekt. De certificaathouder valt bij deelname niet onder de werking van het Depositogarantiestelsel en loopt met diens deelname 100 % risico ten eigen nadele.

Conclusie.

Het indiende plan voor de plaatsing van de vier windturbines levert onevenredige belasting in permanente zin op voor de kern Swifterbant;
Realisatie van de voornoemde locatie gaat ten koste van 10.000 m² Swifterbos zonder duidelijk compensatie in absolute zin qua oppervlakte.
De geplande locatie tast de leefbaarheid en de toekomstige woningrealisatie voor de kern Swifterbant, gepland in het zuidwesten, onevenredig zwaar aan. Bij realisatie van de vier genoemde windturbines zijn de nadeleffecten onomkeerbaar en meerjarig merkbaar.

Oplossing.

Tijdens de informatieavond in het Kerkelijk Centrum De Hoeksteen aan De Poort te Swifterbant op dinsdag 10-07-2018 werd een alternatieve locatie gepresenteerd voor de vier geplande windturbines langs de Rivierduintocht (oostzijde) en wel aan de Kamperhoekweg. Ten opzicht van de geplande locatie Rivierduintocht (oostzijde) heeft de locatie Kamperhoekweg de volgende voordelen:

- a) Gelegen ten noordoosten van de kern Swifterbant;
- b) Geen opoffering van enig natuurgebied noodzakelijk;
- c) Niet in de nabijheid van bestaande of toekomstige woningbouw en/of andere bebouwing;
- d) Aflandig qua windrichting van de bebouwde kom Swifterbant, dus nauwelijks tot geen nadelig geluideffect;
- e) Aflandig qua zonnestand van de bebouwde kom Swifterbant, dus geen nadelig effect vanwege slagschaduw;
- f) Plaatsing kan ook worden gerealiseerd langs Kamperhoekweg c.q. langs de Noordertocht tussen Rivierduinweg en Kamperhoekweg.
- g) Uitbreidingsmogelijkheid langs de Kamperhoekweg in de richting van de A-6 Ketelbrug.

Verzoek.

Het verzoek is om:

- A. Het plan voor wat betreft de realisatie van de vier windturbines langs de Rivierduintocht af te wijzen c.q. geen vergunning te verlenen c.q. het plan op dit punt in te krimpen door deze locatie te laten vervallen en deze vier windturbines te verplaatsen naar de locatie langs de Kamperhoekweg c.q. langs de Noordertocht als genoemd onder Oplossing, punt f.
- B. Meer en betere waarborgen verplicht te stellen voor beoogde certificaathouders.
- C. De planindieners te gelasten, datt het plan een toetsing c.q. goedkeurende verklaring krijgt van de AFM en dat eerst daarna overgegaan wordt tot vergunningaanvraag en certificaatafgifte.
- D. Het voornemen van de verplaatsing van de vier windturbines langs de oostzijde van de Rivierduintocht ter hoogte van het Swifterbos te verplaatsen naar de westzijde van de rivierduintocht op te nemen als een definitieve locatiewijziging, waarbij overigens verzoekpunt A de absolute voorkeur verdient en verzoekpunt D in ieder geval een significante verbetering blijkt ten opzichte van het oorspronkelijke locatiegebied Rivierduintocht oostzijde in en nabij het Swifterbos.

Onder voorbehoud van rechten en wenen.

Hoogachtend,

Windplan blauw SwifterWinT

Aanpassing voorkeursalternatief

Bron: www.windplanblauw.nl dd. 02-08-20218.

De initiatiefnemers van Windplanblauw hebben besloten een wijziging door te voeren in het voorkeursalternatief. De vier turbines aan de Rivierduintocht ten zuiden van de Swiferringweg worden verplaatst naar de andere kant van de tocht. Hierdoor komen de molens buiten het Swifterbos te staan. Alle andere turbineposities blijven ongewijzigd. De nieuwe situatie is als volgt:

Waarom worden de molens verplaatst?

De gemeente Dronten heeft in een zienswijze (28 juni 2018) opgeroepen om de molens buiten het Swifterbos te plaatsen, en daarmee tegemoet te komen aan de wensen en bezwaren van de inwoners van Swifterbant. Datzelfde verzoek deed gemeente Dronten nogmaals in een gesprek op 27 juli en op 31 juli via een brief aan de initiatiefnemers. De gemeente wordt in haar verzoek gesteund door de andere betrokken overheden.

De initiatiefnemers van Windplanblauw zullen gehoor geven aan de herhaalde verzoeken door het voorkeursalternatief aan te passen en de laatste vier molens van de Rivierduintocht naar de overkant van de tocht te verplaatsen.

Standpunt Windplanblauw

De initiatiefnemers van Windplanblauw betreuren het standpunt van gemeente Dronten en de gevolgen die dit heeft voor het voorkeursalternatief. De initiatiefnemers hebben gestreefd naar plaatsing van molens in het Swifterbos omdat daarmee, in samenwerking met Staatsbosbeheer, een sterke kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van het bos gerealiseerd kon worden. Uit het milieueffectrapport bleek bovendien dat het plaatsen van de molens op andere plekken slechts een beperkte, niet onderscheidende verbetering of verslechtering van de effecten van het windpark oplevert. Met de aanpassing in het voorkeursalternatief is de meerwaarde die we met plaatsing in het bos hadden kunnen creëren, niet meer haalbaar.

Wat zijn de vervolgstappen?

De wijziging in het voorkeursalternatief wordt aangepast in de vergunning. Omdat het een zogenaamde 'wijziging van ondergeschikt belang' is, heeft de wijziging geen gevolgen voor de huidige planning en procedure van Windplanblauw.

Verzonden: Dinsdag 7 augustus 2018 12:04
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

in plaatselijke krant staat dat wij kunnen reageren tot en met 7 augustus.
 op uw site lees ik 2 augustus.
 ik ga er van uit dat u onze mening en vragen meeneemt.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja.

-wij horen graag wat de redenen zijn dat er geen windmolens worden geplaatst op de enkhuizerdijk.
 -wij horen graag waarom er geen windmolens worden geplaatst , wat juist in het eerste plan staat,
 naast het ketelmeer aan de kant van swifterbant.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

ja.

horizonvervuiling voor het dorp.
 met name aan de boszijde.
 het groene karakter van dorp en omgeving wordt aangetast.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

op de voorlichtingsavond in swifterbant dd.10 juli hebben wij bovenstaande vragen gesteld.
 men kon er geen antwoord op geven dan dat de windmolens op de enkhuizerdijk zijn tegen gehouden door
 de recreanten van het IJsselmeer.
 graag horen wij of dat juist is. indien dit klopt willen wij dit aanvechten.
 en wel om van u te horen dat de mening van recreanten (passeerders, seizoenssport)
 zwaarder weegt dan de mening van 7000 dorpsbewoners/inwoners van swifterbant?

Reactie

Verzonden: Dinsdag 7 augustus 2018 14:01
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Postbus
Huisnummer: 1474
Postcode: 8001 BL
Woonplaats: ZWOLLE
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Wertheim advocatuur B.V.

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage.

Reactie

verzendwijze: aantekenen en via webformulier

Bureau Energieprojecten
p/a Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Postbus 1474
8001 BL ZWOLLE

Jufferenwal 30
8011 LE ZWOLLE

info@wertheimadvocatuur.nl

T 038 7601383

F 038 8450170

KvK-nr. 62228943

BTW-nr. NL854716798B01

Zwolle, 7 augustus 2018

Dossienaam: ENGIE Energie NL/MinEZK MinBZK (SwifterinT, NUON) № 20160077

Uw kenmerk:

Behandeld door: _____, advocaat

Mobiel:

E-mail:

Geachte heer/mevrouw,

1. Als advocaatgemachtigde van ENGIE Energie Nederland N.V, (**ENGIE**), gevestigd aan de Grote Voort 291 te Zwolle (8041 BL), dien ik hierbij een zienswijze in. De zienswijze gaat over de ontwerpbesluiten die volgens Staatscourant 2018, 33762-n1, van 22 juni tot en met 8 augustus 2018 ter inzage liggen. Gelet op de in de Staatscourant genoemde termijn is deze zienswijze tijdig ingediend.

1 Inleiding

2. ENGIE is eigenaar en exploitant van de Maxima-centrale aan de IJsselmeerdijk 101 te Lelystad (8221 RC). Deze centrale ligt op een eiland in het IJsselmeer vlak voor de dijk. Op deze locatie staan onder andere twee gasgestookte elektriciteitsproductie-eenheden met een vermogen van samen 870 MWe.
3. ENGIE is voorstander van het realiseren en exploiteren van windturbines en ondersteunt de overheid in het realiseren van haar duurzame doelstellingen onder meer met behulp van windenergie. Deze zienswijze is dan ook geen zienswijze tegen het plaatsen van windturbines in het algemeen, maar dient ter behartiging van de bestaande en beoogde belangen van ENGIE die bijdragen aan de energietransitie.

4. ENGIE wenst met deze zienswijze het volgende te bereiken:
  - ENGIE dient niet belemmerd te worden in haar – reeds richting verschillende overheden aangekondigde – plannen om windturbines op en rond het genoemde eiland op te richten.
  - De goede werking van met name de Maxima-centrale dient gewaarborgd te blijven.
  - ENGIE dient niet belemmerd te worden in de uitbreiding en verdere ontwikkeling van de Maxima-centrale en het genoemde eiland.
  - ENGIE wil duidelijkheid verkrijgen over de wijze van uitgifte van schaarse grond door de Staat der Nederlanden en in het verlengde hiervan de verlening van vergunningen voor het oprichten van windturbines op deze locaties.

5. De thans volgens Staatscourant 2018, 33762-n1, ter inzage liggende ontwerpbesluiten beogen de realisatie van Windpark Windplan Blauw mogelijk te maken.

6. Kort gezegd komt de zienswijze van ENGIE er in de eerste plaats op neer dat verschillende windturbines van genoemd windpark te dicht bij het eiland van de Maxima-centrale komen. Daardoor wordt het voor ENGIE onmogelijk of minder goed mogelijk om zelf windturbines op te richten, vanwege de te verwachten interferentie tussen de verschillende windturbines. In de tweede plaats voorzien de ontwerpbesluiten van Windpark Windplan Blauw in een compensatiegebied voor futen dat in een vergunde geluidscontour van 63 dB(A) van de Maxima-centrale ligt en bovendien binnen de 50-dB(A)-zone van het ter plaatse aanwezige gezoneerde industrieterrein.

7. Deze zienswijze richt zich tegen de volgende ontwerpbesluiten:
  - het ontwerprijksinpassingsplan (**ontwerp-RIP**) Windplan Blauw, NL.IMRO.0000.EZKIP18WPBLAUW-2001, met name:
    - de “Gebiedsaanduiding milieuzone - rustgebied” op de plankaart en de bijbehorende planregels;
    - de “Gebiedsaanduiding overige zone - windpark infrastructuur-1”, met bijbehorende planregels;
    - de bestemmingsvlakken “Enkelbestemming Bedrijf - Windturbine, Bestemd voor: bedrijf” die buitendijks in het IJsselmeer zijn gelegen en die aldaar de plaatsing van windturbines beogen mogelijk te maken; en de daarbij behorende planregels;
    - de bij die turbines behorende bouwvlakken, met de telkens daarbij behorende “Bouwaanduiding specifieke bouwaanduiding - 1” en de telkens bijbehorende “Gebiedsaanduiding overige zone - overdraai 1”; alsmede de bij beide aanduidingen behorende planregels;
    - de “Gebiedsaanduiding overige zone - windpark infrastructuur-1” die de turbines onderling verbindt; alsmede de bij die aanduiding behorende planregels;
    - de “Gebiedsaanduiding milieuzone - rustgebied”, met de bijhorende planregels.

- de ontwerpomgevingsvergunning OV2017/1156 (Olo-nr. 3340501), aangeduid als “Het ontwikkelen van Windpark Buitendijks-Nuon, bestaande uit een lijnopstelling van 12 windturbines, aangevuld met 2 windturbines dichterbij de IJsselmeerdijk (6 windturbines in Lelystad en 8 windturbines in Dronten) en maakt deel uit van het overkoepelende Windplan Blauw. Het windpark ligt in het (sic, RSW) IJsselmeerdijk tussen de ketelbrug en de Maxima centrale voor een periode van 25 jaar na ingebruikname van de laatste turbine van deze inrichting”;
- de ontwerpvergunning van GS Flevoland van 23 mei 2018, 2238303, krachtens de Wet natuurbescherming (**Wnb**);
- de ontwerpbeschikking “Waterveding Windplan Blauw - NUON Wind Development B.V.”.

8. ENGIE licht een en ander als volgt nader toe.

2 Windpark op en nabij eiland Maxima-centrale

2.1 Transparantie bij schaarse vergunningen

9. ENGIE heeft meermalen de wens geuit tot het realiseren van een windpark op en nabij het eiland van de Maxima-centrale. Zie uitdrukkelijk hierover de zienswijze die ENGIE via mij op 11 januari 2017 bij uw Bureau Energieprojecten heeft ingediend over de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau die ten behoeve van de milieueffectrapportage voor het onderhavige Windpark Windplan Blauw is opgesteld.

10. Tot op heden worden de voornemens van ENGIE inzake windturbines nabij de Maxima-centrale buiten elke planvorming gehouden en met de nu ter inzage gelegde stukken wordt de realisatie van een windpark op het eiland van de Maxima-centrale zelfs bemoeilijkt, doordat er in Windplan Blauw windturbines op te korte afstand van de Maxima-centrale komen (zie ook hierna § 2.2).

11. In dit verband wordt ook nog gewezen op het volgende.

12. In het MER Windplan Blauw, p. 26/201, wordt overwogen:

“Naast de autonome ontwikkelingen zijn er ook ontwikkelingen waarvan nog niet zeker is of en hoe deze zich voor zullen doen. Er heeft nog geen definitieve besluitvorming over deze plannen of projecten plaatsgevonden. Deze ontwikkelingen maken geen onderdeel uit van de referentiesituatie. Voor de volledigheid zijn deze ontwikkelingen kort beschreven:

- Engie wil op en rond de Maximacentrale 4 tot 8 windturbines plaatsen. Op dit moment is er geen concreet ruimtelijk plan in voorbereiding, bovendien is de ontwikkeling in strijd met het Omgevingsplan.¹ De ontwikkeling wordt daarom niet als autonome ontwikkeling beschouwd.”

En de voetnoot uit het citaat luidt:

“Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie, d.d. 13 juli 2016.”

13. ENGIE merkt om te beginnen op dat zij over het ontwerp van de partiële herziening een schriftelijke zienswijze heeft ingediend. Zij is als productie 3 gevoegd bij de schriftelijke zienswijze die ENGIE op 11 januari 2017 over het ten behoeve van Windpark Blauw opgestelde concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft ingediend. Daarin heeft ENGIE betoogd dat het van willekeur getuigt dat het terrein van de Maxima-centrale en de directe omgeving buiten de projectgebieden voor wind werd gelaten. In de vervolgens vastgestelde Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie d.d. 13 juli 2016¹ is het uitsluitingsgebied verkleind en het gebied van en rond de Maxima-centrale alsnog voorzien van de aanduiding “Projecten wind toegestaan”;² in zoverre is dus overigens de hierboven geciteerde passage uit het MER niet juist. In de “Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen. Ontwerp Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor wind”, p. 12, valt te lezen:

“De partiële herziening passen we zodanig aan dat de ontwikkeling van windenergie in het gebied rond de Maximacentrale en Flevokust niet langer wordt uitgesloten (zie 2.1).”³

14. Echter, in de op 13 december 2017 vastgestelde Vijfde wijziging verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012⁴ is de Maxima-centrale toch weer uitgesloten voor wind. Daarin heeft de Maxima-centrale weliswaar de aanduiding “windgebied”, maar niet de aanduiding “projectgebied”. In artikel 10b.5 van de Verordening⁵ is bepaald:

“Artikel 10b.5 Binnen een windgebied

Lid 1.

Binnen een windgebied voorziet een bestemmingsplan, binnen twee jaar na de goedkeuring door gedeputeerde staten van een projectplan, uitsluitend in nieuwe windmolens in een plaatsingszone binnen een projectgebied conform dat projectplan.

Lid 2.

---

¹ Zie <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planidn=NL.IMRO.9924.SVPHOPFwindenergie-VA01>.

² Zie de plankaart via de link in de vorige voetnoot. Op 13 juli 2016 is tegelijk met de Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie het [Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland \(NL.IMRO.9924.SVRegioplanwind-VA01\)](#) vastgesteld. De Maxima-centrale ligt buiten de begrenzing van dat Regioplan. Voor de Maxima-centrale gold dus vanaf 13 juli 2016 de Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie. Zie voor de onderlinge verhouding tussen Omgevingsplan en Regioplan de Nota van beantwoording zienswijzen, overlegreacties en wensen & bedenkingen Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland d.d. 14 juli 2016, p. 9 (te vinden op http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9924.SVRegioplanwind-VA01/b_NL.IMRO.9924.SVRegioplanwind-VA01_8.pdf): “Het Regioplan is een uitwerking van het Omgevingsplan Flevoland uit 2006. Beide zijn volgens de terminologie van de wet structuurvisies. Het Omgevingsplan geeft de hoofdlijnen aan voor het gehele grondgebied van de provincie en het Regioplan bevat voor een duidelijk begrensde gebied in zuidelijk en oostelijk Flevoland een uitwerking (oftewel een concretisering) van het beleid binnen die hoofdlijnen. Bij de uitwerking bleek dat de hoofdlijnen van het Omgevingsplan op een paar punten aangepast moeten worden. Dat gebeurt in de partiële herziening van het Omgevingsplan, die gelijktijdig met het Regioplan in besluitvorming wordt gebracht.”

³ De Nota is te vinden op http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9924.SVPHOPFwindenergie-VA01/b_NL.IMRO.9924.SVPHOPFwindenergie-VA01_27.pdf.

⁴ Zie <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planidn=NL.IMRO.9924.PV5ewijzigingVFL-VA01>.

⁵ http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9924.PV5ewijzigingVFL-VA01/pt_NL.IMRO.9924.PV5ewijzigingVFL-VA01.xml#NL.IMRO.PT.s4468efb0-736c-43cd-a436-065b857c1b9c.

Zodra de gebruikstermijn (maximaal 25 jaar) waarvoor de omgevingsvergunning geldt, verstrijkt, mag het bestemmingsplan niet meer voorzien in windmolens.

Lid 3.

Binnen een windgebied voorziet een bestemmingsplan, binnen twee jaar na de goedkeuring door gedeputeerde staten van een projectplan, in de sanering van alle windmolens binnen een projectgebied conform dat projectplan.

Lid 4.

Binnen een windgebied voorziet een bestemmingsplan in een regeling die tegengaat dat er buiten de projectgebieden nieuwe windmolens worden gerealiseerd of dat bestaande windmolens worden opgeschaald.”

15. Hieruit volgt dat ENGIE op en nabij de Maxima-centrale geen windturbines zal kunnen realiseren.
16. Waar ENGIE geheel buitengesloten wordt, krijgen Windvereniging SwifterwinT en Nuon Wind Development in Windplan Blauw nu zelfs de mogelijkheid om de bestaande één-lijnsopstelling van windpark Irene Vorrink langs de IJsselmeerdijk te vervangen door een tweelijnsopstelling, die tot vlak bij de Maxima-centrale komt.
17. ENGIE meent dat het strijdig is met het gelijkheidsbeginsel en het transparantiebeginsel om aan Windvereniging SwifterwinT/Nuon Wind Development de mogelijkheid te bieden een windpark te realiseren, terwijl andere partijen niet kunnen meedingen naar de exploitatie van dat park. Aan de eis van een passende mate van openbaarheid, zoals die bijvoorbeeld is geformuleerd in de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven van 25 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1421, en is toegepast in ABR 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927, is in het onderhavige geval in het geheel niet voldaan.
18. In zijn conclusie van 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1847, heeft dezelfde staatsraad advocaat-generaal onder meer geconcludeerd dat een rijksinpassingsplan geen besluit is dat schaarse rechten toebedeelt; ook omgevingsvergunningen zijn volgens hem in de regel geen besluiten die een schaars recht toebedelen, omdat zij doorgaans alleen kunnen worden aangevraagd door degene die over de grond kan beschikken en er voor de vergunning dus niet meer gegadigden kunnen zijn dan vergunningen.
19. In het onderhavige geval komt de dubbele lijnopstelling in het water van het IJsselmeer op grond van de Staat der Nederlanden te staan. In zoverre kan een vergunning dus niet slechts “worden aangevraagd door degene die over de grond kan beschikken”. Integendeel, het is de bedoeling van de Staat/de ministers van EZK en BZK om de vergunningen hier te verlenen aan een ander dan de grondeigenaar. In een geval als dit had dus een passende mate van openbaarheid betracht moeten worden en hadden derden in de gelegenheid moeten worden gesteld mee te dingen naar de uit te geven vergunningen (en SDE+-subsidies). Men vergelijk de regeling in de Wet windenergie op zee, die voor de uitgifte van vergunningen voor buitengaats windparken –

terecht – veel transparantere procedures regelt. Ook voor een project in de provincie Noord-Brabant wordt een ieder de mogelijkheid geboden mee te dingen naar de exploitatie van windturbines. Het gaat om het project WindA16, waarbinnen 28 windturbines worden geplaatst langs de autosnelweg A16, op een aantal daarvoor aangewezen locaties. Een drietal van deze windturbines staat gepland op Rijksgronden. Het Rijksvastgoedbedrijf is een openbare inschrijving gestart om een ontwikkelaar van deze windturbines te kunnen selecteren.⁶ Omdat inzake Windplan Blauw geen passende mate van openbaarheid is betracht, dient te worden afgezien van het nemen van de besluiten die nu als ontwerp ter inzage liggen.

20. De Vijfde wijziging verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012 is dus evenzeer zonder passende mate van openbaarheid vastgesteld. Bovendien is artikel 10b.8 van de Verordening, waarin het beginsel van één initiatiefnemer per projectgebied is neergelegd, strijdig met het recht van vereniging. ENGIE heeft daarop ook reeds gewezen in haar hierboven al genoemde zienswijze over het ontwerp van de Partiele herziening Omgevingsplan Flevoland voor wind.⁷ Tegen de vaststelling van de Verordening stond gelet op artikel 8:3, onder a, van de Algemene wet bestuursrecht geen beroep open. Dat laat onverlet dat de Verordening in een eventuele gerechtelijke procedure exceptief kan worden getoetst en onverbindend kan worden geoordeeld. Bovendien rijst de vraag of de opwekking van windenergie niet een dienst is in de zin van de Dienstenrichtlijn,⁸ zodat het uitsluiten van gebieden voor de opwekking van windenergie enkel is toegestaan als wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 15, lid 3, van die richtlijn.⁹

2.2 Afstand en hoogte turbines Windplan Blauw tot eiland Maxima-centrale

21. ENGIE verzet zich tegen de hoogte van de hierboven aangeduide, te realiseren windturbines en de positie van die turbines, zoals die hoogte en positie uit de ontwerpbesluiten blijken. Volgens planvoorschrift 4.2 is ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding - 1’ een tiphoogte van ten hoogste 213 m toegestaan. Bij dergelijke hoge windturbines dient, teneinde een goede windvang te bevorderen en turbulentie-invloeden op naburige windturbines te voorkomen, een afstand van minimaal ongeveer 750 m tussen de windturbines onderling aangehouden te worden. De kortste afstand tot het eiland van de Maxima-centrale is slechts zo’n 500 m. De afstand tot de “aanduiding vestigingsplaats grootschalige elektriciteitsopwekking Flevo” uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (**Barro**) (zie ook randnummer 35 hieronder) is zelfs maar zo’n 150 m. Tussen de windturbines waartegen deze zienswijze zich richt, zit onderling telkens zo’n 700 m. Als ENGIE voor de door haar te realiseren windturbines op 750 m (of “slechts” op die 700 m) afstand van de windturbines van Windplan Blauw moet blijven, heeft zij geen of vrijwel geen mogelijkheden tot het realiseren van windturbines op en nabij het eiland van

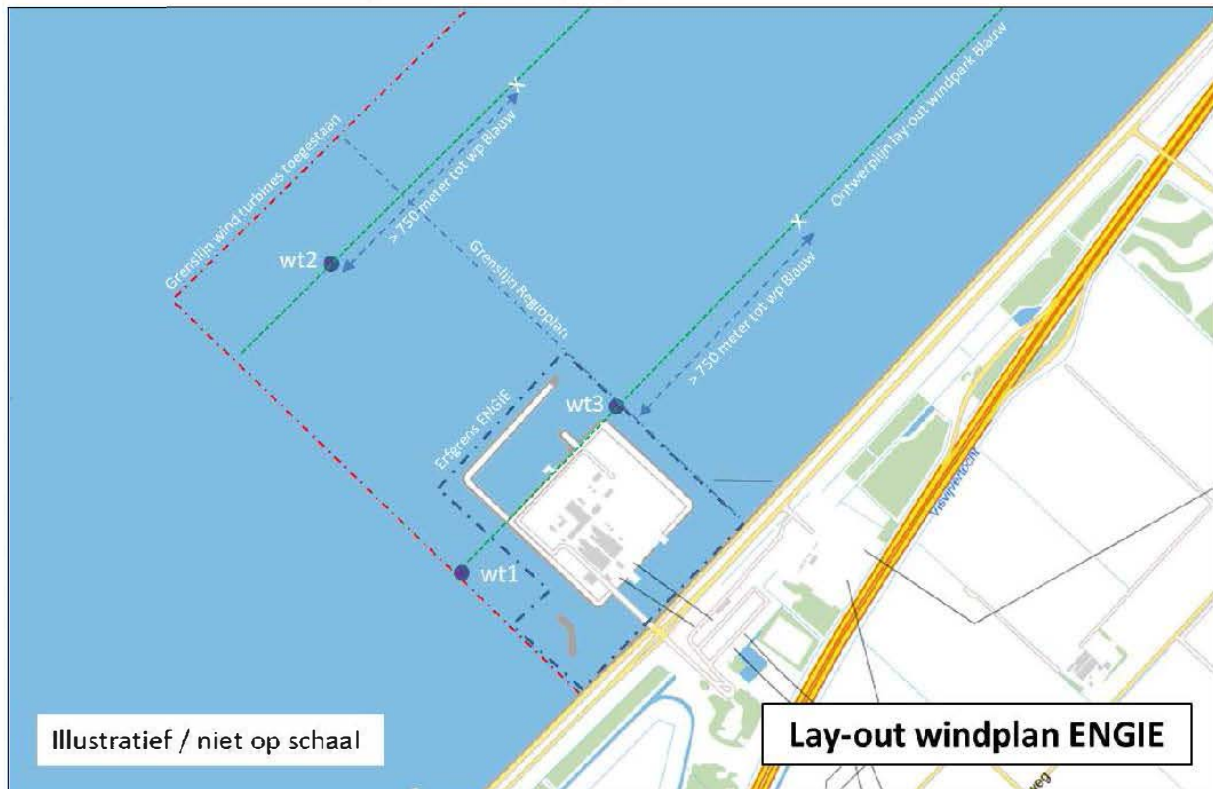
⁶ Zie <https://www.biedboek.nl/nl/realstate/view/406/gelegen-aan-de-oostzijde-van-de-a16a59-nabij>.

⁷ Zie met name p. 9/16, randnr. 24, van die zienswijze.

⁸ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, PbEU 2006, L 376/36. Zie voor diensten in de elektriciteitssector het Handboek voor de implementatie van de Dienstenrichtlijn (<https://publications.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/a4987fe6-d74b-4f4f-8539-b80297d29715>) (ISBN 978-92-79-05990-2), p. 11.

⁹ Vgl. HvJEU 30 januari 2018, C-360/15 (B&W Amersfoort/X) en C-31/16 (Visser Vastgoed Beleggingen BV/Raad Appingedam).

de Maxima-centrale. Zie figuur 1 hieronder, die de (on)mogelijke opstellingen van windturbines op en nabij het eiland van de Maxima-centrale weergeeft. Door de onderhavige ontwerpbesluiten wordt ENGIE dus onevenredig in haar belangen geschaad.

Figuur 1

2.3 Meenemen plannen ENGIE als autonome ontwikkeling

22. Volgens het MER Windplan Blauw, p. 26/201, is de ontwikkeling van windturbines op en rond de Maxima-centrale niet aan te merken als autonome ontwikkeling. Zoals hierboven al is geciteerd, zou er geen concreet ruimtelijk plan in voorbereiding zijn en zou zo'n ontwikkeling in strijd met het Omgevingsplan zijn. ENGIE heeft hierboven al aangetoond dat die laatste opmerking niet juist is.

23. In de Nota van Antwoord op de zienswijzen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: **NVA NRD**), p. 2, wordt in reactie op de door ENGIE op 11 januari 2017 gegeven schriftelijke zienswijze¹⁰ over het ontwerp van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, overwogen als volgt:

“Uit de zienswijze van Engie zijn geen plannen op te maken waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Wel blijkt uit de zienswijze dat Engie graag haar plannen voor een windpark nabij de Maximacentrale wil uitvoeren, en dat er overleg plaatsvindt met in elk geval de gemeente Lelystad. Een intentieovereenkomst (die inmiddels ondertekend is) en een principebrief zijn bij de zienswijze gevoegd. Onduidelijk is echter waaraan B&W haar intentie tot medewerken heeft verleend omdat de plannen

¹⁰ Zij is te vinden als Zienswijze 0001 in de Inspraak- en reactiebundel, Zienswijzen en reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'WINDPARK WINDPLAN BLAUW (FLEVOLAND)', die thans mee ter inzage ligt.

voor het windpark nog niet concreet zijn. Vanwege de status van zowel de plannen als de besluitvorming daarover is er dan ook geen sprake van een autonome ontwikkeling. Wel kan uit de zienswijze van Engie worden opgemaakt dat Engie overweegt een windpark te ontwikkelen dat kennelijk beperkt is tot onder 100 MW. Daarom zullen we deze mogelijke ontwikkeling onverplicht meenemen in het MER onder 'Overige ontwikkelingen'."

24. Primair blijft ENGIE zich op het standpunt stellen dat de ontwikkeling van windturbines op en nabij de Maxima-centrale als autonome ontwikkeling in het MER had moeten worden meegenomen, gelet op het feit dat zij haar plannen reeds met verschillende overheden heeft gedeeld. Zie verder § 3 van haar genoemde zienswijze van 11 januari 2017.
25. Bovendien blijkt uit het MER, anders dan in de NvA NRD is toegezegd, in het geheel niet dat de ontwikkeling van windturbines op en nabij de Maxima-centrale onverplicht is meegenomen. Op p. 26/201 van het MER Windplan Blauw wordt de ontwikkeling van windturbines op en nabij de Maxima-centrale enkel genoemd, zonder dat wordt ingegaan op de vraag welke consequenties die ontwikkeling voor Windplan Blauw heeft of welke consequenties Windplan Blauw voor die ontwikkeling heeft.

2.4 Overig

26. ENGIE maakt over de ter inzage liggende stukken ook nog de volgende opmerkingen.

2.4.1 Werkingsduur 25 jaar

27. Volgens de ontwerpvergunning OV2017/1156 (Olo-nr. 3340501), p. 4, kopje Voorwaarden, wordt vergunning verleend voor een periode van 25 jaar na ingebruikname van het windturbinepark; na deze termijn dienen de turbines verwijderd te worden. Op p. 8 wordt het nog iets anders geformuleerd en wordt aangehaakt bij de ingebruikname van de laatste turbine.
28. De termijn in het kopje Voorwaarden is onduidelijk, kan althans ongewenste gevolgen hebben, en is strijdig met artikel 10b.3, lid 2, onder a, Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012. Men zou in de ontwerpvergunning kunnen lezen – en de passage op p. 8 lijkt dat te bevestigen – dat het gehele windturbinepark in gebruik moet zijn genomen voordat de periode van 25 jaar gaat lopen. Door één turbine niet in gebruik te nemen kan de vergunninghouder bewerkstelligen dat de verwijderingsplicht nooit gaat gelden; er is dan in wezen sprake van vergunningverlening voor onbepaalde tijd. Dat laatste is in strijd met de genoemde bepaling uit de Verordening en bovendien blijktens § 4.3.5 van de plantoelichting niet de bedoeling. Er dient derhalve duidelijker geregeld te worden wanneer de gebruikstermijn van de windturbines eindigt en dat zal maximaal 25 jaar na de verlening van de vergunning moeten zijn. Voor zover daarmee wordt afgeweken van de vergunningaanvraag,¹¹ zal een gewijzigde aanvraag moeten worden

¹¹ En dat lijkt het geval, omdat aanvrager in haar tweede aanvulling Wabo-vergunningaanvraag d.d. 4 mei 2018 (ingediend door Pondera Consult) stelt dat er in overleg met het bevoegd gezag van wordt afgezien om de vergunning voor onbepaalde tijd aan te vragen en dat de periode ingaat nadat de melding is gedaan en de laatste turbine van de inrichting in gebruik is genomen.

ingediend, omdat anders de grondslag van de aanvraag bij vergunningverlening verlaten zou worden.

2.4.2 Sanering oude turbines

29. In planvoorschrift 4.4 wordt de sanering van het bestaande windpark Irene Vorrink geregeld. In planvoorschrift 4.4.1, onderdelen a tot en met c, wordt telkens gesproken van “zeker is gesteld dat deze worden gesloopt.” Die bewoordingen zijn in strijd met de rechtszekerheid, omdat niet duidelijk is hoe de sloop “zeker” moet zijn “gesteld”. Er dient een concrete slooptermijn te worden geregeld. In artikel 13.2 worden de bestaande turbines wegbestemd. De bestaande turbines komen daardoor onder het overgangsrecht te vallen. Uit artikel 4.4.2 volgt dat de nieuwe turbines in gebruik mogen worden genomen zelfs als bepaalde bestaande windturbines nog niet zijn gesloopt. ENGIE telt langs de IJsselmeerdijk 28 keer de aanduiding “specifieke aanduiding - te saneren windturbines 1”. Als een van de daar aanwezige windturbines niet uit bedrijf wordt gesteld en niet zeker is gesteld dat zij wordt verwijderd, mogen de nieuwe turbines gewoon in gebruik worden genomen, zij het dat turbine RT-05 moet worden stilgezet; zie artikel 4.4.2, sub a, onderdeel 1. Voor de situatie waarin meer bestaande windturbines die niet buiten bedrijf zijn gesteld, zie de onderdelen 2 en verder. De turbine RT-05 en de andere in artikel 4.4.2, sub a, genoemde turbines liggen echter op zo'n 7 tot 11 km van het huidige buitendijkse windpark Irene Vorrink en het nieuwe buitendijkse windpark. Tussen turbine RT-05 en het bestaande en nieuwe buitendijkse windpark is er dus geen geografische samenhang. Een voorwaardelijke verplichting als die van planvoorschrift 4.4.1 is gelet op de rechtspraak slechts mogelijk als een bepaalde maatregel vanwege een goede ruimtelijke ordening nodig wordt geacht. Sanering van bestaande windturbines kan nodig zijn vanwege een goede ruimtelijke ordening, maar dan dient in artikel 4.4.2 geregeld te worden dat dicht bij windpark Irene Vorrink gelegen turbines niet in gebruik mogen worden genomen zolang de turbines van windpark Irene Vorrink nog niet buiten bedrijf zijn gesteld. Windturbines op 7 tot 11 km afstand zijn immers niet van invloed op de ruimtelijke uitstraling in het buitendijkse gedeelte van het plangebied.
30. In planvoorschrift 4.4.2, onder a, onder 2, staat het woord windturbine in de zinsnede “waarop vornoemde windturbine conform 4.4.1” ten onrechte in het enkelvoud.
31. Meer algemeen is onduidelijk waarom de uitzonderingsregeling van planvoorschrift 4.4.2 zou moeten gelden. Windpark Irene Vorrink dient volledig gesloopt te worden als het nieuwe buitendijkse windpark wordt aangelegd. De positie van NUON wordt onevenredig bevoordeeld als zij niet alleen een nieuw buitendijks windpark mag aanleggen, maar tevens het bestaande windpark Irene Vorrink geheel of zelfs maar gedeeltelijk zou mogen blijven exploiteren. Terecht wordt in voorschrift 1, lid 1, van de ontwerpwatervergunning wél voorgeschreven dat de windturbines niet eerder in gebruik mogen worden genomen dan nadat het bestaande windpark Irene Vorrink is verwijderd. De ontwerpomgevingsvergunning en het ontwerp-RIP dienen met dat voorschrift in overeenstemming gebracht te worden.

32. In de ontwerpvergunning OV2017-1156, p. 8, is ten onrechte slechts voorgeschreven dat “voordat de definitieve vergunning wordt verleend dient aangetoond te worden dat alle bestaande windturbines conform artikel 4.2a van het Rijksinpassingsplan aangeduid met ‘specifieke bouwaanduiding - te saneren windturbine 1’ (sba-~~sw~~1), binnen een halfjaar na exploitatie van de nieuwe windturbines te zijn verwijderd.” Los van het feit dat de zin niet helemaal loopt, geeft dit voorschrift onvoldoende waarborgen. Hoe kan een vergunninghouder nu aantonen dat hij binnen een halfjaar zal hebben verwijderd? Hij kan dat met stelligheid zeggen, maar vervolgens nalaten. Strikt genomen overtreedt hij daarmee niet de vergunning, althans niet in haar huidige ontwerpvorm. Hetzelfde manco kleeft aan planvoorschrift 4.2, onder a, van het ontwerp-RIP. Bovendien zouden de regels van artikel 4.2 en die van artikel 4.4 op dit punt precies hetzelfde geformuleerd moeten zijn; ten onrechte is dat nu niet het geval.

3 Goede werking Maxima-centrale

33. Als gezegd dient de goede werking van de Maxima-centrale gewaarborgd te blijven. ENGIE merkt in dat verband nader het volgende op.

3.1 Gebiedsaanduiding milieuzone - rustgebied

34. Volgens de ontwerp-Wnb-vergunning van GS Flevoland dient er ter mitigatie een rustgebied voor de fuut ingesteld te worden door het afsluiten van een zone van 300 m parallel langs de IJsselmeerdijk tussen de Maxima-centrale en de Ketelbrug over een lengte van 8,3 km in de periode 1 augustus tot en met 31 maart. Ook het ontwerp-RIP voorziet in “Gebiedsaanduiding milieuzone - rustgebied”. Volgens planvoorschrift 12.3 is het ter plaatse van de aanduiding “milieuzone - rustgebied” verboden na ingebruikname van de windturbines ter plaatse van de “specifieke bouwaanduiding - 1” het gebied binnen te varen of te betreden in de periode 1 augustus t/m 31 maart, met uitzondering ten behoeve van normaal beheer en onderhoud. Volgens de stukken zou de aanduiding milieuzone-rustgebied nodig zijn voor de fuut.

35. Om te beginnen is de genoemde gebiedsaanduiding in strijd met het Barro. Zij ligt namelijk deels binnen de vestigingsplaats grootschalige elektriciteitsopwekking Flevo van artikel 2.8.2, lid 1, onder f, Barro. Ingevolge artikel 2.8.3 Barro laat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een vestigingsplaats als bedoeld in artikel 2.8.2, eerste lid, grootschalige elektriciteitsopwekking toe, voorziet het voorziet in de fysieke ruimte daartoe en bevat het geen hoogtebeperkingen voor installaties voor grootschalige elektriciteitsopwekking. Voor zover onder “bestemmingsplan” niet tevens een rijksinpassingsplan valt, getuigt het niet van een goede ruimtelijke ordening om binnen een vestigingsplaats grootschalige elektriciteitsopwekking te voorzien in een milieuzone/rustgebied.

36. Voorts ligt het rustgebied binnen de geluidscontour van 63 dB(A) die in de vigerende milieu-omgevingsvergunning van de Maxima-centrale is opgenomen. Bovendien ligt het rustgebied binnen de geluidzone van bestemmingsplan “Flevokust - Havenontwikkeling te Lelystad” (NL.IMRO.9924.IPFlevokusthav2014-VG01). Binnen het rustgebied van de fuut moet het

geluidsniveau niet boven de 50 dB(A) komen, want anders is het niet geschikt als rustgebied. Het rustgebied kan dus een belemmering vormen voor de goede werking van de Maxima-centrale, maar wellicht ook de ontwikkeling door ENGIE van windturbines en anderszins op en nabij het eiland van de Maxima-centrale belemmeren.

37. Tot slot heeft ENGIE inmiddels via informele weg van Windunie begrepen dat het rustgebied met 13 ha verkleind zou kunnen worden. Zelfs een verkleind rustgebied zal naar het oordeel van ENGIE niet binnen de geluidscontouren van haar milieuomgevingsvergunning of binnen de geluidzone van het genoemde bestemmingsplan mogen vallen.

3.2 Toekomstige uitbreiding Maxima-centrale

38. Nederland heeft als doelstelling om het aandeel hernieuwbare energie uit niet-fossiele bronnen te doen groeien van 14 procent in 2020 en uiteindelijk naar 16 procent in 2023. In 2050 moet de energievoorziening bijna geheel duurzaam zijn. Deze energietransitie betekent onder andere dat kolencentrales moeten sluiten. Om toch aan de elektriciteitsvraag te kunnen blijven voldoen zal het aandeel duurzame energie in hoog tempo moeten groeien. De gasgestookte centrales van ENGIE kunnen van essentieel belang zijn tijdens de energietransitie zolang er nog onvoldoende duurzame energie wordt opgewekt. Een uitbreiding van de Maxima-centrale is daarom een reële mogelijkheid om tijdens de energietransitie aan de elektriciteitsvraag te kunnen blijven voldoen. De kans bestaat dat Windpark Windplan Blauw in dat geval een belemmering vormt.

4 Conclusie

39. De besluiten kunnen niet conform de ontwerpen genomen worden. ENGIE verzoekt u daarom af te zien van het nemen van die besluiten in de thans voorgenomen vorm.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: Dinsdag 7 augustus 2018 15:22
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens: Swifterbant Groeit, de klankbordgroep

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Het ontwerpbesluit wijkt vwb de plaatsing van windmolens (mn aan de rivierduintoelt) in belangrijke mate af van de nationale structuurvisie windenergie op land (Zie structuurvisie windenergie op land: Kaart IJsselmeergebied). Hierin is voorzien in plaatsing van molens op dijken of in het IJsselmeer. Onduidelijk is waarom voor de NOP de structuurvisie wel wordt gevolgd waardoor een aanvaardbaar landschappelijk resultaat is verkregen terwijl enkele kilometers verderop, in het windplan Blauw gebied, de bestaande open landschapsstructuur volledig teniet gedaan wordt door plaatsing van molens met een tiphoogte van 248 en 213 m.

In de samenvatting van de MER wordt listig en onjuist gesproken van een windpark rondom Swifterbant: 'momenteel staan daar 74 windturbines die etc'. Er staan op dit moment alleen in WZW richten 6 windmolens op meer dan twee kilometer afstand! De resterende 68 molens staan in zuidwestelijke richting op vele kilometers afstand van Swifterbant.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Het besluit betreft grotere windmolens dan indertijd is voorzien die nu dichterbij de bebouwde kom en de uitbreidingslocatie van Swifterbant komen te staan. Er is geen rekening gehouden met de aanwezigheid van (permanente en tijdelijke) woningen op het terrein van het landelijke congrescentrum van Jehova's getuigen.

De gehanteerde cumulatieve geluidsbelasting is niet gebaseerd op de recente hogere waarde van geluidsoverlast zoals gemeten bij de proefvlucht van vliegveld Lelystad.

Er is geen rekening gehouden met de waardevermindering van woningen door de nabijheid van monstermolens (213 en 248m hoog) die men voornemens is zowel in de voor- als in de achtertuin van Swifterbant te plaatsen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De overheden zijn zich volledig bewust van de invloed die het plaatsen van windmolens heeft blijkens wat er gesteld wordt in de nationale structuurvisie: 'Het plaatsen van windmolens heeft invloed op de omgeving. Windmolens moeten veilig zijn en zo weinig mogelijk overlast veroorzaken voor omwonenden'. Met dit laatste is zeker geen rekening gehouden. Ook zegt de overheid zelf, in de structuurvisie dat er sprake zal zijn van

geluidshinder en slaapverstoring. Het is de vraag of de overheid hiermee niet tekort schiet in haar zorgplicht taak. Van enige participatie van burgers (zie aanwijzingen in de structuurvisie) is geen sprake geweest. Ik kan, met enige moeite, terugvinden met hoeveel decibel het geluid op mijn gevel toeneemt maar een persoonlijke uitnodiging om over deze van overheidswege en lokale ondernemers geplande overlast en gezondheidsondermijnende activiteiten te overleggen kon er niet af.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De klankbord groep Swifterbant tekent hierbij bezwaar aan tegen een deel van het herstructureringswindplan van de provincie Flevoland (windplan blauw). Er vindt geen herstel van het landschap plaats zoals beoogd en wél gelukt in de NOP. Het MER geeft duidelijk aan dat de overlast voor de bewoners van het dorp Swifterbant ernstig tot zeer ernstig is. Het betreft circa 1000 woningen (inclusief de voorgenomen uitbreiding van het dorp), het gaat natuurlijk niet over gevels maar over ruim 2000 mensen. Het leefmilieu wordt aangetast, de molens zijn een verstorend element in een nu nog rustig dorp. De belangen van 6000 dorpsbewoners worden opgeofferd (de lasten) en een beperkt aantal bewoners in het buitengebied gaan met de niet onaanzienlijk winsten op de loop (de lusten).

Reactie

Verzonden: Dinsdag 7 augustus 2018 17:20
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres: penningmeester@ijsselmeervereniging.nl
Als: Organisatie
Organisatie: IJsselmeervereniging

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark Blauw
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

20180807

Geachte heer, mevrouw,

De IJsselmeervereniging dient hierbij een zienswijze in naar aanleiding van het ontwerp Rijksinpassingsplan en ontwerpen voor bijbehorende besluiten ten behoeve van de aanleg en exploitatie van het windpark in het noordwesten van de polder oostelijk Flevoland en het nabij gelegen IJsselmeer.

1. Algemeen

De IJsselmeervereniging ondersteunt de energietransitie en ziet de noodzaak van windenergie in die transitie in. De IJsselmeervereniging is wel van mening, dat voor de opgave windenergie het IJsselmeergebied verhoudingsgewijs te zwaar belast wordt en dat dit te veel ten koste gaat van natuur en landschap. Een groot deel van de aanleg van grote windparken vindt plaats in of nabij het IJsselmeergebied, zoals de windparken Wieringermeer, Noordoostpolder, Zeewolde en Fryslân. Voor deze windparken zijn de procedures (vrijwel) afgerond. Nog in ontwikkeling zijn het windpark Nij Hiddum Houw bij de kop Afsluitdijk aan de Friese kant en het onderhavige windpark.

2. Landschap

Tegen de herstructurering van de windmolens in de polder is weinig bezwaar. Er ontstaat meer structuur in het polderlandschap, ook door minder maar wel hogere molens. De vervanging van de enkele rij molens langs de dijk tussen Lelystad en de Ketelbrug door een nieuwe dubbele rij is vanuit landschappelijk oogpunt ongewenst. Een enkele rij molens op of nabij de IJsselmeerdijk versterkt de landschappelijke structuur van de polderdijk en maakt die structuur van dijken rond de IJsselmeerpolders helderder. Bij een dubbele rij is dan niet het geval. Zowel vanuit de polder als vanaf het water geeft een dubbele rij een verwarrend beeld. Vergelijk dit ook met het verschil tussen de windmolens tussen de Ketelbrug en Urk, een enkele structuurversterkende rij, in vergelijking met de dubbele rij van Urk naar het noorden. Of, zoals professor Palmboom (auteur van IJsselmeergebied, een ruimtelijk perspectief) het verwoordde: een enkele rij versterkt de structuur en benadrukt de strakke lijn maar een dubbele of driedubbele rij maakt het chaotisch. De IJsselmeervereniging stelt dan ook voor om slechts de binnenste rij tussen Lelystad en Ketelbrug aan te leggen en de buitenrij niet. Voor de structuur is het overigens ook beter om de binnenste rij dichter op de bestaande dijk te leggen.

3. Natura 2000

De IJsselmeervereniging is vooral bezorgd over de aantallen slachtoffers onder vogels door de verschillende windparken binnen en buiten het IJsselmeergebied. Ondanks tegengesteld onderzoek en het ontbreken van een validatie is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) het Flux Collision Model geaccepteerd voor de inschatting van vogelslachtoffers. Vanwege de beperkte betrouwbaarheid van dit model is het noodzakelijk om goede voorschriften over monitoring in de vergunning op te nemen voor een lange periode. De gehanteerde drie jaar is te kort om conclusies aan te kunnen verbinden. Ook dient duidelijker in de vergunning voorgeschreven te worden hoe intensief en voor welke vogelsoorten monitoring noodzakelijk is.

De IJsselmeervereniging is van mening, dat voor soorten in een slechte staat van instandhouding en/of een negatieve trend de zogenaamde 1% mortaliteitsnorm een te grove norm is, die momenteel bij gebrek aan beter nog steeds gehanteerd wordt. Ten behoeve van een betere beoordeling van de effecten van dergelijke soorten dient een betrouwbaarder norm te worden ontwikkeld.

Het ontbreken van nadere slachtofferbepaling van de zwarte stern verbaast. De aanvarings- of sterftetekans voor de visdief aan de hand van de resultaten van de Slufterdam is onvoldoende betrouwbaar. Enerzijds omdat de windmolens daar op een hoge dijk staan, hetgeen niet zomaar naar het open water kan worden vertaald en anderzijds omdat er uit Belgisch onderzoek een hogere sterftetekans blijkt.

Ondanks het rustgebied en mitigerende maatregelen zijn significante effecten op de fuut en de kuifeend onvoldoende uitgesloten.

Saldieren van de effecten van het bestaande windpark Irene Vorrink is niet terecht. Dit windpark is nimmer beoordeeld op grond van de (voorlopers van) de huidige Wet natuurbescherming. Het park is wel tot stand gekomen na het in werking treden van de Habitatrichtlijn.

De veronderstelling dat er geen barrièrewerking is voor verschillende soorten eenden, zoals de wilde eend, is onwaarschijnlijk. Dit dient nader onderzocht en gemotiveerd te worden.

In de cumulatie is ten onrechte de staand want/zisserij niet meegenomen.

In de gevallen waarin de cumulatieve sterfte meer is dan de 1%-norm, zoals de kuifeend en de wilde eend, dienen ofwel nadere mitigerende maatregelen te worden genomen of dient de ADC-toets te worden doorlopen. Dat de effecten van windpark Blauw, voor zover dit klopt, gering zijn in verhouding tot andere projecten is geen reden om aan te nemen, dat windpark Blauw, in samenhang met andere projecten, niet tot significante effecten leidt.

Aerius calculator geeft geen betrouwbaar beeld van de stikstofdepositie op verder weg gelegen Natura 2000-gebieden, omdat Aerius Calculator de effecten van wegen afkapt op ca 3 km gerekend vanaf die gebieden. Bovendien ontbreekt een beoordeling van de cumulatieve stikstofeffecten met andere plannen en projecten. De drempelwaarde zoals gehanteerd in de PAS is onderwerp van de vragen van de ABRvS aan het Europese Hof. Het toestaan van deze drempelwaarde is dan ook niet zeker en daarom dient die niet gehanteerd te worden.

4. Soortenbescherming

Voor de soortenbescherming (hoofdstuk 3 Wet natuurbescherming) ligt nog geen ontwerp voor een ontheffing ter inzage. Helaas ontbreekt ook de aanvraag voor een ontheffing (de aanvraag gebiedsbescherming is dubbel ter inzage gelegd). Vooruitlopend op een aanvraag en ontwerp voor de ontheffing merkt de IJsselmeervereniging op, dat in het algemeen de effecten op (vogel)soorten worden vergeleken met de landelijke populaties. In dat geval dienen ook de effecten van alle landelijke plannen en projecten daarbij betrokken te worden.

5. Natuurnetwerk Nederland

Er vindt aantasting plaats van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zoals vermindering van het oppervlak. Het is onduidelijk hoe deze aantasting – conform het Barro – gecompenseerd wordt.

Hoogachtend,

penningmeester

08 AUG 2018

Postbus 430 | 8200 AK Lelystad

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Onderwerp: zienswijze ontwerp-inpassingsplan Windplan Blauw en ontwerp
omgevingsvergunning KlokbekewinT

Wageningen
Plant
Research

DATE
6 augustus 2018

KEYWORD
AT/500-001

POSTADDRESS
Postbus 430
8200 AK Lelystad

ADDRESS
Edelhertweg 1
8219 PH Lelystad

INTERNET
www.wur.nl/plant-research

FILE NUMBER
09098104

CONTACTPERSON

TELEPHONE

E-MAIL

Verzonden: Woensdag 8 augustus 2018 15:51
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windplan Blauw

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: De Nederlandse Vereniging van Toerzeilers

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Gebruik van AIS data voor inschatting van de intensiteit recreatievaart
(zie bijlage)

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Gevolgen van het plan voor evenementen in het gebied
Gevolgen van de gebiedsafsluitingen voor de verkeersafhandeling in de aanlegfase
(zie bijlage)

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De geplande verkeersafhandeling kan leiden tot onveilige situaties voor de recreatievaart
(Toerzeilers) voor de Ketelbrug
(zie bijlage)

Reactie

	pag 35/63 Wachtruimte bij de Ketelbrug	
	<p>De zeilschepen die op het IJsselmeer wachten voor de Ketelbrug liggen meestal voor het vaste stuk van de brug tussen het beweegbare bruggedeelte en de aangewezen doorvaartstukken in het vaste gedeelte, de eerste reden is dat zij goed zicht willen hebben op de bruglichten om te zien hoe de brugopening zal verlopen (in principe is dat afhankelijk van de windrichting, lage wal gaat eerst) de tweede reden is dat als de passage van Ketelmeer naar IJsselmeer eerst gaat, er voor die boten voldoende ruimte moet worden gegeven om weg te varen en de zeilen te zetten.</p> <p>Als de IJsselmeer zijde bij Ketelbrug lager wal is, is het een lastige plek, geen aanlegmogelijkheden, geen ankermogelijkheden en er komt een behoorlijke golfslag te staan. De boten gaan afstand houden als zij proberen stil te liggen. Uitgaande van 10 scheepslengten (ca 100 m) afstand tussen de boten en als er dan 10 tot 15 boten liggen te wachten dan wordt de benodigde ruimte ca 500 m.</p> <p>Het Molenrak zal door de beroepsvaart in twee richtingen worden bevaren. Dat betekent dat de boten stuurboord wal gaan houden en de vrachtboten van Lelystad naar Ketelmeer door het Molenrak afgeleverd worden tussen de wachtende zeilboten. Dat zal tot onveilige situaties leiden. Door een betere verkeersplanning dient het risico verkleind te worden</p>	
	<p>Er wordt in de rapportage niets gezegd over de veiligheid in de aanleg fase. Tot 2000 m uit de kust zal een verboden gebied worden ingesteld, dit heeft grote invloed op de verkeersstroom, zeker ter hoogte van Ketelbrug. De uitwerking van de consequenties dient vooraf bekend te zijn.</p>	
	pag 2-2	

Zienswijze ingetrokken
DEN HOLLANDER ADVOCATEN
anno 1934

0045

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Windplan Blauw
Postbus 93144
2509 AC 'S-GRAVENHAGE

Tevens per fax: 070 - 379 70 71

Middelharnis, 6 augustus 2018

Zaak : _____ / advies windmolens 510932
E-mail : _____

mr. G.J. Helmig
mr. J. van Groningen
mr. W.M. Bijloo
mr. A.P. Cornelissen
mr. J.M. van der Wulp
mr. N. Robijn-Meijer
mr. A. Buth
mr. M. Trouwborst
mr. A.C. Teeuw
mr. R.M. Königel
mr. M.J.J. de Winter

Juridisch medewerker
mr. E.J. Geluk

Adviseur
mr. A.A. den Hollander

Oostelijke Achterweg 82
Postbus 50
3240 AB Middelharnis

Telefoon 0187 - 48 50 00
Telefax 0187 - 48 61 62
E-mail info@denhollander.nl
Website www.denhollander.nl

Stichting Derdengelden
NL81RABO 0342 0593 00

Windplan Blauw

Persoonsgegevens:

Aanspreekvorm*	<input type="text"/>
Titel	<input type="text"/>
Voorletters*	<input type="text"/>
Tussenvoegsel	<input type="text"/>
Achternaam*	<input type="text"/>
Mede namens	<input type="text"/> ?
Bedrijf/Organisatie	<input type="text"/> ?
Correspondentie kenmerk	<input type="text"/> ?

Bereikbaarheidsgegevens:

Postcode	<input type="text"/>
Huisnummer*	<input type="text"/> ?
Toevoeging	<input type="text"/> ?
Straat*	<input type="text"/>
Plaats*	<input type="text"/>
Telefoonnummer	<input type="text"/> ?
E-mail adres*	<input type="text"/> ?

Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.

Reageren

Een ieder kan reageren op dit project. Hierbij stellen wij het op prijs als u ingaat op de volgende vragen:

Reageren

Een ieder kan reageren op dit project. Hierbij stellen wij het op prijs als u ingaat op de volgende vragen:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ruimtelijke inpassing. De lijnen waartangs de verschillende windmolens zijn ingetekend vormen voor vliegend verkeer zichtlijnen welke leiden naar het vliegen boven het de bebouwde kom van Swifterbant. Ik vind dat er in de geluidsbelastingberekeningen moet worden verdisconteerd dat zoals eerder is besloten al het vliegverkeer van allerlei soort en op allerlei hoogten met grote regelmaat boven Swifterbant vliegt. Dat er veranderd inzicht is in de overlast die dat met zich brengt, idem effecten op de individuele gezondheid (de burger moet voor zijn gezondheid zorgen nietwaar, dus het lijkt me dat wat de gevolgen van meer geluid (van windmolens blij voornamelijk ZW wind, en vaak alhier bij hogere luchtvochtigheid, meegenomen moet worden in de MER en niet kan worden afgedaan met een zinsnede over risico's voor de volksgezondheid. Julst de laatste jaren is er het een en ander onderzocht en gepubliceerd over de gevolgen van geluidsbeasting op de gezondheid, op leervermogen e.a. Voor mens en dier . De zinsnede dat windturbines "mogelijk" laagfrequent geluid kunnen veroorzaken is zeker een grapje? Meten is weten, en blijkbaar weet men dat er windmolens zijn die geen laagfrequent geluid produceren. Welke zijn dat, wordt er geei st dat deze worden geplaatst? Bij het meten van de geluidsbelasting is het belangrijk te realiseren dat slaapkamers zich niet op de begane grond bevinden in het algemeen, dat de wind meest uit het ZW jomt, dat vele mensen neel meer mensen dan vroeger een uitdtekend gehoor hebben. En voor wat betreft het laagfrequente geluid is het belangrijk na te gaan wat er in diezelfde frequentie op (verre) afstand mee gaat trillen,qqq bij de cumulatie van geluid dient ook rekening te worden gehouden met het huidige vliegverkeer van allerlei soort en op allerlei hoogte en in een schakering aan frequenties afhankelijk van de weersomstandigheden.

Ik mis dat er duidelijk is aangegeven op landkaarten, welke de Natura2000 gebieden zijn t.o.v. De geplande opstellijnen. Idem fouragegebieden voor diversen soorten vogels. Idem de routes en oefengebieden voor de vele soorten trekvogels. Idem de vlieghoogtes, ten opzichte van hoogte van windmoels en ook van de verstorende effecten op luchtdruk met name. Welke zijn de te verwachten effecten op de diverse vogelsoorten? Houdt u daarbij dan ook rekening met een te voorziene vlieghoogte bij wind uit het N oorden voor opstijgend vliegverkeer welke op papier 600 meter is, maar de afstand tot maaiveld resp. 213 meter daarboven kan veel minder zijn, en is afhankelijk van de variabele luchtdruk. (Welk bureau heeft een verhaal geschreven over op vogels?)bijzonder toch dat er alleen vleermuizen zijn te verwachten tussen half juli en 1 oktober en juist dan in een zeer gering aantal uren...biz 71En was er soms om weinig vogels te hoeven meetellen julst in 217 een kaalslag gehouden in het bos?

Jhet is mij niet duidelijk waare transformatorgebouwen zijn ingepald. Dit kan effecten hebben op de leefkwaliteit.

Niet is aangegeven wie de als gevolg van een plan winst maakt, daaruit bijdraagt aan een vergoeding voor de planschade.

Ik mis in 5.6.2de invloed op het leefmilieu voor bewoners van het het dorp Swifterbant. Het is alleen maar zinvol te spreken over " een ten goed komen aan de bussines case". Wanneer er mensen zijn die die businessstaan toe te juichen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

veel melkvee staat continu op stal, want in de eerste 2 jaar staan zij voldoende buiten om aan de Campina elsen te voldoen; idem varkens die komen helemaal niet buiten en eenden en kkuikens. Zij produceren niet alleen mest wat energie oplevert, maar ook warmte. En ik lees nergens dat deze energie wordt benut.

Er wordt niet beredeneerd hoe het economisch belang van een scheepvaartroute opweegt tegen het economisch belang van mens en dier, bij een plaatsing van twee extra windturbineposities ter compensatie. In het Swifterbos is bij de aanleg juist fekening gehouden met vogels van allerlei soort en van klein wild etc. door de varieteit in boomsoorten o.m. Notenbomen en kersenbomen. Ik stel voor maar eens te na te gaan waarom dit geen Natura2000 gebied is geworden. Er zijn altijd broedende zwanen juist in het gebied tussen N 305 en de Tocht. Zie ik nergens vermeld of onderzocht. Staatsbosbeheer is de afgelopen jaren bezig alles te verkopen waardoor de werkgelegenheid behouden blijft en is in haar uitspraken een kans te zien door het plaatsen van windturbines in het Swifterbos niet serieus meer te nemen. Ook de recreatiemogelijkheden nl zwemba en tennis - en voetbalvelden wordt verstoord door plaatsing van de windmolens als voorzien.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

verstoring van stilte. Verstoring van uitzicht. Wandelen door het bos, een van de weinig aardige aspecten van dit dorp en een belangrijk item in afwegingen om hier te gaan wonen, verliest zijn aantrekkelijkheid.

Ik geniet van de (overtrekkende) vogels, het geluid van ganzen enz. In grite vluchten juist boven mijn woning. Alles bij elkaar een verarmde leefomgeving en daardoor econmische terugvål voor het dorp. Nergens staat hoe dit alles wordt gecompenseerd.l de slagschaduw van de windturbine kan op mijn huis, tuin vallen. Dat punt wil ik graag nader uitgewerkt zien, met name naar tijd van de dag en seizoen. En ik mis hierbij een berekening van de economische schade die hiervan het gevolg is.

warvoor de werkgelegenheid benouden blijft en is in naar onspraken een kans te zien door het plaatsen van windturbines in het Switterbos niet serieus meer te nemen. Ook de recreatiemogelijkheden nl zwemba en tennis - en voetbalvelden wordt verstoord door plaatsing van de windmolens als voorzien.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

verstoring van stilte. Verstoring van uitzicht. Wandelen door het bos, een van de weinig aardige aspecten van dit dorp en een belangrijk item in afwegingen om hier te gaan wonen, verliest zijn aantrekkelijkheid.

Ik geniet van de (overtrekkende) vogels, het geluid van ganzen enz. In grite vluchten juist boven mijn woning. Alles bij elkaar een verarmde leefomgeving en daardoor economische terugval voor het dorp. Nergens staat hoe dit alles wordt gecompenseerd. l de slagschaduw van de windturbine kan op mijn huis, tuin vallen. Dat punt wil ik graag nader uitgewerkt zien, met name naar tijd van de dag en seizoen. En ik mis hierbij een berekening van de economische schade die hiervan het gevolg is.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wanneer het verbruik van energie verminderd zou moeten worden, gaan mijn gedachten uit naar een afname van de wereldbevolking, ook van de bevolking in Nederland. Gaat gelijk gepaard met de beogde aanzienlijke reductie in CO2 productie, en is dus heel duurzaam. En niet naar het bevorderen van een steeds meer toenemend gebruik van energie door het op de markt brengen van energie-slurpende apparatuur, apparaatjes, van een verpesten van de leefomgeving. En ook niet het Bevorderen dat mensen zich gaan verplaatsen naar verre oorden.

Een krachtige samenleving in 2030 als geschetst, is een utopie door alle maatregelen die door de regering werden en worden genoemd op weg naar een economisch model met een zeer scheve inkomsten en vermogensverdeling, lusten en lasten door de Flevolandse laten delen? Welke socisycholoog heeft deze zin voor de communicatie van een overheidsorgaan nu weer bedacht?

Bijlagen

U kunt ook bijlagen toevoegen, deze moeten in een van de onderstaande formaten aangeleverd worden: Microsoft Word (*.doc;*.docx), Microsoft Excel (*.xls;*.xlsx), Adobe PDF (*.pdf), Tekst bestanden (*.txt), Plaatjes (*.gif;*.jpg;*.bmp).

Selecteer een bestand (maximaal 25 MB):

Kies bestand

Bestand toevoegen

Privacy bepalingen

De Rijksoverheid gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en houdt zich aan de bepalingen in de Wet beschermingspersoonsgegevens. Uw bereikbaarheidsgegevens worden gebruikt voor verdere correspondentie over dit project. U bent er zelf voor verantwoordelijk dat de inhoud van uw reactie niet te herleiden is tot uw persoon. De Rijksoverheid wijzigt inhoudelijk niets aan uw reactie.

Akkoord en verzenden